

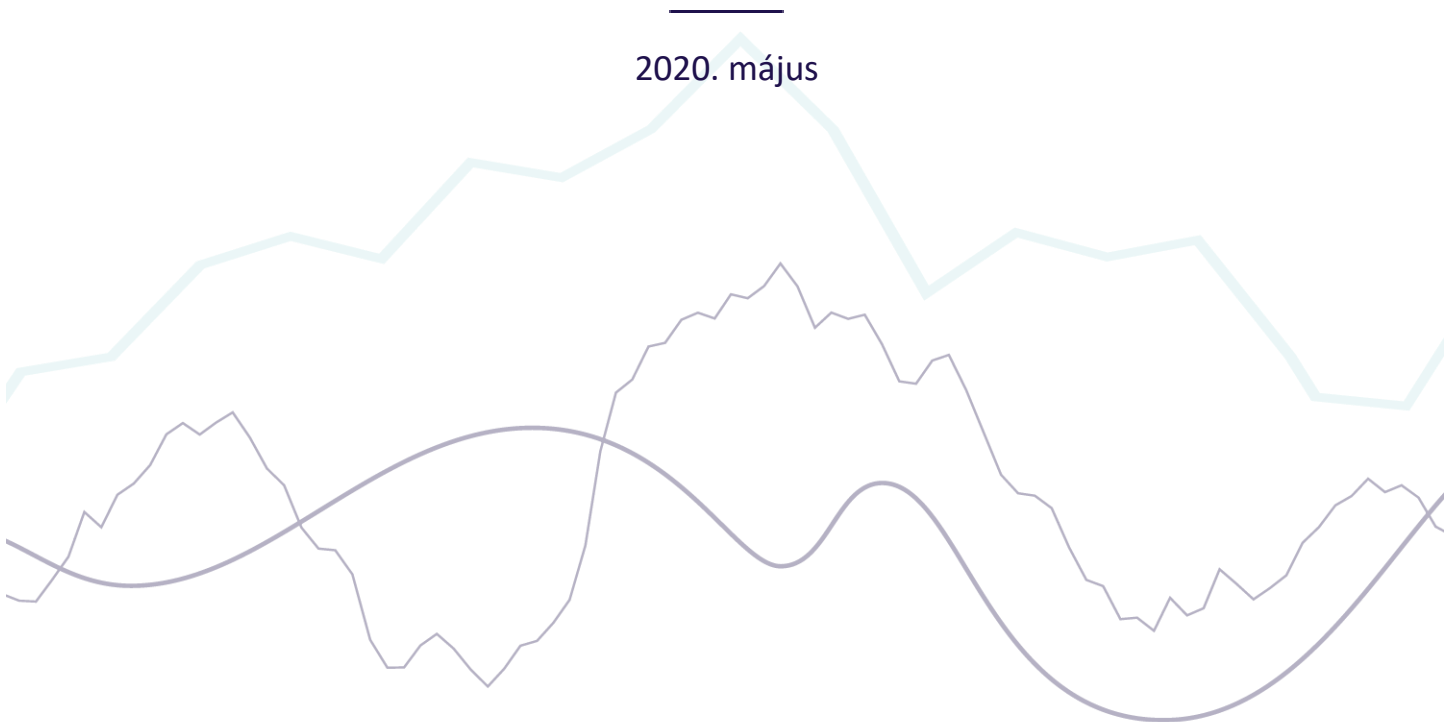

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

a Költségvetési Tanács részére
a 2019. II. félévi költségvetési folyamatokról

2020. május

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

a Költségvetési Tanács részére
a 2019. II. félévi költségvetési folyamatokról

 Engedélyező:

Domokos László
elnök

Az Elemzés
az interneten
a www.asz.hu
oldalon
olvasható.

Szerkesztő:

DR. KÁDÁR KRISZTA projektvezető

Az elemzés elkészítését felügyelte:

DR. PULAY GYULA ZOLTÁN felügyeleti vezető

Készítették:

DR. KÁDÁR KRISZTA projektvezető

KISAPÁTI ANGÉLA számvevő

NAGY LÁSZLÓ számvevő

Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-2537-005/2020.

Tartalom

Vezetői összefoglaló	3
Bevezetés.....	6
Az elemzés módszere.....	7
1 A 2019. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOKAT BEFOLYÁSOLÓ LEGFONTOSABB MAKROGAZDASÁGI MUTATÓK ALAKULÁSA	8
1.1 A 2019. évi gazdasági növekedés	8
1.2 A 2019. évi GDP összetevőinek alakulása a termelési és a felhasználási oldalon ..	9
1.3 A fogyasztói árindex alakulása	10
1.4 A foglalkoztatás alakulása	10
1.5 Az átlagkeresetek alakulása	12
1.6 A megtakarítások és a fogyasztás alakulása	12
1.7 A beruházások alakulása.....	13
2 A KÖZPONTI ALRENDSZER EGYENLEGÉNEK ALAKULÁSA	14
2.1 A pénzforgalmi hiány alakulása.....	14
2.2 Az uniós módszertan szerint számított hiány alakulása.....	15
3 AZ ÁLLAMADÓSSÁG ALAKULÁSA	16
3.1 A hazai módszertan szerint számított államadósság alakulása	16
3.2 Az uniós módszertan szerint számított adósság (kormányzati szektor adóssága) .	18
4 A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA.....	18
4.1 A költségvetési fejezetek bevételeinek és kiadásainak alakulása	19
4.2 A módosítás nélkül túlléphető előirányzatok tervezettől eltérő teljesítése	21
4.3 A módosítással túlléphető előirányzatok tervezettől eltérő teljesítése	22
5 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEINEK ALAKULÁSA.....	23
5.1 A vállalkozások költségvetési befizetései.....	24
5.2 A fogyasztáshoz kapcsolt adók.....	26
5.3 A lakosság költségvetési befizetései	27
5.4 Egyéb költségvetési bevételek	28
5.5 Költségvetési befizetések.....	29
6 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	30
7 AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA	31
7.1 Az uniós támogatások felhasználásának keretei	31
7.2 Az európai uniós bevételek alakulása	32
7.3 Az európai uniós kiadások alakulása	34
7.4 Hozzájárulás az EU költségvetéséhez.....	35

8	EGYÉB BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA	35
8.1	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap.....	35
8.2	Az állam vagyonával összefüggő bevételek és kiadások alakulása.....	36
8.3	A helyi önkormányzatok támogatásainak alakulása	38
8.4	Az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások	39
9	AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	40
10	A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	42
10.1	Nyugdíjbiztosítási Alap.....	42
10.2	Egészségbiztosítási Alap	44
11	A KÖZPONTI TARTALÉKOK FELHASZNÁLÁSA	46
12	A SZEMÉLYI ELŐIRÁNYZATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KIADÁSOK ALAKULÁSA	46
	<i>1. számú melléklet</i>	50
	<i>2. számú melléklet</i>	52
	Fogalomtár	53
	Rövidítések jegyzéke.....	56
	Felhasznált dokumentumok.....	58
	Jogszabályok és közjogi szabályozó eszközök jegyzéke	64

Vezetői összefoglaló

A hazai **GDP növekedési üteme** 2019-ben a költségvetési törvényjavaslatban foglalt makrogazdasági előrejelzést 0,8 százalékponttal meghaladta. A bruttó állóeszköz-felhalmozás 7,8 százalékponttal, a háztartások fogyasztási kiadásainak növekedése 0,2 százalékponttal haladta meg a tervezéskor figyelembevett előrejelzést. A fogyasztás növekedésére hatással volt a bruttó bér- és keresettőmeg tervezett 3,2 százalékponttal meghaladó növekedése. A GDP alakulására a legjelentősebb hatást a beruházások és a fogyasztás bővülése gyakorolta. Utóbbiak hozzájárultak a fogyasztási és lakossági adók magasabb összegű teljesítéséhez.

Az előrejelzettnél kedvezőbben alakuló makrogazdasági helyzet következtében egyes tervezett bevételek a vártnál kedvezőbben alakultak év közben, ami lehetőséget teremtett arra, hogy évközi módosítások révén, a gazdaság további dinamizálása érdekében az állam az adóbevételek egy részéről lemondjon (többek közt csökkent a szociális hozzájárulási adó mértéke, megszűnt a feltöltési kötelezettség a társasági adónál). Az adó- és járulékcsökkentések célja volt a gazdaság fehéritése mellett a vállalkozások adó- és adminisztrációs terhének csökkentése, az adóbeszedés hatékonyságának növelése, illetve az adórendszer egyszerűsítése. A kedvezően alakuló bevételek arra is lehetőséget teremtettek, hogy az év második felében a kormányzat jelentős többletkiadásokról döntsön. Ezek eredményeként a pénzforgalmi hiány jelentősen, az uniós hiány mérsékelten magasabb lett a tervezettnél és az államadósság nominálisan magasabb értékben teljesült a vártnál. Az állam eladósodottsága azonban nem nőtt, sőt, a GDP dinamikus növekedésének köszönhetően az államadósság-mutató számottevően javult. A társasági adó feltöltési kötelezettség megszüntetése 2019-ben hozzájárul a 2020. évi bevételek növekedéséhez, a 2020. évi kiadásokat pedig csökkenti az, hogy 2019-ben egyes kiadásokat előrehozott a kormányzat. Elemzésünk előzetes tény adatok alapján készült.

Az **államháztartás központi alrendszerének 2019. évi pénzforgalmi hiánya** a 2019. évre tervezett hiányt 220,6 Mrd Ft-tal meghaladta és a 2019. évi előirányzat 122,1%-ában teljesült. A hiány 2019. év végén 1 219,0 Mrd Ft-ot tett ki, amely a központi költségvetés, 1023,8 Mrd Ft-os, a TB Alapok 234,8 Mrd Ft-os negatív egyenlegéből és az ELKA 39,6 Mrd Ft-os pozitív egyenlegéből adódott. A TB Alapok hiánya a Nyugdíjbiztosítási Alap 127,7 Mrd Ft-os és az Egészségbiztosítási Alap 107,3 Mrd Ft-os negatív egyenlegéből keletkezett. A központi alrendszer éves pénzforgalmi hiányadatai és összetevői alapján a költségvetési törvényben meghatározott 998,4 Mrd Ft-os, 2,3%-os pénzforgalmi szemléletű hiánnyal szemben a GDP 2,6%-a lett.

A **kormányzati szektor uniós módszertan szerinti hiánya (maastrichti hiány)** a 2019. évben 958,1 Mrd Ft, a GDP 2,0%-a volt, ami 0,2 százalékponttal lett magasabb, mint a tervezett. A magasabb mérték is megfelelt a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 3/A. § (2) bekezdés b) pontjában szereplő előírásoknak, tekintve, hogy nem érte el a GDP 3%-át.

A költségvetési törvény az államháztartás adósságának várható értékét 30 890,9 Mrd Ft-ban, az **államadósság-mutató** mértékét a 2019. év végére 70,3%-ban rögzítette, és megállapította, hogy ez a mérték a 2018. év utolsó napján várható 72,9%-hoz képest az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdése szerinti államadósság-mutató csökkenése követelményének eleget tesz. A 2019. évben az államháztartás alrendszerének Gst. szerinti korrigált adóssága 30 388,6 Mrd Ft, a bruttó hazai termék 46 786,7 Mrd Ft volt. Az államadósság-mutató 2019. évi mértéke ennek megfelelően 65,0% lett, amely a 2018. évi államadósság-mutató 69,3%-os mértékéhez képest 4,3 százalékponttal alacsonyabb. Az államadósság szabály 2019-ben teljesült.

A **kormányzati szektor uniós módszertan szerint számított adóssága** 2019. végén 31 040,4 Mrd Ft volt, amely a GDP 66,3%-át tette ki. A kormányzati szektor GDP arányos adósságának értéke 2019. végére az előző évhez képest 3,9 százalékponttal csökkent.

A központi költségvetés pénzforgalmi hiányának növekedése a kiadásoknak a bevételeknél nagyobb mértékű növekedéséből adódott. Az előző évektől eltérően az uniós támogatásokhoz kapcsolódóan az év során teljesülő bevételek és kiadások egyenlege a tervezetthez képest hiánycsökkentő hatású volt, ami a korábbi években megelőlegezett, illetve elszámolt uniós támogatások 2019. évi megtérítésének volt köszönhető.

A **fogyasztáshoz kapcsolt és a lakossági adóknál** a teljesítés meghaladta az eredeti előirányzatot. A kedvező teljesítéshez mindegyik érintett adónemnél hozzájárultak a gazdaság fehéritését célzó intézkedések, a növekvő feldolgozóipari kapacitások, a vállalkozások és háztartások emelkedő jövedelme.

Az **általános forgalmi adó** tervezett 242,0 Mrd Ft-tal meghaladó teljesítése háttérben több tényező áll. Egyfelől a belföldi, az import és a dohánytermékek utáni áfa bevétel növekedése, ami összhangban volt a forgalom növekedésével, továbbá a dohánytermékek esetében az adómérték emelése. A **jövedéki adóból** származó bevétel 2019-ben 1 176,4 Mrd Ft volt, amely 64,5 Mrd Ft-tal, 3,1%-kal magasabb az előző évinél, és 3,1%-kal haladja meg a tervezettet. A jövedéki adó bevétel 59,4%-át képezte az üzemanyag jövedéki adó, amelyből 30,1 Mrd Ft többletbevétel származott elsősorban a magasabb üzemanyag-forgalom hatására.

A **személyi jövedelemadóból** 2 424,6 Mrd Ft bevétel származott 2019-ben, ami 63,6 Mrd Ft-tal volt magasabb a tervezettnél. A többletbevétel keletkezését a magasabb bérkiáramlás miatti befizetés növekedés alapozta meg.

A vállalkozások befizetései volumene az évközi törvénymódosítások, különösen a feltöltési kötelezettség megszüntetése következtében elmaradt a tervezettől. A **társasági adó bevétel** ennek hatására 2019-ben a tervezettnél 24,1%-kal, 96,2 Mrd Ft-tal alacsonyabb összegben teljesült. A feltöltési kötelezettség megszüntetése azonban a 2020. évi adóbevételekre gyakorol kedvező hatást. Az **energiaellátók jövedelemadója** esetében az előirányzat 54,8%-a nem teljesült.

A **központi költségvetési szervek befizetési kötelezettségei** (a 2019. évben 29,9 Mrd Ft volt az előirányzott összeg) 107,5 Mrd Ft-tal magasabban teljesültek a tervezettnél. Az eltérés abból ered, hogy a tervezett összeget meghaladóan befizetésre került a zárolt álláshelyekhez kapcsolódó megtakarítás, illetve az előző évi költségvetési maradvány.

Az **ELKA** 2019. évi bevételei 658,4 Mrd Ft (108%-os) összegben, míg kiadásai 618,8 Mrd Ft (99,5%-os) összegben teljesültek, aminek hatására az ELKA tervezett 12,8 Mrd Ft-os deficitet egyenlege 39,6 Mrd Ft-os szufficitre fordult át.

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** bevételei csekély mértékben elmaradtak a tervezettől (68,8 Mrd Ft-tal). A kiadások 58,9 Mrd Ft-tal haladták meg a tervezettet, ezért a hiány 127,7 Mrd Ft lett. Az **Egészségbiztosítási Alap** bevételei 99,7%-on (8,5 Mrd Ft-tal alacsonyabb összegben), kiadásai pedig 104,0%-on (98,7 Mrd Ft-tal magasabb összegben) teljesültek. A hiány mértéke 107,3 Mrd Ft volt 2019. végén.

A központi alrendszer **felülről nyitott előirányzatai esetében** 6 927,6 Mrd Ft kifizetésére került sor, ami összességében 114,8 Mrd Ft-tal, 1,7%-kal haladta meg az eredeti előirányzat 6 812,8 Mrd Ft-ban meghatározott összegét.

A költségvetési törvényben az **európai uniós programokra** tervezett 1 359,4 Mrd Ft bevétel elmaradt a 2019. évre tervezett 1 955,7 Mrd Ft kiadástól, az európai uniós fejlesztési költségvetés tervezett hiánya 596,3 Mrd Ft volt. A központi költségvetés uniós kiadásainak (1 699,5 Mrd Ft) és bevételeinek (1 609,3 Mrd Ft) egyenlegeként az európai uniós fejlesztési költségvetés tényleges hiánya 2019 év végére 90,2 Mrd Ft-ra csökkent. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetben a tárgyévet megelőző években teljesített kiadások uniós megtérítésének bevételeit 1 348,0 Mrd Ft értékben tervezték, ami 7,2%-kal alacsonyabb összegben, 1 251,4 Mrd Ft-ban teljesült.

Az **adósságszolgálattal kapcsolatos** fejezet egyenlegét 982,2 Mrd Ft deficittel tervezték, ami 880,8 Mrd Ft-ra teljesült. A fejezet kiadásai 11,7%-kal, 119,6 Mrd Ft-tal teljesültek túl a tervezett előirányzatok összegéhez képest, bevételei pedig közel hétszeresével, 221,0 Mrd Ft-tal teljesültek az előirányzatot meghaladóan. A kiadások túlteljesítése és a bevételi többlet a piaci értékesítésű államkötvények kamatelszámolásaihoz köthető. A kamategyenleg a tervezettnél 109,7 Mrd Ft-tal kedvezőbben alakult, 842,1 Mrd Ft értékben.

Jelentősen nőttek a tervezetthez képest a személyi juttatások, a felújítások és a beruházások kiadásai a **költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok** esetében. A személyi juttatások kiadásai emelkedésének háttérében alapvetően a közszférában végrehajtott béremelések, életpályamodellek bevezetése és megvalósítása áll. A felújítások és a beruházások kiadásait megnövelte több nagyobb összegű kifizetés az év során. Többek közt 320,4 Mrd Ft-ot fordítottak a kiemelt közúti projektekre, 92,5 Mrd Ft-ot a közúthálózat fenntartására és működtetésére, 91,2 Mrd Ft-ot a Modern Városok Program keretében megvalósuló fejlesztésekre, 81,6 Mrd Ft kifizetése történt meg a Beruházás ösztönzési célú előirányzatról, 66,5 Mrd Ft-ot fordítottak a közúthálózat felújítására, 39,2 Mrd Ft-ot a vasúthálózat fejlesztésére.

A 2018-ról a 2019. évre a központi költségvetésből kiáramlott **bértömeg** 8,4%-kal növekedett. Ez 0,5 százalékponttal több, mint a közszféra bértömegének 7,9%-os tervezett változása. A központi költségvetés nagyobb bérkiáramlása összefüggésben áll a bevezetett ágazati életpálya modellekkel, az egészségügyben dolgozók béremeléseivel.

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (13) bekezdésére figyelemmel elemzések és tanulmányok készítésével támogatja a Költségvetési Tanácsot (KT) feladatainak ellátásában. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Gst.) 23. § (2) bekezdése alapján az ÁSZ elnökének a KT tagjaként ellátandó feladatait az ÁSZ a KT által tárgyalt kérdésekhez kapcsolódó elemzéseknek a KT rendelkezésére bocsátásával segíti.

Az ÁSZ a 2019. II. félévi költségvetési folyamatok értékelésével elősegíti a KT megalapozott véleményének kialakítását. Az elemzés célja egyrészt az, hogy a 2019. évi, és azon belül külön a második félévi, költségvetési és makrogazdasági adatok alapján értékelje a lezajlott gazdasági folyamatoknak a költségvetési célokra gyakorolt hatását. Másrészt az elemzés célja bemutatni, hogy a költségvetés mely lényegesebb előirányzatai esetében következett be a 2019. év végére jelentős alul- vagy túlteljesülés, és ezek veszélyeztették-e a 2019. évi költségvetési hiánycél és az államadósság-szabály teljesülését. Az elemzés 2. sz. mellékletében bemutatjuk azon kockázatokot, amelyeket az ÁSZ a 2019. évi költségvetés véleményezése során azonosított.

Kiemelt fókusz volt annak értékelése, hogy az eredeti előirányzatokhoz képest hogyan alakultak a személyi előirányzatok összességében és az egyes fejezeteknél, mennyivel emelték a költségvetés kiadásait, illetve mennyiben járultak hozzá a költségvetési szféra versenyszféra átlagához viszonyított bérhelyzetének javulásához.

A Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény (2019. évi költségvetési törvény) előirányzatai nem módosultak év közben. A kormányzati hatáskörben történt módosításokat Korm. határozatok tették lehetővé. A fejezeti és intézményi hatáskörű előirányzat-módosítások fejezeten belüli összetételéről, nagyságáról nem állt rendelkezésre információ.

Az elemzés módszere

Az elemzés a Pénzügyminisztériumtól (PM), az Innovációs és Technológiai Minisztériumtól (ITM) és a Magyar Államkincstártól (MÁK) bekért adminisztratív adatforrások, másfelől a MÁK, a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (ÁKK Zrt.) és a Magyar Nemzeti Bank (MNB) nyilvános adminisztratív és statisztikai adatai, valamint a témában elérhető szakmai elemzések, jelentések, publikációk felhasználásával készült. Az elemzésben több helyen elsődleges adatokat állítottunk elő az adminisztratív és a statisztikai adatállományok alapján. Az elemzés készítése során felhasználtuk emellett a 2019. évi költségvetési törvényjavaslatról készített ÁSZ véleményt, a 2017. és 2018. II. félévi, a 2019. I. félévi költségvetési folyamatokról, illetve a 2017. és 2018. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről készített ÁSZ elemzéseket is.

A makrogazdasági mutatók értékeléséhez felhasználtuk a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat indokolásában közzétett kormányzati makrogazdasági prognózist, Magyarország Konvergencia Programját (2019-2023.), a PM által közzétett, 2019-2023. évekre vonatkozó makrogazdasági és költségvetési előrejelzést, a KSH STADAT tábláinak adatait, a Nemzetközi Valutaalap, az MNB, az ÁKK Zrt. és a KSH által készített elemzéseket, gyorstájékoztatókat. A GDP növekedésének, felhasználói és termelési szempontú megközelítésének elemzése a KSH STADAT 2020. február 28-án frissített, évközi, 3.1. tábláinak adatain alapult. A foglalkoztatás, átlagkeresetek változásának elemzését a KSH STADAT 2.1. Munkaerőpiac táblarendszer 2020. február 26-i frissítésű éves és 2020. március 31-i frissítésű évközi táblái alapján végeztük el. A központi alrendszer egyenlege és az államadósság, valamint az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételei és kiadásai elemzését a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat, a MÁK nyilvános és megküldött adatai, az EDP jelentés, hazai és uniós módszertan szerinti államadósságról a PM adatszolgáltatása, az ÁKK Zrt. publikált adatai alapozták meg.

A költségvetési fejezetek bevételeinek és kiadásainak elemzése a költségvetési törvény és a MÁK adatai, a KSH STADAT táblák alapján történt. Emellett felhasználásra kerültek még a költségvetési fejezeteknél a kapcsolódó kormányhatározatokban, az MNB, PM publikációkban, a NAV, PM, MNB tájékoztatókban, elemzésekben foglaltak. A személyi juttatások elemzéséhez a MÁK honlapjáról letöltött, „A 2019. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai” részletező táblázat, az ÁSZ és külső szervek elemzései, a KSH STADAT táblái és a kormány határozatai biztosították az adatokat. Az elemzés során felhasznált számadatok elsősorban a MÁK „A központi kormányzat előzetes mérlege” és a „A 2019. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai” című adatbázisaiból származtak. Az adatbázisok egyes számszaki adatainak eltéréseit módszertani különbözőségek magyarázzák. A MÁK mérlegeiben és a fejezetenkénti adatbázisában szereplő 2019. évi előzetes adatok közötti eltéréseket az adott táblázat, ábra alatt jelezzük.

Az elemzésben előforduló 2019. évi módosított előirányzat összege az eredeti előirányzat nem törvényi hatáskörben végrehajtott (fejezeti, kormányzati, intézményi hatáskörben történt) módosításának összegét jelenti. A fejezetek bevételeinek és kiadásainak 2019. évi tényleges teljesítéseiről, az előirányzatok tervezettől eltérő teljesítésének indokairól nem minden esetben álltak rendelkezésre információk.

Az elemzés során a 2019. évi eredeti előirányzatokat hasonlítottuk össze a teljesítési adatokkal. Az elemzés – elsősorban – azokat a jelentősebb összegű előirányzatokat mutatja be, amelyek esetében az eredeti előirányzathoz képest 5-10%-os alulteljesülés, illetve túlteljesülés következett be. A 2018. előtti időszak éveit az előirányzatok teljesítése esetében akkor mutattuk be, ha valamely hosszabb távú tendencia szemléltetése a 2019. évi folyamat okainak megvilágításához szükséges volt.

Az elemzés a 2020. április 28-ig elérhető adatokat használta fel. Az adatok többsége a 2019. év vonatkozásában előzetes tényadatnak minősül.

Részletes elemzés

1 A 2019. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI FOLYAMATOKAT BEFOLYÁSOLÓ LEGFONTOSABB MAKROGAZDASÁGI MUTATÓK ALAKULÁSA

1.1 A 2019. évi gazdasági növekedés

A 2019. évi költségvetési törvényjavaslat indokolásában szereplő makrogazdasági prognózisban 2018. júniusában a Kormány 4,1%-os gazdasági növekedéssel számolt, amelyet a bruttó állóeszköz-felhalmozás tervezett 7,5%-os és a háztartások fogyasztási kiadásának előző évi áron számított 4,8%-os növekedésére alapoztak. A foglalkoztatottak számának növekedését 1,5%-ra, és a munkavállalói jövedelmekét 8,8 %-ra becsülték. A növekvő kereslet hatására a fogyasztói árindex 2,7%-os éves átlagos növekedését tervezték.

A 2019-2023 közötti időszakra vonatkozó **Konvergencia Programban**, 2019 áprilisában a Kormány a GDP 2019-re becsült növekedését minimális mértékben, 0,1 százalékponttal 4,0%-ra csökkentette. Az óvatosabb becslést az indokolta, hogy a számítások szerint a háztartások fogyasztásának 0,2, az exportnak 1,8 és az importnak 0,9 százalékponttal alacsonyabb mértékű növekedését nem tudta ellensúlyozni az előrejelzés szerint a bruttó állóeszköz felhalmozás tervezettnél 2,8 százalékponttal nagyobb mértékű növekedése. (Kormány, 2019a)

A makrogazdasági folyamatok a vártnál kedvezőbben alakultak. A mutatók alakulását az 1. sz. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

Az egyes makrogazdasági mutatók alakulása

Magnevezés	2019. évi költségvetési törvényjavaslat szerinti előrejelzés	Konvergencia Program	2019. évi előzetes adat
		2019-2023	
Benyújtás/Közzététel ideje	2018. június	2019. április	2020. február 28.
GDP volumen-növekedése előző évhez képest	4,1%	4,0%	4,9%
Fogyasztói árindex változása (éves átlag)	2,7%	2,7%	3,4%
Háztartások fogyasztási kiadásának növekedése előző évi áron	4,8%	4,6%	5,0%
Bruttó állóeszköz-felhalmozás növekedése előző évi áron	7,5%	10,3%	15,3%
Termékek és szolgáltatások exportjának növekedése előző évi áron	6,9%	5,1%	6,0%
Termékek és szolgáltatások importjának növekedése előző évi áron	7,4%	6,5%	6,9%
Foglalkoztatottak számának növekedése	1,5%	1,1%	1,0%
Bruttó bér- és keresettömeg	8,8%	n.a.	12,0%

Forrás: Kormány (2018a), Kormány (2019a), KSH STADAT 2.1.1. (éves), 2.1.47. (éves), 3.1.1. (évközi), 3.1.12. (évközi), 3.1.22. (évközi), 3.6.1. (évközi) alapján ÁSZ szerkesztés

A GDP növekedési üteme 2019-ben a költségvetési törvényjavaslatban foglalt makrogazdasági előrejelzést 0,8 százalékponttal meghaladta (KSH, 2020b). Ezzel összhangban a gazdasági növekedésre ható egyes makrogazdasági mutatóknál is észlelhetőek voltak jelentősebb eltérések. A bruttó állóeszköz-felhalmozás 7,8 százalékponttal, a háztartások fogyasztási kiadásainak növekedése 0,2 százalékponttal haladta meg a tervezéskor figyelembevett előrejelzést. A háztar-

tások fogyasztására növelő hatást gyakorolt a bruttó bér- és keresettömeg tervezett 3,2 százalékponttal meghaladó növekedése, annak ellenére, hogy a foglalkoztatottak számának emelkedése 0,5 százalékponttal maradt el a tervezettől. A GDP alakulására így a legjelentősebb hatást a beruházások és a fogyasztás bővülése gyakorolta. A fogyasztói árindex a tervezettnél 0,7 százalékponttal lett magasabb. Az export növekedése 0,9 százalékponttal, míg az importé 0,5 százalékponttal maradt el a 2018 júniusában becsült mértéktől. A belső fogyasztás dinamikus emelkedése ellenére az import a tervezettnél kisebb mértékben nőtt.

1.2 A 2019. évi GDP összetevőinek alakulása a termelési és a felhasználási oldalon

A felhasználási oldalon a háztartások fogyasztási kiadása 5,0%-kal, a kormányzattól kapott természetbeni juttatás 1,5%-kal, a nonprofit szervezetektől kapott természetbeni juttatás 5,3%-kal, a közösségi fogyasztás 2,0%-kal nőtt (KSH STADAT 3.1.12. évközi). Ezek eredményeként a végső fogyasztás 4,1%-kal emelkedett. A bruttó felhalmozás 9,5%-kal, ezen belül a bruttó állóeszköz-felhalmozás 15,3%-kal lett magasabb. Az export 6,0%-kal, az import 6,9%-kal bővült. A külkereskedelmi forgalom egyenlege összességében 0,4 százalékponttal lassította a gazdasági teljesítmény bővülését, mivel az import az exportot meghaladó mértékben emelkedett. (KSH STADAT 3.1.20. évközi).

A gazdasági növekedést egyrészt a beruházások segítették elő a lakásépítéseket ösztönző Otthonteremtési Programnak, az uniós forrásfelhasználás fokozatos növekedésének, valamint a feldolgozóipari vállalatok kapacitásbővítésének hatására. Másrészt a fogyasztás is számottevően hozzájárult a növekedéshez, melyet a háztartások rendelkezésre álló jövedelmének dinamikus növekedése alapozott meg. Az áru- és szolgáltatásexport emelkedését meghaladta a belső kereslethez köthető import növekedése a feldolgozóipar növekvő importigényéből és a háztartások fogyasztásbővüléséből adódóan. A GDP növekedési ütemét a végső fogyasztás 2,8 százalékponttal, míg a bruttó felhalmozás 2,6 százalékponttal emelte.

A termelési oldalon az építőipar, az ipar, különösen a feldolgozóipar, továbbá a szolgáltatások, azon belül a kereskedelem, a turizmus, az ingatlanpiac teljesítménye a 2019. év folyamán nőtt (KSH STADAT 3.1.5. évközi, 3.1.19. évközi). Az építőipar hozzáadott értéke 21,4%-kal, az iparé 5,0%-kal, a szolgáltatásoké 4,2%-kal, a termékadók egyenlege 3,8%-kal nőtt az előző évhez képest, ugyanakkor a mezőgazdaságé 0,3%-kal visszaesett. A GDP bővüléséhez a szolgáltatások 2,3, az építőipar 1,0, az ipar 1,0, a termékadók és támogatások egyenlege 0,6 százalékponttal járult hozzá.

A szolgáltatások kiemelkedő hozzájárulása a GDP növekedéséhez a belső kereslet, a turizmus és az ingatlanpiac dinamikus növekedésének köszönhető. A szolgáltatások teljesítménye a GDP növekedés közel felét tette ki, ami mögött – többek között – megjelent a hatéves bér- és adómegállapodás keresletélénkítő hatása. Ez fogyasztásra fordítható többletjövedelmet jelentett nemcsak a háztartások, hanem a vállalkozások esetében is, mivel a bruttó bérek és keresetek tömegének 12%-os növekedése mellett a vállalkozások profitja több mint 9%-kal nőtt az előző évhez képest. A közigazgatás szegmensén kívül minden szolgáltatási szegmens esetében nőtt a GDP-növekedéshez való hozzájárulás. (KSH STADAT 3.1.19. évközi, 3.1.22. évközi)

Az építőipar növekedése nagyrészt a feldolgozóipari beruházások, a kormányzati támogatások hatására fellendülő lakásépítések, valamint az uniós társfinanszírozásból megvalósuló állami fejlesztések együttes eredménye (KSH STADAT 2.3.2. évközi, 4.3.1. évközi, 4.3.4. évközi). Az építőipari termelés volumene 2019-ben 21,7%-kal bővült az előző évhez mérten. Az épített lakások száma 19,5%-kal 21 127 db-ra emelkedett 2019-ben összefüggésben azzal is, hogy a már építési engedéllyel rendelkező építőipari vállalkozások az új lakásokat 2023. év végéig még 5%-os áfa kulccsal értékesíthetik.

2019-ben az ipari termelés növekedési ütemének háttérében alapvetően a végrehajtott feldolgozóipari kapacitásbővítések állnak (KSH, 2019b-c-d, 2020b). A feldolgozóipari ágazatok közül a közútjármű-gyártás, a villamos berendezés gyártása, a gép, berendezés és eszköz javítása és üzembe helyezése, valamint a számítógép, elektronikai és optikai termék gyártása járult hozzá a legnagyobb mértékben az ipar növekedéséhez.

A mezőgazdaság teljesítménye elmaradt minimális mértékben az előző évitől, amelyhez hozzájárulhatott a kedvezőtlen időjárás is.

A gazdasági növekedés előző évi 5,1%-ról 4,9%-ra történő csökkenésében szerepet játszott a **külső gazdasági környezet** változása is.

1.3 A fogyasztói árindex alakulása

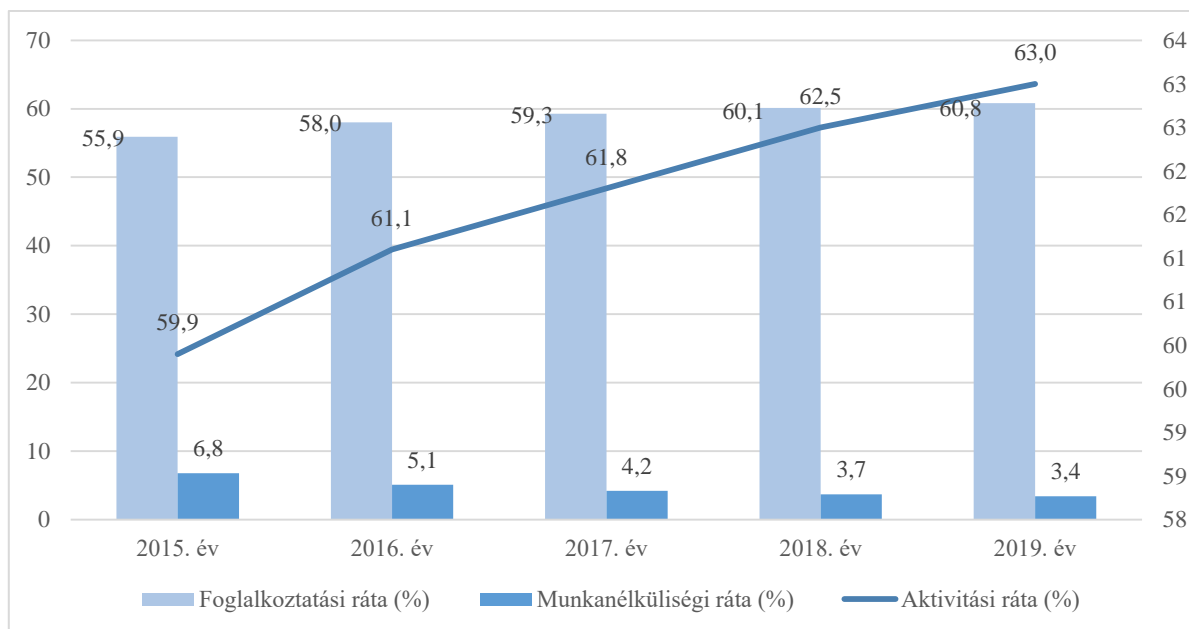
A fogyasztói árak emelkedése 2019-ben átlagosan 3,4%-os volt, ezen belül az élelmiszerek 5,4%-kal drágultak (KSH STADAT 3.6.1. évközi). A legnagyobb mértékben, 8,1%-kal a szeszes italok, dohányárak ára nőtt. Az infláció 2018. évhez viszonyított 0,6 százalékpontos növekedésének háttérében az élelmiszerárak, a jövedéki adó emelkedése, a háztartások élénkítő kereslete, valamint egyes szolgáltatásoknál a bérköltségek emelkedése állt.

1.4 A foglalkoztatás alakulása

Az aktivitást, foglalkoztatást és munkanélküliséget jellemző mutatók a 2019. évben – folytatva az előző évek tendenciáját – kedvezően alakultak. A főbb foglalkoztatási mutatók alakulását 2015 és 2019 között az 1. ábra mutatja be.

1. ábra

Az aktivitási ráta, a foglalkoztatási ráta és a munkanélküliségi ráta alakulása a 15-74 éves korcsoportban 2015. és 2019. között

Forrás: KSH STADAT 5.1.9., 5.1.12., 5.1.16. (mindhárom hosszú idősr) alapján ÁSZ szerkesztés

Az aktivitási ráta 0,5 százalékponttal növekedett a 2019. évben, amit támogatott, hogy az utóbbi években az erős konjunktúrának köszönhetően növekedett a munkaerő iránti kereslet és az állam több munkaerőpiacot ösztönző intézkedést tett. Ezek közé tartozik a személyi jövedelemadó kulcsának csökkentése 15%-ra, a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében nyújtott járulékedvezmények, az álláskeresési támogatások átalakítása, a nyugdíjkorhatár emelése és a hat éves bérmegállapodás. A 65-74 éves korosztály aktivitási rátája a 2018. évi 5,6%-ról 2019-re

7,1%-ra nőtt, amely a foglalkoztatást ösztönző intézkedések hatására a már nyugdíjas korosztályok munkába állását is jelzi. (Kormány, 2018a; PM, 2019c)

A 2019. évben az előző évhez viszonyítva a 15-74 éves foglalkoztatottak száma 42,7 ezer fővel (1,0%-kal) növekedett (KSH STADAT 2.1.1. éves), a foglalkoztatási ráta 2019. évben összességében 0,7 százalékponttal haladta meg az előző évit. A foglalkoztatási ráta növekedése az idősebb, 65-74 éves munkavállalók esetében volt a legmagasabb (+1,4 százalékpont, KSH STADAT 5.1.9. hosszú)

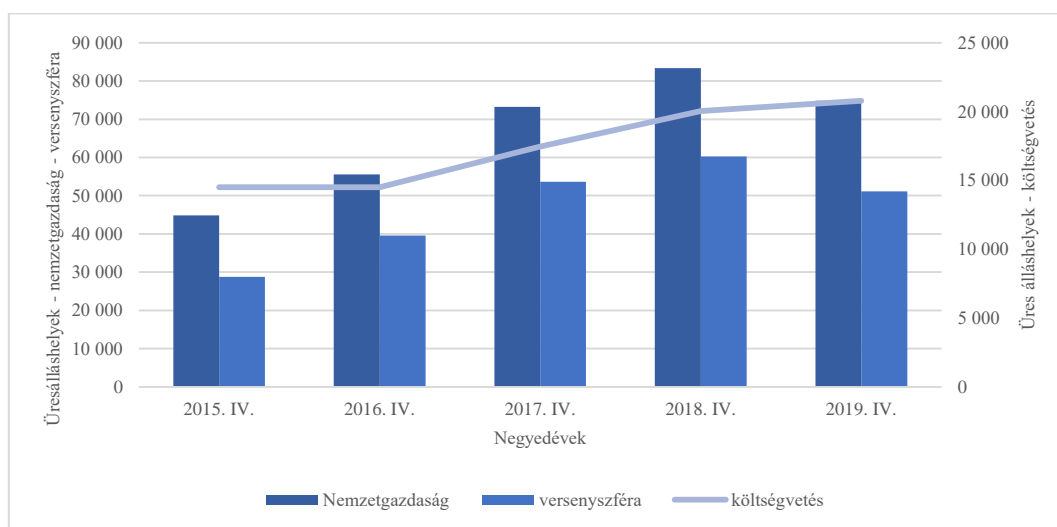
A munkanélküliségi ráta a 2019. évre az előző évhez viszonyítva a 15-74 éves korcsoportban 0,3 százalékponttal, 3,4%-ra csökkent. Ezen belül a férfiak munkanélküliségi rátája 0,1, míg a nők munkanélküliségi rátája 0,5 százalékponttal csökkent. (KSH STADAT 5.1.12. hosszú) A munkanélküliségi ráta csökkenésével párhuzamosan a tartósan munkanélküliek aránya a 15-64 éves korosztályban jelentősen, 6,7 százalékponttal, 34,4%-ra csökkent a 2019. évben az előző évhez képest. (KSH, 2020d)

A közfoglalkoztatottak száma a 2018 decemberi 113,0 ezer főről 2019. év végére 16,9 ezer fővel, 96,1 ezer főre mérséklődött a közfoglalkoztatással összefüggő egyes kérdésekről szóló 1497/2018. (X. 12.) Korm. határozatban meghatározott 2019. évi közfoglalkoztatási célok végrehajtása¹, a munkaerő-kereslet, valamint a minimálbér és a közfoglalkoztatási bér közötti távolság növekedésének hatására. A közalkalmazottak 88%-a a költségvetési szervezetek alkalmazásában állt mind 2018, mind 2019 decemberében. (KSH STADAT 2.1.35. évközi)

A foglalkoztatottság több éve tartó, folyamatos növekedésének hatására az üres álláshelyek száma nemzetgazdasági szinten a 2018. év III. negyedévéét követően lassú csökkenésbe kezdett (KSH STADAT 2.1.47. évközi). Az üres álláshelyek negyedévenkénti változását a 2. ábra mutatja be a 2015-2019. években.

2. ábra

Az üres álláshelyek száma negyedévente 2015. és 2019. között

Forrás: KSH STADAT 2.1.47. (évközi) alapján ÁSZ szerkesztés

Nemzetgazdasági szinten az üres álláshelyek csökkenése főként a versenyszférához köthető (15,1%-kal csökkent 2019. IV. negyedévére az előző év hasonló időszakához képest). Ezzel

¹ A Kormány közfoglalkoztatásra vonatkozó 2019. évi céljai között az első volt az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezhető álláskeresőök közfoglalkoztatásból kilépésének ösztönzése.

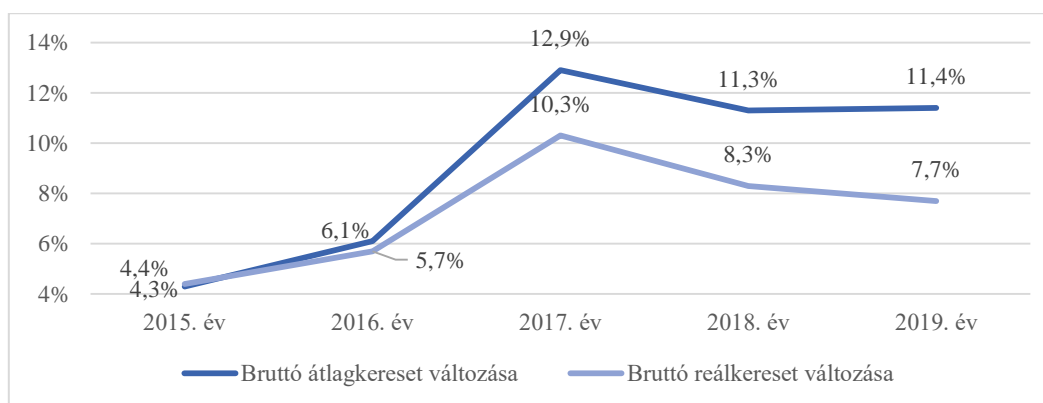
szemben az üres álláshelyek száma a költségvetési szférában 3,7%-kal növekedett. A költségvetési szférában a humán-egészségügyi, szociális ellátás területén növekedett legnagyobb mértékben (12,0%-kal) az üres álláshelyek száma. (KSH STADAT 2.1.47. évközi)

1.5 Az átlagkeresetek alakulása

A gazdasági növekedést elősegítő keresletélénkülést a bér- és keresettömeg utóbbi években erőteljesebb kiáramlása alapozta meg. Az átlagkeresetek változása befolyással bír a bértömegre, így a kereslet alakulására is hatással van. A bruttó átlagkeresetek és a bruttó reálkeresetek változását 2015 és 2019 között a 3. ábra mutatja be.

3. ábra

A bruttó átlagkeresetek és reálkeresetek növekedése 2015. és 2019. között %-ban

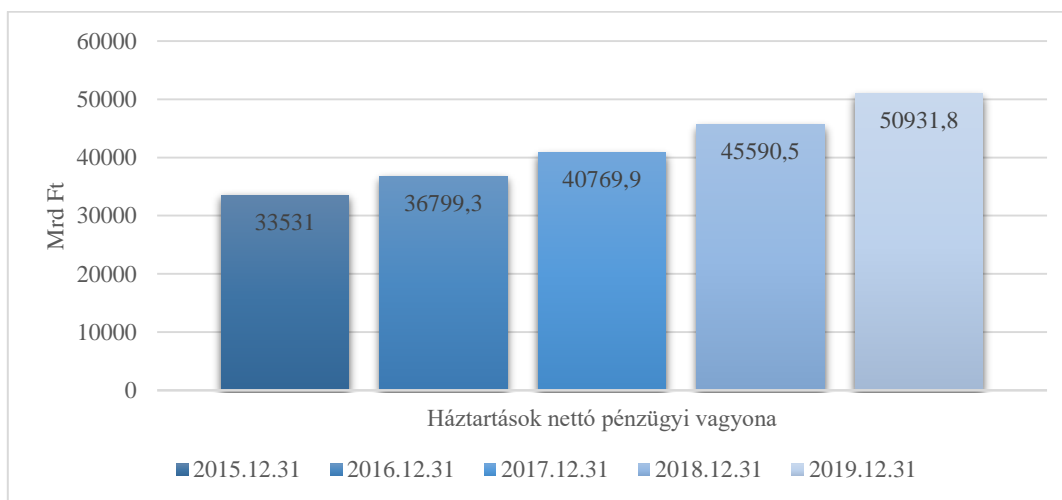
Forrás: KSH STADAT 2.1.47. (éves) alapján, ÁSZ szerkesztés

Az alkalmazásban állók havi **bruttó átlagkeresete** 2015-2019 között folyamatosan, bár eltérő ütemben növekedett, ezen belül 2018-ról 2019-re nemzetgazdasági szinten 37,9 ezer Ft-tal, 11,4%-kal 367,8 ezer Ft-ra nőtt. Ehhez többek között a minimálbér és a garantált bérminimum 8,0%-os növelése, „a munkavállalók sikeres bérkövetelési akciói, a kormánytisztviselők bérréformja, a jól képzett munkaerő megtartásáért folytatott versenyhelyzet, a prémium- és jutalomkifizetések, valamint a közfoglalkoztatottak létszámának csökkenése járultak hozzá” (KSH, 2019e). 2019. július 1-jétől növelte a béremelésre fordítható forrásokat a szociális hozzájárulási adó mértékének 2%-os csökkentése (17,5%-ra). A bruttó átlagkereset növekedése a növekvő infláció miatt kisebb reálnövekedésnek felel meg. A **bruttó reálkereset** növekedése a 2019. évre 0,6 százalékponttal 7,7%-ra esett vissza az előző évhez képest, miközben a fogyasztói árak 0,6 százalékponttal 3,4%-ra emelkedtek.

1.6 A megtakarítások és a fogyasztás alakulása

A háztartások nettó pénzügyi vagyona 2019. december 31-én 50 931,8 Mrd Ft volt, amely az előző évhez képest 11,7%-kal, 5 341,3 Mrd Ft-tal nőtt. A 2015-2019. éveket áttekintve látható, hogy a háztartások nettó pénzügyi vagyona folyamatosan, évente mintegy 11,0%-os ütemben növekedett. 2015. december 31-éről 2019. december 31-ére 17 400,8 Mrd Ft-tal, 51,9%-kal emelkedett a pénzügyi eszközök 18 951,9 Mrd Ft-os, 44,9%-os, valamint a kötelezettségek 1 551,1 Mrd Ft-os, 17,9%-os növekedésének hatására (KSH STADAT 3.7.5. évközi). A háztartások nettó pénzügyi vagyonának alakulását 2015. és 2019. között a 4. ábra mutatja be.

A háztartások nettó pénzügyi vagyonának alakulása 2015. és 2019. között (Mrd Ft)

Forrás: KSH STADAT 3.7.5. (évközi) alapján ÁSZ szerkesztés

A háztartások nettó pénzügyi vagyona a háztartások pénzügyi eszközeinek és a háztartások kötelezettségeinek különbsége. A **háztartások pénzügyi eszközeinek** bővüléséhez a legnagyobb mértékben a 2019 júniusában bevezetett ötéves futamidejű Magyar Állampapír Plusz járult hozzá, amelynek hatására a hosszú lejáratú értékpapírok állománya a második félévben több mint 2 000 Mrd Ft-tal, előző év decemberéhez képest pedig 3 376,6 Mrd Ft-tal nőtt.

A háztartások nettó pénzügyi vagyonát csökkentő tényező volt, hogy a **háztartások hitelállománya** 2019-ben az év eleji 9 084,2 Mrd Ft-ról 10 229,6 Mrd Ft-ra nőtt. Ezt főként a növekvő ingatlanhitelezés és a 2019. júliusban bevezetett babaváró támogatáshoz kapcsolódó 470,0 Mrd Ft új hitel kibocsátása eredményezte (MNB, 2020a).

A **háztartások folyó áron számított fogyasztási kiadása** 2018-ban éves szinten összesen 19 970,4 Mrd Ft-ot, 2019-ben a 8,1%-os emelkedést figyelembe véve 21 713,8 Mrd Ft-ot tett ki (KSH STADAT 3.1.9. évközi). Reálértéken a háztartások fogyasztási kiadásának növekedése 5,0%-os volt az előző évhez képest (KSH STADAT 3.1.12. évközi) a fogyasztói árindex 3,4%-os növekedéséhez köthetően.

1.7 A beruházások alakulása

A bruttó állóeszköz-felhalmozás volumene 2018-hoz képest 15,3%-kal emelkedett, amire több tényező is hatással volt (KSH STADAT 3.1.12. évközi). A vállalati, különösen a feldolgozóipari fejlesztéseket elősegítette a 2016-ban megkötött hatéves adó- és bérmegállapodás keretében a társasági adó kulcsának egységesen 9,0%-ra történő csökkentése. A háztartások beruházási aktivitása az alacsony kamatkörnyezet, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény által biztosított támogatások, a növekvő lakossági megtakarítások és hitelfelvételek eredményeként számottevően élénkült. A költségvetési szférában a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás ágazatokban – a központi közigazgatási szervek fejlesztései nyomán – 18,4%-kal nőtt a beruházások volumene a 2019. IV. negyedévében az előző év utolsó negyedévéhez viszonyítva. A víz- és hulladékgazdálkodás ágazatban részben az uniós forrásokból finanszírozott hulladékkezelő projektek, valamint a regionális közműszolgáltatók fejlesztései révén szintén bővültek a beruházások (7,2%-kal). A költségvetési szférában a 2019. évben a nemzetgazdaságban megvalósított beruházások értékének 14,6%-a valósult meg. (KSH STADAT 3.3.4. évközi; KSH, 2020g) Ezekon kívül a 2014-2020-as uniós forrásokhoz kapcsolódó, illetve a hazai forrásokból megvalósuló fejlesztések is szerepet játszottak a bővülésben.

2 A KÖZPONTI ALRENDSZER EGYENLEGÉNEK ALAKULÁSA

2.1 A pénzforgalmi hiány alakulása

A költségvetési törvény az államháztartás központi alrendszerének 2019. évi pénzforgalmi hiányát 998,4 Mrd Ft-ban állapította meg, a központi költségvetés -985,7 Mrd Ft-os, az ELKA +12,7 Mrd Ft-os és a TB Alapok nullszaldós egyenlegeként. A tervezett pénzforgalmi hiány a GDP 2,7%-a volt (Kormány, 2018a). A költségvetési törvényt év közben nem módosították, az államháztartás központi alrendszerének 2019. évre tervezett hiánya az év folyamán nem változott.

Az államháztartás központi alrendszerének **2019. évi pénzforgalmi hiánya a 2019. évre tervezett hiányt 220,6 Mrd Ft-tal meghaladta** és a 2019. évi előirányzat 122,1%-ában teljesült az előzetes adatok szerint. **2019. év végén a hiány 1 219,0 Mrd Ft-ot tett ki**, amely a központi költségvetés 1023,8 Mrd Ft-os, a TB Alapok 234,8² Mrd Ft-os negatív egyenlegéből és az ELKA 39,6 Mrd Ft-os pozitív egyenlegéből adódott (MÁK, 2020a). A TB Alapok hiánya a Nyugdíjbiztosítási Alap 127,7 Mrd Ft-os és az Egészségbiztosítási Alap 107,3 Mrd Ft-os negatív egyenlegéből keletkezett az elemzés 10. pontja szerint (MÁK, 2020d).

A tervezettnél nagyobb összegű hiány abból adódott, hogy a kiadási előirányzatok teljesítése meghaladta a bevételi előirányzatok teljesítését. Az előző évektől eltérően az uniós támogatásokhoz kapcsolódóan az év során teljesülő bevételek és kiadások egyenlege a tervezetthez képest kedvezőbben alakult (részletesen lásd a 7. fejezetben).

Az államháztartás központi alrendszere pénzforgalmi hiányának 32,0%-a (390,0 Mrd Ft) a 2019. I. félévben, 68,0%-a (829,1 Mrd Ft) a II. félévben képződött és jellemzően a központi költségvetés – ezen belül is a költségvetési szervek és a kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok – kiadásainak növekedéséből adódott. (MÁK, 2020a)

A pénzforgalmi hiány 2019. június végi 390,0 Mrd Ft-os összege július végére 352,8 Mrd Ft-ra, augusztus végére 510,8 Mrd Ft-ra nőtt, majd szeptember végére 303,6 Mrd Ft-ra javult. Ezt követően a pénzforgalmi hiány mértéke tovább nőtt, értéke október végén 575,4 Mrd Ft, november végén 766,3 Mrd Ft, december végén 1219,0 Mrd Ft volt. Szeptember hónapban 207,2 Mrd Ft többlet keletkezett, ami annak köszönhető, hogy 2019 szeptemberében 464,4 Mrd Ft uniós bevétel érkezett a költségvetésbe, amely az uniós programok éves bevételi előirányzatának 23,7%-át képezte (PM, 2019a; MÁK, 2020a).

A 2019. évi előzetes adatok alapján a **központi alrendszer** 21 440,1 Mrd Ft értékben tervezett **bevételei** 1 859,7 Mrd Ft-tal, 9,5%-kal magasabb összegben teljesültek, aminek háttérben főként a forgalmi adókból, lakossági befizetésekből, költségvetési szervek bevételeiből, a központi költségvetési szervek befizetéseiből, adósságszolgálattal kapcsolatos bevételekből származó többletbevételek állnak.

A **központi alrendszer** 22 659,1 Mrd Ft-os **kiadásai** a 2019. évi eredeti előirányzathoz képest 2 080,3 Mrd Ft-tal, 10,1%-kal magasabb összegben teljesültek. A kiadások túlteljesülését alapvetően a költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok hazai kiadásainak előző évhez viszonyított növekedése okozta.

Az államháztartás központi alrendszere egyenlegének alakulását a költségvetési törvény és a 2019. évi teljesítési adatok alapján a 2. táblázat szemlélteti.

---

² Az elemzés 10. pontjában 235,0 Mrd Ft a Ny. Alap és az E. Alap, azaz a TB Alapok együttes hiánya. Ez 0,2 Mrd Ft-tal tér el az elemzés 2.1. pontjában kimutatott 234,8 Mrd Ft TB Alapok hiányától, amely kerekítésből és adatbázisok közötti eltérésekből származott.

Az államháztartás központi alrendszere főbb pénzforgalmi adatainak alakulása

Megnevezés	2019. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2019. évi előzetes adat Mrd Ft	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest Mrd Ft	2019. év teljesítés/2019. évi eredeti előirányzat, %
Központi költségvetés:				
Bevétel	13 077,9	14 965,1	1 887,2	114,4%
Kiadás	14 063,6	15 988,9	1 925,3	113,7%
Központi költségvetés egyenlege	-985,7	-1 023,8	-38,1	103,9%
Elkülönített állami pénzalapok:				
Bevétel	609,4	658,4	49	108,0%
Kiadás	622,1	618,8	-3,3	99,5%
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	-12,7	39,6	52,3	-311,8%
Társadalombiztosítási Alapok:				
Bevétel	5 893,1	5 816,6	-76,5	98,7%
Kiadás	5 893,1	6 051,4	158,3	102,7%
Társadalombiztosítási Alapok egyenlege	0	-234,8	-234,8	-
Központi alrendszer összesen:				
Bevétel	19 580,4	21 440,1	1 859,7	109,5%
Kiadás	20 578,8	22 659,1	2 080,3	110,1%
Központi alrendszer egyenlege	-998,4	-1 219,0	-220,6	122,1%

Forrás: MÁK (2020a), PM (2019b) adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A központi alrendszer éves pénzforgalmi hiányadatai és összetevői alapján a költségvetési törvényben meghatározott 998,4 Mrd Ft-os, 2,3%-os pénzforgalmi szemléletű hiány nem teljesült. A pénzforgalmi hiány az előzetes adatok alapján a 46 786,7 Mrd Ft értékű GDP-vel számolva (KSH, 2020a) a GDP 2,6%-a lett.

2.2 Az uniós módszertan szerint számított hiány alakulása

A 2020. április 1-én közzétett EDP jelentés szerint (KSH, 2020a) a kormányzati szektor hiánya 2019. évben a nemzeti számlák előzetes adatai alapján 958,1 Mrd Ft, a GDP 2,0%-a (PM, 2020a) volt. A KSH ESA2010 módszertani előírásai alapján összeállított adatok szerint a kormányzati szektor tényleges hiánya 0,2 százalékponttal lett magasabb, mint a tervezett. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Gst.) 3/A. § (2) bekezdés b) pontjában szereplő előírás szerint a kormányzati szektor egyenlege – ESA módszertan szerint – nem érheti el a GDP 3%-át. **Magyarország a 2019. évben megfelelt ezen előírásoknak.**

Az ESA elszámolási szabályok alapján számított költségvetési egyenleg levezetését a 3. számú táblázat mutatja be. A hivatalos egyenlegben elszámolt pénzügyi műveletek, az egyéb követelések és tartozások, a kormányzati szektorba sorolt szervezetek nettó hitelezése javította, az egyéb korrekciók azonban rontották a 2019. évi egyenleget.

A kormányzati szektor ESA/EDP egyenlegének levezetése (Mrd Ft-ban és %-ban)

Megnevezés	2016	2017	2018	2019
1.GDP Mrd Ft-ban	35 474,2	38 355,1	42 072,8	46 786,7
2.Központi alszektor ESA egyenlege (Mrd Ft)	-660,3	-852,4	-986,0	-799,0
3.Társadalombiztosítási alszektor ESA egyenlege (Mrd Ft)	-26,6	-23,5	94,1	-137,1
4.Helyi önkormányzati alszektor ESA egyenlege (Mrd Ft)	102,5	26,7	-42,4	-22,0
5.Kormányzati szektor ESA egyenlege (Mrd Ft)	-584,4	-849,2	-934,3	-958,1
6.Kormányzati szektor ESA egyenlege a GDP százalékában (5/1)	-1,6%	-2,2%	-2,2%	-2,0%

Forrás: ÁSZ (2018a), KSH (2019a) és a 2020. április 1-én közzétett EDP jelentés (KSH, 2020a) adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A kormányzati szektor egyenlegének GDP-hez viszonyított aránya 2016 és 2017 között romlott, amelyben meghatározó szerepe volt a GDP növekedési ütemét meghaladó ütemben növekvő kormányzati beruházásoknak (ÁSZ, 2018a). A mutató 2017 és 2018 között stagnált, mindkét évben 2,2% volt.

2019-ben azonban az előző évhez képest 0,2 százalékponttal javult, -2,0% lett a kormányzati szektor ESA egyenlege és a GDP aránya. A javulást alapvetően a GDP növekedése magyarázza, mivel az arány számításánál figyelembe vett GDP az előző évhez képest nominálisan 4 713,9 Mrd Ft-tal (11,2%-kal) 46 786,7 Mrd Ft-ra nőtt. Ugyanakkor az ESA egyenleg az előző évi -934,3 Mrd Ft-ról -958,1 Mrd Ft-ra 2,5%-kal romlott. Az ESA hiány előző évhez viszonyított minimális növekedése mögött a központi és az önkormányzati alszektor hiányának együttesen 207,4 Mrd Ft-os csökkenése, valamint a társadalombiztosítási alszektor -231,2 Mrd Ft-os egyenlegromlása áll.

3 AZ ÁLLAMADÓSSÁG ALAKULÁSA

3.1 A hazai módszertan szerint számított államadósság alakulása

Az Alaptörvényben meghatározott adósságszabály értelmében mindaddig, amíg az államadósság meghaladja a bruttó hazai össztermék felét, az Országgyűlés csak olyan központi költségvetésről szóló törvényt fogadhat el, amely a GDP-hez viszonyított államadósság arányának csökkenését tartalmazza. Az államadósság-mutató számításának módszerét és tartalmát a Gst. definiálja.

Az államadósság-mutató alakulását a 4. táblázat mutatja be (előzetes adatok alapján).

4. táblázat

Az államadósság-mutató alakulása

Megnevezés	2018. évi tény Mrd Ft	2019. évi előzetes tény Mrd Ft	2018. évi tény a GDP %-ában	2019. évi előzetes tény a GDP %-ában
Államháztartás konszolidált, Gst. szerint korrigált adóssága	29 564,6	30 388,6	69,3	65,0
GDP	42 661,8	46 786,7	-	-

Forrás: 2020. április 14-én megküldött PM (2020b) adatszolgáltatás alapján ÁSZ szerkesztés

A költségvetési törvény a Gst. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint számított **(konszolidált) adósság várható értékét 30 890,9 Mrd Ft-ban, az államadósság-mutató mértékét a 2019. év végére 70,3%-ban rögzítette, amely 2,6 százalékpontos javulást jelentett a 2018. utolsó nap-**

jára előre jelzett 72,9 %-hoz képest. A 2019. évben az államadósság 824,0 Mrd Ft-tal magasabb összegben alakult, mint 2018-ban, de a 2019. évi tervezetthez képest 502,3 Mrd Ft-tal kedvezőbb lett. A GDP előzetes tény értéke az költségvetési törvényben előrejelzett értéket 2852,2 Mrd Ft-tal haladta meg. A 2019. évben az államháztartás alrendszerének Gst. szerinti korrigált adóssága 30 388,6 Mrd Ft értékben teljesült, a bruttó hazai termék előzetes értéke 46 786,7 Mrd Ft volt, így az államadósság-mutató 2019. évi mértéke 65,0% lett, amely a 2018. évi államadósság-mutató 69,3%-os tényleges mértékéhez képest 4,3 százalékponttal alacsonyabb (PM, 2020b). Az **államadósság szabály 2019-ben teljesült**, az államadósság mutató értéke a várakozásokat meghaladó mértékben csökkent a 2019. évben.

2019. év végére a központi költségvetés nominális adóssága a 2018. év végi 28 688,2 Mrd Ft-ról 993,8 Mrd Ft-tal (3,5%-kal), 29 682,0 Mrd Ft-ra növekedett, azonban a költségvetési törvényben összegszerűen meghatározott, a költségvetési év utolsó napjára tervezett értékétől 5,6%-kal, 1 748,6 Mrd Ft-tal alacsonyabb értékben teljesült. Az önkormányzati alrendszer adóssága a 2018. évi 145,6 Mrd Ft-ról 218,8 Mrd Ft-ra nőtt, míg a kormányzati szektorba sorolt szervezetek adóssága 1 388,9 Mrd Ft-ról 1 369,1 Mrd Ft-ra csökkent (a GDP-hez mérten előbbi annak 0,5, utóbbi 2,9%-át teszi ki).

A központi költségvetés adósságának 993,8 Mrd Ft-os növekedése a 811,1 Mrd Ft 2019. évi nettó kibocsátásból, az egyéb kötelezettségek állományának 36,2 Mrd Ft-os növekedéséből és a devizaadósság tekintetében a forint árfolyamának előző év végéhez viszonyított gyengülése miatti 146,5 Mrd Ft árfolyamvesztéséből származott. A 811,1 Mrd Ft összegű nettó kibocsátásból a nettó forintkibocsátás 1 561,1 milliárd forintot, a nettó devizatörlesztés 750,0 milliárd forintot tett ki. A lakossági értékesítésből megvalósított nettó forintkibocsátás 1 561,1 Mrd Ft összege a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozta. 2019-ben a központi alrendszer teljes nettó finanszírozási igénye 1 277,2 Mrd Ft volt (a központi alrendszer 1 219,0 Mrd Ft hiányából eredő finanszírozási igényt növelte az EU transzferek és egyéb források egyenlege 58,2 Mrd Ft összegben (ÁKK, 2020a-b)).

A központi költségvetés forintadóssága a 2018. év végi 22 796,0 Mrd Ft-ról a 2019. év végére 1 561,1 Mrd Ft-tal 24 357,1 Mrd Ft-ra növekedett. A forintadósság részaránya a 2019. év végére elérte a teljes államadósság 82,1%-át. Ez az arány a 2018. év végén 79,5%, 2019. május végén 80,9% volt.

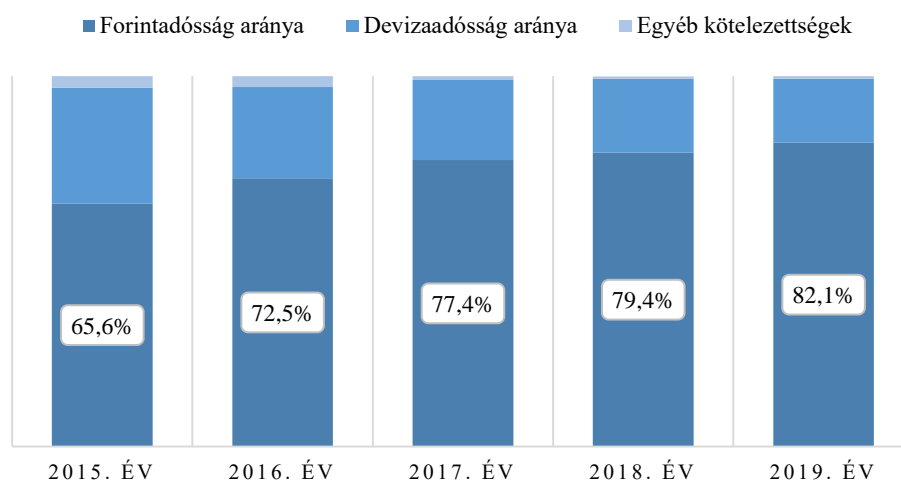
A forintadósságon belül a legjelentősebb nagyságrendi változás a lakossági állampapírok esetében következett be. A 2019. év végén a lakossági állampapírok állománya 9 074,0 Mrd Ft-ot tett ki, ami a 2018. év végi állományt 1 558,3 Mrd Ft-tal haladta meg. A lakossági állampapírok aránya az összesített államadósságon belül a 2018. év végi 26,2%-ról 4,4 százalékponttal, 30,6%-ra nőtt, míg a diszkont kincstárjegyek aránya 2,1 százalékponttal, 2,2%-ra csökkent.

A központi költségvetés devizaadóssága 2019. év végére a 2018. év végi adatokhoz képest 603,6 Mrd Ft-tal, 5 121,2 Mrd Ft-ra csökkent. A devizaadósság összesített államadósságon belüli aránya 2,7 százalékponttal csökkent 20,0%-ról 17,3%-ra. A devizahitelek arányának csökkenésével a központi költségvetés devizakitettsége tovább csökkent.

Az adósság szerkezete kedvezően változott, a hosszú lejáratú értékpapírok állománya 12,1%-kal, 2 598,0 Mrd Ft-tal emelkedett, ezzel egyidejűleg a rövid lejáratú értékpapírok állománya 37,1%-kal, 1 832,7 Mrd Ft-tal csökkent (KSH, 2020a).

A forintadósság, a devizaadósság és az egyéb kötelezettségek arányának alakulását a központi költségvetés összes adósságán belül az 5. ábra mutatja be. Az ábrában szereplő százalékos értékek a forintadósság részesedését mutatják a teljes (központi költségvetés) adósságon belül.

A központi költségvetés adósságán belül a forint-, a devizaadósság és az egyéb kötelezettségek arányának alakulása 2015-2019. között

Forrás: ÁKK (2020a) adatai alapján ÁSZ szerkesztés

3.2 Az uniós módszertan szerint számított adósság (kormányzati szektor adóssága)

A kormányzati szektor uniós módszertan szerint számított adóssága – a 2020. április 1-i EDP jelentés alapján – 2019. végén 31 040,4 Mrd Ft volt, amely a GDP 66,3%-át tette ki (KSH, 2020a). A kormányzati szektor GDP arányos adósságának értéke a 2019. év végére az előző évhez képest 3,9 százalékpontos javulást mutatott, felerősítve az előző évek kedvező tendenciáját. Az adósságráta jelentős javulását az okozta, hogy az ESA módszertan szerinti adósság 3,6%-os, 1 077,8 Mrd Ft-os növekedését arányaiban meghaladta a GDP 9,7%-os, 4 124,9 Mrd Ft-os növekedése.

Az uniós módszertan számított államadósság-ráta alakulását az 5. számú táblázat mutatja be.

5. táblázat

A kormányzati szektor adósságának alakulása 2016. és 2019. között

Megnevezés	2016	2017	2018	2019
GDP (Mrd Ft)	35 896,3	38 835,2	42 661,8	46 786,7
A kormányzati szektor adóssága (ESA módszertan szerint, Mrd Ft)	27 100,8	28 311,9	29 962,6	31 040,4
Adósság-ráta a GDP-hez viszonyítva	75,5%	72,9%	70,2%	66,3%

Forrás: a 2020. április 1-én közzétett EDP jelentés (KSH, 2020a) alapján ÁSZ szerkesztés

Az uniós statisztikai szabályok által meghatározott államadósság – eltérően a hazai módszertan szerint számítottól – tartalmazza az EU-s források utólagos megtérüléséből, illetve az árfolyamváltozásból eredő hatások mellett egyéb tényezők hatásait is (pl. a Gripen beszerzésekhez, PPP beruházásokhoz köthető tartozásokat (KSH, 2014; Kormány, 2018a; PM, 2020b-c)).

4 A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvény előirányzatait törvényileg nem módosították, módosítások kormányzati, fejezeti és intézményi hatáskörben történtek 2019-ben. Kormányzati hatáskörben legtöbb esetben az RKI, OVA és a Központi Maradványelszámolási Alap forrásai terhére történtek átcsoportosítások.

4.1 A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok bevételeinek és kiadásainak alakulása

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei sorokon a hat alkotmányos fejezet, a kilenc minisztérium, az Uniós Fejlesztések fejezet, a Miniszterelnöki Kabinetiroda és Kormányiroda, valamint a Gazdasági és Versenyhivataltól az Eötvös Lóránd Kutatási Hálózattal bezárólag az I. fejezettől XXXVI. fejezetig összesen 25 fejezet költségvetési szerveinek és fejezeti kezelésű előirányzatainak bevételeit és kiadásait mutatja be a MÁK központi költségvetési fejezetek bevételi, kiadási előirányzatának és teljesítésének alakulása című táblázatai alapján (MÁK, 2020c). A központi költségvetés további fejezetei bevételi és kiadási előirányzatainak alakulását az elemzés 5-11. pontjaiban értékeljük.

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei 2 155,8 Mrd Ft-on teljesültek, amely 772,3 Mrd Ft többletbevételt jelentett a törvényi előirányzathoz viszonyítva.

A költségvetési szervek eredeti bevételi előirányzatainak összege 1 345,4 Mrd Ft volt, ami 1 912,9 Mrd Ft értékben teljesült, ami 42,2%-kal haladta meg az eredeti előirányzatot. A fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei 237,1 Mrd Ft értékben teljesültek, ez 788,0%-kal nagyobb az eredeti előirányzatnál.

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű bevételi előirányzatok 2019. évi teljesítését a 6. táblázat mutatja be.

6. táblázat

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű bevételi előirányzatok teljesítése

Megnevezés	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Költségvetési szervek bevételei	1 345,4	1 912,9	567,5	142,2%
Fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei	26,7	237,1	210,4	888,0%
Uniós fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele	11,4	5,8	-5,6	50,9%
Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei összesen	1 383,5	2 155,8	772,3	155,8%

Forrás: MÁK (2020b) adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A költségvetési szervek bevételei közül a legjelentősebb tételt jellemzően a költségvetési támogatások jelentették. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételeinek között a támogatottak visszafizetései is megjelentek. Az uniós fejezeti kezelésű előirányzatok bevételeinek teljesítési adatait a 7. fejezet mutatja be.

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai 20,6%-kal, 1 896,6 Mrd Ft-tal túlteljesültek az előirányzott 9 218,3 Mrd Ft-hoz viszonyítva.

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű kiadási előirányzatok 2019. évi teljesítését a 7. táblázat mutatja be.

A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű kiadási előirányzatok teljesítése

Megnevezés	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Költségvetési szervek kiadásai	4 509,9	6 220,2	1 710,3	137,9%
Fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	2 752,7	3 337,9	585,2	121,3%
Fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai	1 955,7	1 556,8	-398,9	79,6%
Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai összesen	9 218,3	11 114,9	1 896,6	120,6%

Forrás: MÁK (2020b) adatai alapján ÁSZ szerkesztés

Az uniós fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak teljesítési adatait a 7. fejezet mutatja be.

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok közgazdasági osztályozás szerinti teljesítési adatait a 8. táblázat mutatja be.

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok közgazdasági osztályozás szerinti teljesítési adatai

Megnevezés	Törvényi előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Személyi juttatások (K1)	2 542,6	2 800,4	257,8	110,1%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	472,6	537,9	65,3	113,8%
Dologi kiadások (K3)	1 533,3	1 932,9	399,6	126,1%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	52,4	93,1	40,7	177,8%
Egyéb működési célú kiadások (K5)	1 877,2	2 258,3	381,1	120,3%
Beruházások (K6)	412,4	677,8	265,4	164,4%
Felújítások (K7)	51,1	109,0	57,8	213,2%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	2 276,8	2 392,9	116,1	105,1%
Egyéb sajátos kiadások elszámolása	-	312,6	312,6	-
Költségvetési kiadások	9 218,3	11 114,9	1 896,6	120,6%

Forrás: MÁK (2020c) adatai alapján, ÁSZ szerkesztés

A személyi juttatások kiadásai emelkedésének hátterében alapvetően a közszférában végrehajtott kiemelt béremelések, életpályamodellek bevezetése és megvalósítása áll (részletesen lásd a 12. fejezetben). Jelentősen emelkedtek a felújításokra, beruházásokra fordított kiadások is. A költségvetési szerveknél ezen kiadásokat megnövelte több nagyobb összegű kifizetés az év során. Ilyenek voltak egyebek közt: 129,4 Mrd Ft a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala Anyagellátó Raktárbázis Központnál, főként haditechnikai eszközök, helikopter és üzemeltetési anyagok beszerzésére, légi irányítási rendszerre, 48,8 Mrd Ft az Országos Rendőrfőkapitányságnál, döntően likvid pénzeszközök átadására a rendvédelmi szervek részére, helikopterek, hőkamerák és éjjellátó készülék beszerzésére, 47,0 Mrd Ft a „Külfélpiseletek igazgatása” törvényi soron, aminek egy részét nagykövetségi ingatlan vásárlására fordítottak (PM, 2019b).

Az egyéb szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok beruházási kiadásai is növekedtek a tervezetthez képest 2019-ben. Többek közt 320,4 Mrd Ft-ot fordítottak a kiemelt közúti projektekre, 92,5 Mrd Ft-ot a közúthálózat fenntartására és működtetésére, 91,2 Mrd Ft-ot a Modern Városok Program keretében megvalósuló fejlesztésekre, 81,6 Mrd Ft kifizetése történt meg a Beruházás ösztönzési célú előirányzatról, 66,5 Mrd Ft-ot fordítottak a közúthálózat felújítására, 39,2 Mrd Ft-ot a vasúthálózat fejlesztésére (PM, 2019b).

4.2 A módosítás nélkül túlléphető előirányzatok tervezettől eltérő teljesítése

A 2019. évi költségvetési törvény 4. mellékletében 2019-ben 75 előirányzat olyan volt, amelyek teljesülése módosítás nélkül eltérhetett az előirányzattól (**felülről nyitott előirányzatok**).

A felülről nyitott előirányzatok esetében összesen 6 927,6 Mrd Ft kifizetésére került sor, ami összességében 114,8 Mrd Ft-tal, 1,7%-kal haladta meg az eredeti előirányzat 6 812,8 Mrd Ft-ban meghatározott összegét. Az előirányzattól jelentősebb eltérések voltak egyebek közt az alábbi előirányzatok esetében:

Mintegy 110,6 Mrd Ft mértékű kiadás-túlteljesítés történt a forintban fennálló adósság és követelések kamatszámolásai esetében (ami 803,9 Mrd Ft helyett 914,5 Mrd Ft értékben teljesült), melyhez hozzájöttek a közel kétszeres összegben teljesülő, az állampapírok értékesítését támogató kommunikációs kiadások (2,1 Mrd Ft többlettel).

A 2019. évben 19,9 Mrd Ft többletkiadással teljesült a XII. Agrárminisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 6. Állat, növény- és GMO-kártalanítás alcím előirányzata, amelyből több mint 16 ezer termelői kárbejelentés és közel 300 ezer hektárra vonatkozó kár alapján történtek kifizetések. Az ÁSZ 2017-2019. között nyilvánosságra hozott, központi költségvetésről szóló véleményei a GMO-kártalanítás alcím előirányzatának mértékét az elmúlt években (így a 2019. költségvetési évben is) kockázatosnak minősítette.

A X. Igazságügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 2. Célelőirányzatok alcím 28. Magán- és egyéb jogi személyek kártérítése jogcímcsoport előirányzatának kiadása 1,0 Mrd Ft helyett 7,0 Mrd Ft összegben teljesült. Az ÁSZ a 2019. évi költségvetés véleményezésében kockázatosnak minősítette az előirányzat teljesíthetőségét.

Jelentős kiadási túlteljesítés jelentkezett még a XV. Pénzügyminisztérium 25. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 11 Árfolyamkockázat és egyéb, EU által nem térített kiadások alcímen (a teljesítés 0,7 Mrd Ft helyett 14,1 Mrd Ft-ot ért el).

A nyugellátásokban és egyes más ellátásokban részesülő személyek részére juttatandó rezsitalványokról szóló 202/2019. (VIII. 23.) Korm. rendelet biztosította, hogy a XV. Pénzügyminisztérium fejezet 8. Magyar Államkincstár cím kiadásaiból a nyugdíjasok 2019. november 30-ig 9 E Ft összegű rezsitalványba részesülhessenek. Ennek érdekében a 1508/2019. (VIII. 23.) Korm. határozat 23,3 Mrd Ft-ot csoportosított át a fejezet részére.

A XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet 02. Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások cím 04. A vagyongazdálkodás egyéb kiadásai alcím 04. ÁFA elszámolások jogcímcsoport működési kiadásának előirányzata 1,0 Mrd Ft összegű eredeti előirányzata 17,9 Mrd Ft értékben teljesült. Oka, hogy a beruházások aktiválásakor keletkező korábban felhalmozott ÁFA kiegyenlítése megtörtént.

A törvényi előirányzattól való jelentős eltérés tapasztalható a LXXI. Nyugdíjbiztosítási Alap Nyugdíjprémium céltartalék felhasználás jogcímcsoportnál, az Öregségi nyugdíj jogcímcsoportnál és a Nyugdíjbiztosítási egyéb kiadások alcím esetében. Ennek oka, hogy a gazdasági növekedés alapján a 1997. évi LXXXI. törvény 101. § (5) bekezdése alapján nyugdíjprémium vált kifizethetővé.

4.3 A módosítással túlléphető előirányzatok tervezettől eltérő teljesítése

A módosítással túlléphető előirányzatok közül egyebek közt az alábbiak tértek el jelentősebb mértékben a törvényi előirányzattól:

A XI. Miniszterelnökség fejezet 30. fejezeti kezelésű cím 01. Célelőirányzatok alcím 11. Budapest és a fővárosi agglomeráció fejlesztése jogcímcsoport 02. Kulcsfontosságú budapesti közlekedési beruházások előkészítése jogcím kiadási előirányzata 2,0 Mrd Ft volt, ami 7,6 Mrd Ft összegben (371,1%-on) teljesült.

A jogcímcsoporton belül év közben került kialakításra a 10. Új budapesti multifunkcionális sport- és rendezvénycsarnok megvalósításának támogatása kiadási jogcím, melynek kiadása 14,2 Mrd Ft összegben teljesült. Ugyanezen jogcímcsoporton belül a 04. Nemzeti Olimpiai Központ beruházás támogatása jogcím kiadási előirányzata 90,8 Mrd Ft volt, amelynél 0,8 Mrd Ft kiadási megtakarítás keletkezett a tervezetthez képest.

A 135,0 Mrd Ft eredeti előirányzattól 92,4 Mrd Ft került felhasználásra a 01. Célelőirányzatok alcím 78. Modern Városok Program jogcímcsoport kiadásai esetében.

Ugyancsak alulteljesültek a Paks II. Atomerőmű tökeemeléséhez kapcsolódó kiadások (01. Paks II Atomerőmű Fejlesztő Zrt. tökeemelése jogcímcsoport). A felhalmozási kiadások törvényi előirányzata 106,1 Mrd Ft volt, ami 75,4 Mrd Ft összegben teljesült.

A XIII. Honvédelmi Minisztérium 08. Fejezeti kezelésű cím 02. Ágazati célelőirányzatok alcím 25. Hozzájárulás a NATO Biztonsági Beruházási Programjához jogcímcsoport kiadási előirányzata jelentősen túlteljesült, törvényi előirányzata 8,3 Mrd Ft volt, a teljesítés 16,3 Mrd Ft volt.

A XIV. Belügyminisztérium 20. fejezeti kezelésű cím 01. Ágazati célfeladatok alcím 56. Kormányzati infokommunikációs szolgáltatások jogcímcsoport közel kétszeresen teljesült túl, kiadási törvényi előirányzata 62,0 Mrd Ft összegben került meghatározásra, ami 113,6 Mrd Ft-on (183,2%-on) teljesült. Ennek háttérében elsősorban a kormányzati infokommunikációs szolgáltatások előirányzat megnövekedett kiadásai állnak.

A XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 11. Közgyűjtemények közvetlen cím 6. K6 – beruházások kiemelt előirányzat törvényi előirányzat 1,6 Mrd Ft volt, ami 11,9 Mrd Ft értékben teljesült. A 1183/2019. (IV. 5.) Korm. határozat a XV. Pénzügyminisztérium fejezet rendkívüli kormányzati intézkedések jogcímcsoport terhére a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 11. Közgyűjtemények közvetlen cím 6. K6 – beruházások kiemelt előirányzat részére 3,5 Mrd Ft átcsoportosítását rendelte el.

A XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium fejezet 01. Közlekedési közszolgáltatások költségtérítése jogcímcsoport 03. Autóbusszal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése jogcím kiadásai a 65,3 Mrd Ft összegben meghatározott előirányzatot 31,9 Mrd Ft-tal haladták meg. Az ÁSZ a 2019. évi költségvetés véleményezésében kockázatosnak minősítette az előirányzat teljesítését.

A kiadások jelentős túlteljesítése figyelhető meg a fejezet 01. Közlekedési közszolgáltatások költségtérítése jogcímcsoport 04. Vasúti személyszállítás korábbi költségtérítéseinek elszámolása jogcímén is, ahol a törvényi előirányzat 4,7 Mrd Ft összegben került meghatározásra, azonban a kiadások 19,6 Mrd Ft-ban teljesültek. A törvényi előirányzat több mint négyszeres túllépését a 1625/2019. (X. 31.) és a 1755/2019. (XII. 20.) Korm. határozat 8,1 Mrd Ft-tal, a 1528/2019. (IX. 17.) Korm. határozat pedig 6,7 Mrd Ft összeggel tette lehetővé, a 2018. évi vasúti személyszállítási közszolgáltatási tevékenység után járó költségtérítés kiegyenlítése érdekében.

A fejezet esetében a legnagyobb volumenű kiadás-túlteljesülés a Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 32. Közlekedési ágazati programok alcíme esetében volt. A kiadási előirányzatot 496,7 Mrd Ft összegben tervezték, azonban 689,4 Mrd Ft összegben teljesült. A 192,7 Mrd Ft összegű túlteljesülés a Vasúthálózat fejlesztése, a Kerékpáros létesítmények fejlesztése, a Közúti közlekedésbiztonság javítása és szakképzési feladatok, Útdíj rendszerek működtetése, a Kiemelt közúti projektekhez kapcsolódóan keletkezett.

A 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 64. Belgazdasági feladatok alcím 05. Az építőipari ágazat technológiai korszerűsítésére, hatékonyságának növelésére irányuló támogatás jogcímcsoport kiadási főösszege közel négyszeres összegben (24,1 Mrd Ft) teljesült. A túlteljesülés mértéke 18,1 Mrd Ft volt.

A XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet 07. cím 01. alcím 01. Beruházás ösztönzési célú előirányzat jogcímcsoportjának törvényi kiadási előirányzata 50,0 Mrd Ft volt, ami 81,6 Mrd Ft összegben teljesült. A túlteljesülés mértéke 31,6 Mrd Ft. Az 1517/2019. (IX. 4.) Korm. határozat 25,2 Mrd Ft összegben, majd ezt követően a 1689/2019. (XII. 10.) Korm. határozat további 4,0 Mrd Ft összegben hagyta jóvá az előirányzat túllépését. Az ÁSZ a 2019. évi költségvetés véleményezésében kockázatosnak minősítette az előirányzatot.

A XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet 20. Fejezeti kezelésű cím 02. Normatív finanszírozás alcím 03. Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás jogcímcsoport működési kiadás előirányzata 230,3 Mrd Ft összegben került megtervezésre, és 265,4 Mrd Ft értékben (115,2%) teljesült. A túlteljesülés részben az ingyenes tankönyvellátáshoz kapcsolható.

A Szociális célú humánszolgáltatások alcím 01. Szociális célú nem állami humánszolgáltatások támogatása jogcímcsoport működési kiadása 136,4 Mrd Ft értékben teljesült, törvényi előirányzata 103,8 Mrd Ft volt. A 1294/2019. (V. 27.) Korm. határozat alapján a XV. Pénzügyminisztérium fejezet Országvédelmi Alap jogcímcsoport terhére 71,3 Mrd Ft-ot csoportosítottak át az EMMI fejezet jogcímcsoportjára.

A 20. Fejezeti kezelésű cím 23. Sporttevékenység támogatása alcím 04. Versenysport támogatása jogcímcsoport kiadási előirányzatát 5,5 Mrd Ft összegben határozták meg, ami 21,4 Mrd Ft-ban (388,8%) teljesült, tekintve, hogy Magyarország több rangos sportversenynek biztosított helyszínt 2019-ben.

A XXI. Miniszterelnöki Kabinetiroda 20. fejezeti kezelésű cím 01. Célú előirányzatok alcím 02. Kormányzati kommunikációval és konzultációval kapcsolatos feladatok jogcímcsoport kiadási előirányzata 29,6 Mrd Ft összegben került meghatározásra, ami 44,7 Mrd Ft értékben (151,2%) teljesült. A túlteljesülést több kormányhatározat tette lehetővé.

A XXII. Miniszterelnöki Kormányiroda fejezet kiadási előirányzatait év közben módosítani kellett, mert a kormányiroda joggyakorlása alá tartozó társaságok körében tőkeemelést volt szükséges végrehajtani. 106,4 Mrd Ft-tal nőttek a 12. Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó társaságok tőkeemelése, pótbefizetése jogcímcsoport kiadásai. Ugyanezen az alcímen a 11. Az NVTNM tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó társaságok támogatása jogcímcsoportot év közben alakították ki, 60,0 Mrd Ft összegű kiadás teljesült 2019-ben.

(A LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet és a LXXII. Egészségbiztosítási Alap fejezet kiadásainak alakulását részletesen lásd a 9. és 10. fejezetekben.)

5 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEINEK ALAKULÁSA

A **közvetlen bevételeket** az XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetben tervezték. A költségvetési törvény indoklása és a 2019-2023. évekre vonatkozó Konvergencia

Program alapján a gazdaság fehéritése mellett kiemelt adópolitikai célkitűzés volt a munkát terhelő adók, járulékok, valamint a vállalkozások adó- és adminisztrációs terhének csökkentése, az adóbeszedés hatékonyságának növelése, illetve az adórendszer egyszerűsítése.

A közvetlen bevételek szabályozását érintően számos változás történt a 2019. évben, ezeknek egy része a költségvetés elfogadását követően. A változások érintették többek között a társasági adót, kisvállalati adót és az általános forgalmi adót is.

A társasági adóban a vállalkozások terhei csökkentek a csoportadózás lehetőségének bevezetésével, a fejlesztési tartalék maximális értékhatárának megemelésével 0,5 Mrd Ft-ról 10 Mrd Ft-ra, a decemberi adóelőleg-kiegészítési, -feltöltési kötelezettség eltörlésével. A kisvállalati adó (KIVA) esetében már 1,0 Mrd Ft bevételig választható az adónem, az adóalanyiság megszűnésének bevételi értékhatára pedig 1,0 Mrd Ft-ról 3,0 Mrd Ft-ra 2019. január 1-jétől emelkedett. 2019-től a befektetési vállalkozások kikerültek a pénzügyi szervezetek különadójának hatálya alól, a hitelintézeti különadó pedig eltörlésre került. A pénzügyi szervezetek különadója hitelintézeteket érintő adókulcsának felső mértéke továbbmértéklődött, 0,21 százalékról 0,20 százalékra, ez azonban nem okozott bevételcsökkenést 2019-ben. A baleseti adó összevonásra került a biztosítási adóval. 2019-től tranzakciónként 20 ezer forintig minden lakossági átutalás mentesült a pénzügyi tranzakciós illeték alól.

Az általános forgalmi adó alanyi adómentesség értékhatárát a korábbi 8-ról 12 M Ft-ra emelték. 2019-től átsorolták az 5 százalékos kedvezményes áfa kulcs alá az UHT és ESL tejet, ettől fogva valamennyi tej értékesítés esetén kedvezményes kulcsot kell alkalmazni. 2019. január 1-jétől nőtt a népegészségügyi termékadó és a dohánytermékek jövedéki adójának adómértéke, illetve bővült a népegészségügyi termékadó köteles termékek köre.

A lakossági állampapír vásárlások ösztönzése érdekében a 2019. június 1-je után kibocsátott állampapírok után megszűnt a kamatadó-fizetési kötelezettség.

9. táblázat

Az adószervezet alakulása a 2018-2019. években

Előirányzat megnevezése	2018. évi teljesítés Mrd Ft	2019. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2019. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés az előirányzathoz képest Mrd Ft
Vállalkozások költségvetési befizetései	1 017,1	1 027,5	955,5	-72
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	5 411,7	5 822,0	6 140,1	318,1
Lakosság költségvetési befizetései	2 425,3	2 607,9	2 698,1	90,2

Forrás: a költségvetési törvény és MÁK (2019a, 2020a, 2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A 9. tábla adatai szemléltetik, hogy a fogyasztáshoz kapcsolt és a lakossági adóknál a teljesítés meghaladta az eredeti előirányzatot. A vállalkozások befizetéseinek volumene az évközi törvénymódosítások következtében elmaradt a tervezettől, azonban várhatóan 2020-ban a címen többletbevétel keletkezik, többek közt a decemberi feltöltési kötelezettség eltörlése következtében. A kedvező teljesítéshez mindegyik érintett adónemnél hozzájárultak a gazdaság fehéritését célzó intézkedések, a növekvő feldolgozóipari kapacitások, a vállalkozások és háztartások emelkedő jövedelme.

5.1 A vállalkozások költségvetési befizetései

A vállalkozások költségvetési befizetéseinek összege a 2019. évben 955,5 Mrd Ft értékben teljesült, a tervezettnél 7%-kal alacsonyabban. A 10. táblázat a főbb bevételek alakulását mutatja be a 2019. évben.

A Vállalkozások költségvetési befizetései cím főbb bevételeinek alakulása

Megnevezés	2018. évi teljesítés Mrd Ft	2019. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2019. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Vállalkozások költségvetési befizetései összesen	1 017,1	1 027,5	955,5	-72	93
<i>Ebből:</i>					
Társasági adó	380,4	399,5	303,3	-96,2	75,9
Energiaellátók jövedelemadója	59,7	59,1	26,7	-32,4	45,2
Bányajáradék	43,7	36	45,6	9,6	126,7
Reklámadó	12,3	15,1	6,3	-8,8	41,7
Pénzügyi szervezetek különadója	53,3	52,9	56,7	3,8	107,2
Kisadózók tételes adója	124,9	135,7	158,5	22,8	116,8
Kisvállalati adó	41,7	49,8	70,5	20,7	141,6

Forrás: a költségvetési törvény és MÁK (2019a, 2020a, 2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

2017-től a társasági adó mértéke változatlan, 9%. A **társasági adó bevétel** 2019-ben a tervezettnél 24,1%-kal, 96,2 Mrd Ft-tal alacsonyabb összegben teljesült. A vállalkozások költségvetési befizetései cím 93%-os teljesítéséhez nagyban hozzájárult a társasági adó bevétel kiesése, ami a központi költségvetés hiányának alakulására is hatással volt. Az előirányzat alatti teljesítést döntő mértékben befolyásolta, hogy a legalább 100 M Ft éves árbevétellel rendelkező adózók esetében a társasági adó előleg decemberi feltöltésére vonatkozó előírás 2019. júliusában törlésre került (PM, 2019b). Ez egy olyan lényeges változás volt, amely a költségvetés elfogadása után született.

Az **energiaellátók jövedelemadója** esetében az előirányzat 54,8%-a nem folyt be a költségvetésbe. A bevételkieséshez hozzájárult, hogy 2019. július 24-én hatályba lépett az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXIII. törvény, aminek a 41-42. §-ai alapján az adóévet megelőző adóévben 50 M Ft-ot meghaladó éves árbevételt elérő adóalanyok nem voltak kötelezettek az energiaellátók jövedelemadójának év végi befizetésére. A 32,4 Mrd Ft bevételkiesés a központi költségvetés hiányát növelte.

A **kisadózók tételes adója** előirányzatát tervezéskor 2018. évi bevételi előirányzat 20,1%-os emelésével, 135,7 Mrd Ft-ban határozták meg, amelyet az adónem bevételi értékhatárát megemelő 2017. évi szabályozásváltozás miatt a kisadózó adóalanyi kör jelentős bővülésével indokoltak. A várakozásoknak megfelelően a KATA adóalanyok száma nőtt, 2019. január 3-án 311 ezren választották ezt az adózási formát (PM, 2019d), 2020. január elején már 377 ezren (PM, 2020d). Ezen a jogcímen 158,5 Mrd Ft bevétel teljesült, ez az előirányzatot 22,8 Mrd Ft-tal, 16,8%-kal haladta meg.

A **kisvállalati adó** tervezésekor az adónem választására jogosító bevételi értékhatár duplájára (1,0 Mrd Ft-ra) emelése miatt a 2019. évi 49,8 Mrd Ft előirányzat közel kétszerese volt a 2018. évi előirányzatnak. Az adónem tényleges teljesülése meghaladta a várakozásokat. Az elért bevétel 70,5 Mrd Ft volt, amely 20,7 Mrd Ft-tal, 41,6%-kal volt magasabb, mint az előirányzat.

A bevétel tervezett meghaladó növekedésének oka, hogy az adózók éltek a kedvezőbb bevételi értékhatár miatt az áttérés lehetőségével. A KIVA alanyok száma több mint hatszorosára nőtt 2016 és 2019 között, 2019 márciusában mintegy 40 ezer KIVA alanyt tartottak nyilván (Kormány, 2019a), 2020 januárjában a KIVA alanyok száma közel 50 ezer volt (PM, 2020d).

5.2 A fogyasztáshoz kapcsolt adók

A **Fogyasztáshoz kapcsolt adók címből** származó bevételek meghatározó hányadát az általános forgalmi adó tette ki, de a jövedéki adóból is jelentős bevétel származott. Az eredeti előirányzatokhoz képest 318,1 Mrd Ft többletbevételt származott a címből. A főbb bevételek alakulását a 11. táblázat mutatja be.

11. táblázat

A Fogyasztáshoz kapcsolt adók cím főbb bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2018. évi teljesítés Mrd Ft	2019. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2019. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Fogyasztáshoz kapcsolt adók összesen	5 411,7	5 822,0	6 140,1	318,1	105,5%
Ebből:					
Általános forgalmi adó	3 928,7	4 290,4	4 532,4	242	105,6%
Pénzügyi tranzakciós illeték	233,2	228,1	243,4	15,3	106,7%
Biztosítási adó	39,7	67,4	82,5	15,1	122,4%
Jövedéki adó	1 111,9	1 140,9	1 176,4	35,5	103,1%
Turizmusfejlesztési hozzájárulás	19,0	15,5	26,9	11,4	173,5%

Forrás: a költségvetési törvény és MÁK (2020a) alapján ÁSZ szerkesztés

Az **általános forgalmi adó** 242,0 Mrd Ft-os előirányzatot meghaladó teljesítése háttérben több tényező áll. Egyfelől a belföldi, az import és a dohánytermékek utáni áfa bevétel növekedése, ami összhangban volt a forgalom növekedésével, továbbá a dohánytermékek esetében az adómérték emelése. A 2019. évi befizetések 752,8 Mrd Ft-tal meghaladták az előző évi összeget, miközben az áfa kiutalások többletkiadása az előző évhez képest csak 149,1 Mrd Ft-ot tett ki. Az adózók részére történt 2019. évi kiutalást csökkentette az adózó minősítéséhez kötött kiutalási határidők 2018. évi bevezetése is, így a kiutalás egy része már 2018-ben megtörténhetett (PM, 2019b). Az áfa bevétel 5,6%-os növekedését a háztartások fogyasztási kiadásának 5,0%-os növekedése is elősegítette.

A **jövedéki adóból** származó bevétel 2019-ben 1 176,4 Mrd Ft volt, amely 64,5 Mrd Ft-tal, 3,1%-kal magasabb az előző évinél. A jövedéki adó bevétel 59,4%-át képezte az üzemanyag jövedéki adó, amelyből 30,1 Mrd Ft többletbevétel származott elsősorban a magasabb üzemanyag-forgalom hatására. A jövedéki adó bevétel 31,0%-a a dohányárak jövedéki adójából keletkezett, a kapcsolódó többletbevétel 21,8 Mrd Ft volt, amelynek háttérben az adómérték emelése állt. Az egyéb termékek esetében a bevételek 5,6 Mrd Ft-os csökkenésének háttérben a népegészségügyi termékadót érintő, 2019-től életbe lépő változásokhoz köthető készletezési hatás állt, amely a januári bevételeket növelte, míg a már magasabb adómértékkel adózó hónapok bevételeit csökkentette. A bevételek növekedéséhez 18,2 Mrd Ft-tal hozzájárult az is, hogy 2019. január 1-jétől az energiaadó a jövedéki adó soron szerepel (PM, 2019b).

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel 243,4 Mrd Ft volt, amely 15,3 Mrd Ft-tal, 6,7%-kal volt magasabb a tervezettnél. A növekedés háttérben a pénzforgalmi szolgáltatók

és a Kincstár egyaránt magasabb befizetése áll (PM, 2019b). A bevétel annak ellenére meghaladta az előirányzatot, hogy a 20 ezer Ft alatti lakossági átutalásoknál 2019-től nem kellett megfizetni a pénzügyi tranzakciós illetéket.

A **biztosítási adóból** származó bevétel 22,4%-kal haladta meg az előző évit, az elért bevétel 82,5 Mrd Ft volt.

A 2018-ban bevezetett **turizmusfejlesztési hozzájárulás** bevételeinek tervezésekor a 2018. évi előirányzathoz képest 36%-kal növelték előirányzatot, mivel már nem 11, hanem 12 hónapra kellett megfizetni a hozzájárulást, illetve a vendéglátó forgalom várható növekedésével számoltak (Kormány, 2018a). Az adónem teljesítése meghaladta a várakozásokat, mivel a 2019. évi 15,5 Mrd Ft előirányzat 173,5%-ban teljesült, a bevételi többlet 11,4 Mrd Ft volt.

5.3 A lakosság költségvetési befizetései

A lakosság költségvetési befizetései közül (12. táblázat) a legtöbb bevétel a személyi jövedelemadóból és a lakossági illetékekből származott. A lakossági befizetések a tervezett 3,5%-kal meghaladták, a címen 90,2 Mrd Ft többletbevétel keletkezett.

12. táblázat

A Lakosság költségvetési befizetései cím főbb bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2018. évi teljesítés Mrd Ft	2019. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2019. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Lakosság költségvetési befizetései összesen <i>Ebből:</i>	2 425,3	2 607,9	2 698,1	90,2	103,5%
Személyi jövedelemadó	2 177,4	2 361	2 424,6	63,6	102,7%
Egyéb lakossági adók	8,6	6,7	7,8	1,1	116,4%
Illetékbecfizetések	191	192,4	215,6	23,2	112,1%

Forrás: a költségvetési törvény és MÁK (2020a) alapján ÁSZ szerkesztés

A **személyi jövedelemadóból** 2 424,6 Mrd Ft bevétel származott 2019-ben, amely 63,6 Mrd Ft-tal volt magasabb a tervezettnél. A többletbevételek a magasabb bérkiáramlás miatti befizetés-növekedésnek köszönhetőek (PM, 2019b).

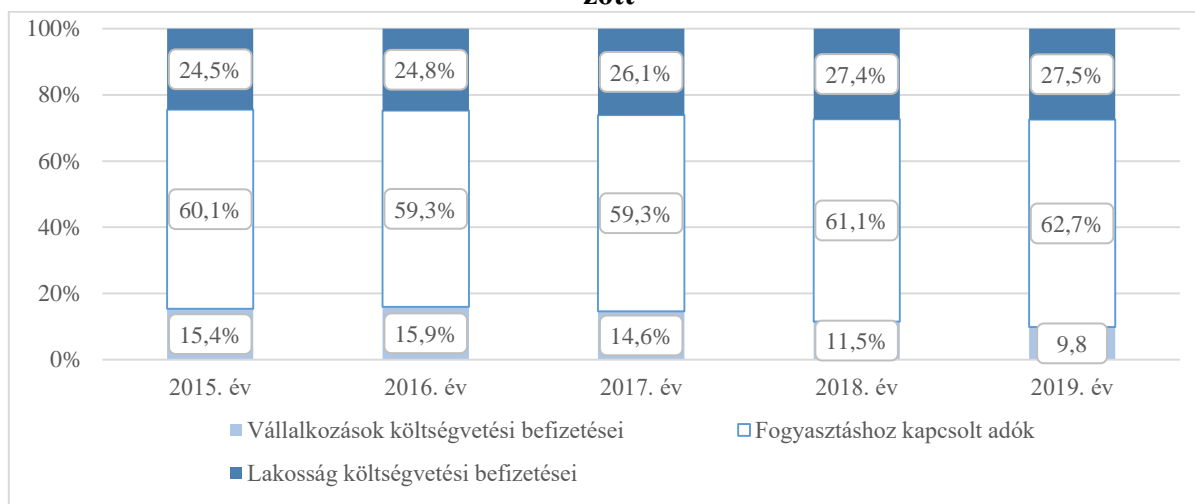
Az **egyéb lakossági adók** soron a saját gyümölcsből történő gyümölcsparlat főzetés után befolyó szeszadóból és az egyéb vámbefizetések utólagos elszámolásából származó befizetéseket terveztek. A 2019. évben a költségvetésnek e címen 7,8 Mrd Ft bevétele keletkezett, amely az eredeti előirányzathoz képest 1,1 Mrd Ft többletbevételt jelentett.

A **lakossági illetékek** 2019. évi bevételének tervezése során a 192,4 Mrd Ft előirányzatot az előző évi bázis 2%-kal növelt összegében határozták meg a gépjárműpiac várt felfutására tekintettel. A tervezetthez képest a 215,6 Mrd Ft teljesítés 12,1%-kal, 23,2 Mrd Ft-tal magasabb volt. A bevétel túlteljesülésére hatással volt a gépjárműpiac fellendülése, mivel az első alkalommal forgalomba helyezett járművek száma az előző évhez képest 6,6%-kal nőtt, ezen belül az új gépjárművek száma 13,7%-kal emelkedett (KSH STADAT 4.6.20. évközi). A 2019. évi többletbevétel keletkezéséhez hozzájárult még az épített lakások számának 19,5%-os növekedése (KSH STADAT 2.3.2. évközi).

A 2010. évtől fontos adópolitikai célkitűzés volt, hogy az adókon belül egyre hangsúlyosabbá váljanak a fogyasztási típusú adók a jövedelmeket terhelő adókkal szemben. A 6. ábra szemlélteti, hogy a fogyasztási típusú adók aránya 2016-tól stagnált, majd emelkedett az adóbevételeken belül.

6. ábra

A közvetlen bevételek főbb címeinek egymáshoz viszonyított aránya 2015. és 2019. között

Forrás: 2015-2018. évi zárszámadási törvény, MÁK (2020a, 2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

5.4 Egyéb költségvetési bevételek

Az Egyéb költségvetési bevételek soron szerepelnek a központi költségvetés vegyes és központosított bevételei (13. táblázat). Az Egyéb költségvetési bevételek többlete 65,1 Mrd Ft volt 2019-ben, az összes adó és illetékbevételek 5,0%-át tették ki 2019-ben.

Az Egyéb költségvetési bevételek cím főbb bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2018. évi teljesítés Mrd Ft	2019. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2019. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Egyéb költségvetési bevételek összesen	431,3	424,9	490	65,1	115,4%
Vegyes bevételek Ebből:	16,4	8,8	34	25,2	386,4%
Kezesség-visszatérülés	4,8	3,0	16,9	13,9	563,3%
Egyéb vegyes bevételek	11,6	5,8	15,2	9,4	262,1%
Központosított bevételek Ebből:	414,9	416,1	456	39,9	109,6%
Bírságbevételek	48,9	32,9	48,6	15,7	147,7%
Termékdíjak	79,1	78,5	82,7	4,2	105,4%
Megtett úttal arányos útdíj	184,1	197,8	215,7	17,9	109,0%

Forrás: 2018. évi zárszámadási törvény, Kormány (2018a), MÁK (2020a, 2020d) alapján
 ÁSZ szerkesztés

A kezességbevételekből eredő állami követelések behajtásából származó bevételek előirányzata 3,0 Mrd Ft volt. A tervezéskor döntően a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. tevékenységéhez kapcsolódó viszontgarancia bevételekből, valamint a Mehib Zrt. ügyleteihez kötődő kármegtérülésekből származó bevételekkel számoltak. A 2019. évben a várakozást meghaladó volt a kezességvállalásból eredő követelések behajtása (16,9 Mrd Ft értékben teljesült).

Az egyéb vegyes bevételek 5,8 Mrd Ft előirányzata többek között a költségvetés terhére korábban nyújtott támogatások visszafizetéséből, a felszámolásokból származó bevételekből, valamint a kezességvállalási díjakból tevődött össze. Ezen a jogcímen a 2019. évi 15,2 Mrd Ft teljesítés az előirányzat több mint 2,5-szeresét tette ki.

A központosított bevételek soron 39,9 Mrd Ft többletbevétel keletkezett a 416,1 Mrd Ft előirányzathoz képest. Ebből a tervezetthez képest a legnagyobb összegű bevételi többletet elérő főbb jogcímek a következők voltak: 17,9 Mrd Ft a Megtett úttal arányos útdíjból, 15,7 Mrd Ft a Bírságokból, 4,2 Mrd Ft a Környezetvédelmi termékdíjakból. A Megtett úttal arányos útdíj 215,7 Mrd Ft bevételei a tervezettnél 9,1%-kal voltak magasabbak, ennek háttérében a 2019. január 1-jétől végrehajtott útdíj-emelés áll.

5.5 Költségvetési befizetések

A **Költségvetési befizetések** címen 2019-ben az államháztartás alrendszeréből származó befizetéseket teljesítették, döntően a központi költségvetési szervek és a helyi önkormányzatok (lásd a 14. táblázatot).

A Költségvetési befizetések cím bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2018. évi teljesítés Mrd Ft	2019. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2019. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Költségvetési befizetések összesen <i>Ebből:</i>	285,2	164,1	570,7	406,6	347,8%
Központi költségvetési szervek befizetései	30,4	29,9	137,4	107,5	459,6%
Központi Maradványelszámolási Alapba történő befizetések	199,8	0	286,6	286,6	-

Forrás: a költségvetési törvény, MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A **központi költségvetési szervek befizetési kötelezettségei** (a tervezett összeg 2019. évben 29,9 Mrd Ft volt) a költségvetési törvényben meghatározott intézmények meghatározott összegű befizetéseit tartalmazza. A teljesítés 107,5 Mrd Ft-tal volt magasabb a tervezettnél. Az eltérés abból ered, hogy a tervezett összeget meghaladóan befizetésre került a zárolt álláshe-lyekhez kapcsolódó megtakarítás, illetve az előző évi költségvetési maradvány (MÁK, 2020a). A 2019. évben az előző évi költségvetési maradványt érintő befizetések egy részét még nem a Központi Maradványelszámolási Alapba fizették be, hanem a XLII. fejezet Központi költségvetési szervek befizetései előirányzat javára.

A **Központi Maradványelszámolási Alapba történő befizetések** sor előirányzatot nem tartalmazott, a teljesítés 286,6 Mrd Ft volt, amely 86,8 Mrd Ft-tal több, mint a 2018. évben. A Központi Maradványelszámolási Alapba jogszabályi előírás és a jóváhagyott beszámoló alapján teljesítették a 2018. évi maradvánnyal kapcsolatos befizetési kötelezettséget az érintett központi költségvetési szervek. Ez azonban a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat benyújtása-
kor, 2018 júniusában még nem volt tervezhető. Az Ávr. 153. §-a alapján a Központi Maradványelszámolási Alap kiadási előirányzatának előirányzat átcsoportosítással történő felhasználásáról az államháztartásért felelős miniszter előterjesztése alapján a Kormány egyedi határozatban rendelkezik.

A közvetlen bevételek közül az uniós programok bevételeit és az egyéb uniós bevételeket a 7. fejezetben mutatjuk be.

6 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A XLII. fejezet 29. cím 1. alcím Egyéb lakástámogatások előirányzatából finanszírozták többek között a Családi Otthonteremtési Kedvezményt (CSOK), az adó-visszatérítési támogatásokat, az otthonteremtési kamattámogatásokat. Az előirányzat 242,4 Mrd Ft összegben került meghatározásra, amely 51,1 Mrd Ft-tal (21,1%-kal) alacsonyabb szinten (191,2 Mrd Ft-ban) teljesült.

Az év második felében (2019. július 1-jén) módosult a használt lakás vásárlásához, bővítéséhez igényelhető családi otthonteremtési kedvezményről szóló 17/2016. (II. 10.) Korm. rendelet, amely kibővíti a lakáshoz jutás, lakáskorszerűsítés lehetőségeit a kistelepülésen található ingatlanokkal (falusi CSOK).

A babaváró támogatás kiadásait év közben tervezték meg, 5,4 Mrd Ft értékben. Ezt az előirányzatot a nagy érdeklődésnek köszönhetően a 1668/2019. (XI. 28.) Korm. határozat alapján további 7,2 Mrd Ft-tal megnövelték. A kiadások a tervezett előirányzat 66,5%-án, 8,4 Mrd Ft-on teljesültek.

A XLII. fejezet 31. cím **Szociálpolitikai menetidj támogatás** előirányzata fedezi az országos, regionális és elővárosi személyszállítási közszolgáltatás-, a helyi személyszállítási közszolgáltatás-, valamint a komp- és révközlekedésben nyújtott személyszállítási közszolgáltatás keretében nyújtott kedvezményes és díjmentes személyszállítási tevékenység árbevétele kiegészítést. A 2019. évi törvény 90,5 Mrd Ft-os előirányzat 98,4%-a került kifizetésre.

Az állam által vállalt kezesség és garancia érvényesítése

A XLII. fejezet 33. Állam által vállalt kezesség és garancia érvényesítése cím kiadási előirányzata 20,9 Mrd Ft volt, melyből 14,8 Mrd Ft kifizetés történt 2019. évben. A legnagyobb összegű kifizetés a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. garanciaügyleteiből eredő fizetési kötelezettség 14,0 Mrd Ft-os teljesítése volt.

A közvetlen kiadások közül az EU költségvetéséhez történő hazai hozzájárulást a 7. fejezetben, a társadalombiztosítási ellátásokhoz történő hozzájárulást a 10. fejezetben mutatjuk be.

7 AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA

7.1 Az uniós támogatások felhasználásának keretei

Magyarország gazdasági növekedése és számos nemzetgazdasági beruházás megvalósítása szempontjából alapvető fontosságúak az uniós támogatások. A 2014-2020. közti programozási ciklushoz tartozóan, 2019-ben a központi költségvetés az előző évhez képest 461,9 Mrd Ft-tal kisebb összegű kiadást tartalmazott (1 955,7 Mrd Ft). Ezen összegből 1 769,3 Mrd Ft a XIX. Uniós fejlesztések fejezet költségvetésében jelent meg. A fennmaradó 186,4 Mrd Ft-ot különböző fejezetek fejezeti kezelésű kiadási előirányzatain (európai uniós fejlesztési programok) tervezték meg.

A 2014-2020-as programozási időszakban Magyarország számára 25,1 Mrd euró indikatív forráskeret áll rendelkezésre az operatív programokban, 0,1 Mrd euró a Belügyi Alapokban és 0,2 Mrd euró az EGT és a Norvég Finanszírozási Mechanizmusokban a költségvetési törvény 5. számú melléklete alapján.

Az uniós előirányzatok szabadon átcsoportosíthatóak a mindenkori finanszírozási szükségleteknek megfelelően a fejezeten belül. Az előirányzatok teljesülése törvényi módosítás nélkül eltérhet az előirányzattól, vagyis az előirányzatok az együttes eredeti támogatási előirányzat 30%-ával, e fölött a Kormány döntése alapján túlléphetőek. A fejezet pénzforgalmi kiadásai és bevételei időben jelentősen elválnak egymástól, mivel az EU-tól származó térítések több hónapos, időnként egy évet is meghaladó késéssel követik a kiadásokat. A kifizetések éven belüli eloszlása egyenetlen, az év utolsó hónapjaira jelentős tételek összpontosulnak, ugyanakkor az Európai Bizottság a tárgyévi kifizetésekhez kapcsolódó uniós finanszírozást a tárgyévben csak részben teljesíti olyan okok miatt, mint adminisztratív időigény vagy likviditási problémák, ezért jelentős tárgyévet érintő összegek csak a következő évben érkeznek meg. Ez átmeneti jelleggel rontja a pénzforgalmi hiányt, azonban az EU módszertana szerinti egyenleget nem befolyásolja, ugyanis a költségvetési kiadással azonnal szembeállítható az uniós társfinanszírozás bevétele, függetlenül attól, hogy az ténylegesen megérkezett-e a magyar költségvetésbe. A folyamatban lévő európai uniós programokból származó, tárgyévi vagy korábbi években teljesített kiadásokra vonatkozó megtérülések a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 6. Uniós programok bevételei címén kerültek megtervezésre és elszámolásra a 2018.

évtől. A már lezárult uniós programokból származó utólagos megtérülések tervezése és elszámolása a XLII. fejezet 7. Egyéb uniós bevételek címen történt meg.

A 2014-2020-as programozási időszakban rendelkezésre álló kohéziós politikai operatív programok keretösszegének 100%-át meghirdették 2018 végére (Kormány, 2019b). A keretek lekötésével a hangsúly a programok tervezéséről azok megvalósítására, a megelőlegezett, illetve számla alapján kifizetett összegek Európai Bizottság általi megtérítésének kezdeményezésére tevődött át a 2019. évre.

A 2019. évben az uniós programokra tervezett 1 955,7 Mrd Ft kiadási és 1 359,4 Mrd Ft bevételi előirányzat alapján a 2019. évi európai uniós fejlesztési költségvetés hiánya 596,3 Mrd Ft volt a költségvetési törvényben.

A 2019. évi európai uniós bevételek és kiadások a tervezettnél kedvezőbben alakultak. A 15. és 16. táblázatokból látható, hogy a központi költségvetés uniós kiadásai 1 699,5 Mrd Ft-ot, bevételei 1 609,3 Mrd Ft-ot³ tettek ki 2019-ben (MAK, 2020d). Ez alapján az európai uniós fejlesztési költségvetés hiánya 2019-ben csak 90,2 Mrd Ft volt, ezt az összeget kellett megelőlegeznie az államnak. 2019-ben a tervezettnél kevesebb európai uniós kiadás a projektek lassabb megvalósítása, a megelőlegezés visszafogása, a tervezettnél több európai uniós bevétel a már lezárt operatív programokkal kapcsolatos utólagos megtérülések, illetve a kedvezményezettek által történt visszafizetések tervezett meghaladó összege miatt keletkezett.

A tervezettnél 370,8 Mrd Ft-tal kevesebb európai uniós fejlesztési költségvetési hiány javította a központi költségvetés egyenlegét. Összehasonlítva az uniós programokhoz kapcsolódó 2018-2019. évi egyenlegeket – a 2018. évi terv -427,6 Mrd Ft, a tény -476,6 Mrd Ft volt, a 2019. évi terv -461,4 Mrd Ft, a 2019. évi előzetes tény -90,2 Mrd Ft – látható, hogy a korábbi évek elmaradt bevételeinek megtérülése kedvezően hatott a tervezett hiány teljesülésére. Az Európai Bizottság részéről a kiutalások egyre nagyobb összegben valósultak meg az év során, és a 2018. II. félévhez képest 2019. II. félévére csökkent a kedvezményezettek felé történő megelőlegezés aránya.

7.2 Az európai uniós bevételek alakulása

Az európai uniós bevételek 1 609,3 Mrd Ft-ban (az előirányzat 107,7%-ában) teljesültek. A bevételi teljesítés 62,8%-a a 2014-2020 közötti kohéziós operatív programokhoz, 14,3%-a az 2014-2020-as Vidékfejlesztési és halászati programokhoz és az Európai hálózatfejlesztési eszközökhöz kapcsolódott. Az európai uniós bevételek nagy része a XLII. a költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetben került megtervezésre.

Az európai uniós bevételek alakulását a 15. sz. táblázat szemlélteti.

---

³ A vámbeszedési költség megtérítése és az uniós támogatások utólagos megtérülése is szerepel az uniós bevételek (terv: 134,9 Mrd Ft, tény 227,5 Mrd Ft) között jelen elemzésben, ez is csökkentette a 2019. évi európai uniós fejlesztési költségvetés hiányát, azaz a hazai finanszírozási igényt.

A központi költségvetés uniós bevételi előirányzatainak alakulása

Megnevezés	Eredeti törvényi előirányzat	2019. évi teljesítés	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest	Teljesítés az eredeti előirányzat százalékában
	Mrd Ft	Mrd Ft	Mrd Ft	%
XIX. Uniós fejlesztések fejezet uniós bevételei	10,5	123,2	112,7	1173,3%
XLII. fejezet, Uniós programok bevételei, ebből:	1 348,0	1 251,4	-96,6	92,8%
- 2014-2020 kohéziós politikai operatív programok	1 109,8	1 010,2	-99,6	91,0%
- Vidékfejlesztési és halászati programok, CEF 2014-2020	232,5	230,7	-1,8	99,2%
- Egyéb bevételek	5,7	10,5	4,8	184,2%
XLII. fejezet, Egyéb uniós bevételek*	134,9	227,5	92,6	168,6%
Egyéb, más fejezetekben megjelenő fejlesztési források	0,9	7,2	6,3	800,0%
Összesen:	1 494,3	1 609,3	115,0	107,7%

*Vámbeszedési költség megtérítése, Uniós támogatások utólagos megtérülése
 Forrás: költségvetési törvény és MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezetben az európai uniós bevételek az eredeti előirányzat közel 12-szeresének megfelelő összegben teljesültek. Ennek oka, hogy év közben 89,2 Mrd Ft többletbevétel keletkezett a 2014-2020. közötti kohéziós politikai operatív programoknál, többek közt a kedvezményezettek – előre nem tervezhető – előleg és támogatás visszafizetéseiből. Ezen kívül az év folyamán képezték meg az Alapok Alapja GINOP, VEKOP és EFOP pénzügyi eszközök bevételi előirányzatát a teljesítéssel egyező összegben, 23,1 Mrd Ft-ban. (MÁK, 2020d).

A XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet 6. Uniós programok bevételei címen tervezték meg 2019-ben a 2014-2020 közötti programozási időszakban futó európai uniós programoknál a tárgyévot megelőző években teljesített kiadások uniós megtérítésének bevételeit, 1 348,0 Mrd Ft értékben. Az előirányzat a tervezettnél 7,2%-kal alacsonyabb összegben, 1 251,4 Mrd Ft-ban teljesült.

A XLII. fejezet 7. Egyéb uniós bevételek címen tervezték meg a Vámbeszedési hozzájárulás (2. alcím) és az Uniós támogatások utólagos megtérülése (4. alcím) bevételeket, amelyek együttesen a tervezett összeg 168,6%-ában, 227,5 Mrd Ft-ban teljesültek. A 92,6 Mrd Ft többletbevétel döntő része, 91,4 Mrd Ft az Uniós támogatások utólagos megtérülése alcímnél keletkezett. A 2019. évben az ún. záró egyenleg kifizetés keretében 120,0 Mrd Ft bevételt terveztek az uniós támogatások utólagos megtérüléseként az Európai Bizottsághoz benyújtott záró beszámolók alapján. Erre tekintettel a 7. cím 4. alcímén 211,4 Mrd Ft bevétel folyt be 2019-ben, amely az éves előirányzat 176,2%-át tette ki. A nagyobb összegű teljesülés hátterében a 2018. évre tervezett, de 2018. utolsó napjaiban megérkezett európai bizottsági átutalások álltak (PM, 2019b), amelyek 79,2 Mrd Ft-tal a 2019. évi egyenleget javították (MÁK, 2020a).

Az egyéb fejezetek uniós bevételei elérték az eredeti előirányzat nyolcszorosát a XIV. Belügyminisztérium fejezetnél képződött – az Európai Unió és nemzetközi projektek/programok megvalósításához kapcsolódó 4,9 Mrd Ft és a Belső Biztonsági Alaphoz kapcsolódó 1,1 Mrd

Ft – többletbevételnek köszönhetően, ennek kapcsán év közben kormányzati, fejezeti, intézményi hatáskörben megtörtént a bevételi előirányzatok emelése (MÁK, 2020d).

7.3 Az európai uniós kiadások alakulása

A központi költségvetésben az európai uniós kiadások összege 1 699,5 Mrd Ft-ot tett ki, amely a 2019. évi eredeti előirányzat (1 955,7 Mrd Ft) 86,9%-ának felelt meg. A központi költségvetés európai uniós kiadásainak 2019. évi alakulását a 16. táblázat foglalja össze.

16. táblázat

A központi költségvetés uniós kiadási előirányzatainak alakulása⁴

Megnevezés	Eredeti törvényi előirányzat	Teljesítés	Eltérés az eredeti előirányzathoz képest	Teljesítés az előirányzat százalékában
	Mrd Ft	Mrd Ft	Mrd Ft	%
XIX. Uniós Fejlesztések fejezet, uniós kiadások, ebből:	1 769,3	1 664,7	-104,6	94,1%
- 2014-2020 kohéziós politikai operatív programok	1 500,7	1 127,1	-373,6	75,1%
- Vidékfejlesztési és halászati programok 2014-2020	234,3	208,8	-25,5	89,1%
- Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) projektek*	-	143,8	143,8	-
- Egyéb kiadások	34,3	185,0	150,7	539,4%
Egyéb, más fejezetekben megjelenő fejlesztési források	186,4	34,8	-151,6	18,7%
Összesen	1 955,7	1 699,5	-256,2	86,9%

Forrás: költségvetési törvény és MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A **XIX. Uniós Fejlesztések fejezetnél** az európai uniós kiadási előirányzat 94,1%-a, 1 664,7 Mrd Ft teljesült. Az alacsony teljesítés a kohéziós politikai operatív programokhoz és a vidékfejlesztési és halászati programokhoz köthető, és elsősorban a projektek vártnál lassabb végrehajtásával, pénzügyi elszámolásával függ össze, illetve azzal, hogy 2018. végén felgyorsították a kifizetéseket, így 2019-ben már kisebb összegben kellett forrást biztosítani (Kormány, 2019b).

Az ÁSZ a 2019. központi költségvetés törvényjavaslatának véleményezése során kockázatként azonosította az uniós pályázatok megvalósításának elhúzódását tekintve, hogy a megvalósított gazdaságfejlesztési beruházásokhoz kapcsolódó addicionális előnyök csak később tudnak így realizálódni. A később várható előnyök mellett továbbra is fennálló kockázat, hogy az állam finanszírozza a pénzügyi elszámolásig, illetve lényegében az Európai Bizottságtól a kapcsolódó megtérítés beérkezéséig a kedvezményezettnek kiutalt előleg, illetve a kedvezményezett által benyújtott számlák összegét. Az uniós programok megvalósításához kapcsolódó bevételek és kiadások, a megelőlegezés összegeinek hullámnzó teljesülése rontja a tervezhetőséget és közvetlenül a pénzforgalmi hiányra, közvetve az államadósság nagyságára is hatást gyakorol. (ÁSZ, 2019d)

⁴ Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) projektek alcímnek a XIX. Uniós Fejlesztések fejezetben nem volt eredeti előirányzata, mivel azt korábban az XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium fejezet tartalmazta. Az alcím a 2019. április 12-i kormánydöntés alapján került át a XIX. Uniós Fejlesztések fejezetbe. Az alcím eredeti előirányzatát a táblázat „Egyéb, más fejezetekben megjelenő fejlesztési források” sora tartalmazza.

Az **Uniós fejlesztések fejezetben** az **egyéb kiadások** teljesítése 185,0 Mrd Ft volt, amely a tervezett összeg több mint ötszöröse. A többletkiadás mögött legnagyobb összegben az Alapok Alapja GINOP, VEKOP és EFOP pénzügyi eszközök 134,7 Mrd Ft-os kiadása húzódik meg.

A **más fejezetekben megjelenő uniós kiadások** eredeti előirányzata 18,7%-ra teljesült 2019-ben (az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz projektek előirányzata Kormánydöntés alapján 2019. év közben átkerült került a XVII. ITM fejezetből a XIX. UF fejezetbe.)

7.4 Hozzájárulás az EU költségvetéséhez

A XLII. fejezet, EU költségvetéséhez való hozzájárulás címén a 2019. évben 365,3 Mrd Ft kiadás teljesült. A teljesített kifizetések a 2019. évre tervezett módosított előirányzatot 13,3 Mrd Ft-tal, 3,8%-kal haladták meg.

8 EGYÉB BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA

8.1 Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap

A XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** (továbbiakban: NCSSZA) alcíme megközelítőleg a tervezett szinten teljesült. A 2019. évi költségvetési törvény az alcím egyenlegét 640,2 Mrd Ft kiadással tervezte meg, amely 12,4 Mrd Ft-tal, 1,9%-kal magasabb összegben teljesült. Az előirányzat-túllépés 91,9%-át a jövedelem-pótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások kiadásnövekedése eredményezte.

Az NCSSZA alcím 3. Jövedelem-pótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások jogcímcsoport kiadási előirányzata 125,7 Mrd Ft-on került tervezésre, azonban 137,1 Mrd Ft-ban teljesült. Ennek oka főként a járási szociális feladatok ellátásának kiadás-növekedése, amely az előirányzathoz képest 13,4 Mrd Ft-tal magasabb összegben, 75,5 Mrd Ft-ban teljesült (MÁK (2020d).

A Jövedelem-pótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások jogcímcsoport kiadási előirányzat 9,1%-os túlteljesítése az ápolási díjrendszer 2019. január 1-jétől történő átalakításához köthető: a gyermeküket ápolók újfajta otthongondozási díjra (GYOD) váltak jogosulttá, ennek összege 100 E Ft/hó. Az ápolási díjak összegét 15%-kal emelték meg. A fentiekre tekintettel az előző évhez képest 12,2%-kal nőttek e jogcímcsoport kiadásai.

Az egyes előirányzatok teljesítési adatait a 17. táblázat mutatja be.

17. táblázat

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása

Előirányzat megnevezése	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Családi támogatások	401,8	397,9	-3,9	99,0%
Korhatár alatti ellátások	89,4	92,4	3,0	103,4%
Jövedelem-pótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	125,7	137,1	11,4	109,1%
Különféle jogcímen adott térítések	23,3	25,2	1,9	108,2%
Összesen	640,2	652,6	12,4	101,9%

Forrás: MÁK (2020a) alapján ÁSZ szerkesztés

8.2 Az állam vagyonával összefüggő bevételek és kiadások alakulása

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet bevételeinek alakulása

Az Országgyűlés a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos fejezet bevételi főösszegét a 2019. évi költségvetésben 57,9 Mrd Ft-ban állapította meg, amely jóval kedvezőbben – majdnem kétszer akkora összegben – 109,4 Mrd Ft-ban teljesült.

A XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet bevételeinek alakulását a 18. táblázat mutatja be.

18. táblázat

Az állami vagyonnal kapcsolatos egyes bevételek alakulása

Megnevezés	2019. évi Törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Ingatlanokkal és ingóságokkal kapcsolatos bevételek ebből:	16,0	33,8	17,8	211,3%
<i>értékesítési bevételek</i>	8,7	24,1	15,4	277,0%
<i>bérleti és vagyonkezelői díjak</i>	7,3	9,7	2,4	132,9%
Társaságokkal kapcsolatos bevételek	35,4	37,6	2,2	106,2%
Egyéb bevételek	6,5	38,0	31,5	584,6%
Összesen	57,9	109,4	51,5	188,9%

Forrás: MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A XLIII. fejezet bevételeinek jelentős növekedését elsődlegesen két tényező eredményezte. A frekvencia használati jog értékesítéséből származó bevételek és a széndioxid kvóta térítéséből származó bevételek terven felüli teljesülése. Összességében 51,5 Mrd Ft-tal magasabb bevétel teljesült a fejezeten belül. (MNB, 2019a)

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet kiadásainak alakulása

A XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet kiadásai a vártnál kedvezőbben alakultak, a 170,9 Mrd Ft-os tervezett kiadás 165,1 Mrd Ft értékben (5,8 Mrd Ft-tal alacsonyabb összegben) teljesült.

Jelentősebb kiadási megtakarítás keletkezett a Társaságokkal kapcsolatos kiadási alcímen, az előirányzott 88,6 Mrd Ft kiadás helyett 44,2 Mrd Ft kiadás teljesült. A csökkenés elsősorban az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlásába tartozó társaságok támogatási jogcímének kiadáscsökkentéséhez köthető, a vállalatok egy része átkerült a XXII. Miniszterelnöki Kormányiroda fejezetéhez.

Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások alakulását a 19. táblázat mutatja be.

Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások alakulása

Megnevezés	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Ingyenértékelési és ingóságokkal kapcsolatos kiadások ebből:	51,9	78,0	26,1	150,3%
<i>Ingyenértékelési-beruházások, ingatlanvásárlások</i>	40,0	66,0	26,0	165,0%
<i>Ingyenértékelési fenntartásával járó kiadások</i>	11,9	12,0	0,1	100,8%
Társaságokkal kapcsolatos kiadások	88,6	44,2	-44,4	49,9%
Az államot korábbi tulajdonosi döntéseihez kapcsolódóan terhelő kiadások	11,3	11,1	-0,2	98,2%
A vagyongazdálkodás egyéb kiadásai	14,1	26,4	12,3	187,2%
Fejezeti tartalék	5,0	0,0	-5,0	0,0%
Évközben kialakított új címek:				
Beruházási Ügynökség működésének támogatása	0,0	3,9	3,9	-
A Beruházási Ügynökség tevékenységéhez kapcsolódó egyéb kiadások	0,0	0,02	0,02	-
Tatabánya multifunkciós csarnok	0,0	0,2	0,2	-
Sportpark beruházások	0,0	1,3	1,3	-
Összesen	170,9	165,1	-5,8	96,6%

Forrás: MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

Az Ingatlan-beruházások, ingatlanvásárlások 40,0 Mrd Ft összegű előirányzata 26,0 Mrd Ft-tal nagyobb összegben teljesült a tervezettnél, a teljesítés így 66,0 Mrd Ft-ot tett ki.

A Társaságokkal kapcsolatos kiadásoknál 44,4 Mrd Ft kiadási megtakarítás keletkezett, amely a tulajdonosi kölcsönöknél jelentkező 10,4 Mrd Ft, az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlásába tartozó társaságok támogatása jogcímen 31,3 Mrd Ft és a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. támogatása jogcímen 4,0 Mrd Ft kiadási megtakarításból származott.

A Vagyongazdálkodás egyéb kiadásai a tervezettnél 12,3 Mrd Ft-tal magasabban teljesültek az Általános forgalmi adó (továbbiakban: ÁFA) 16,9 Mrd Ft többletkiadása miatt.

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások alakulása

A XLIV. Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet kiadásainak és bevételeinek teljesítése az előirányzattól jelentősen nem tért el. A 2019. évi költségvetési törvény a fejezet egyenlegét 13,8 Mrd Ft-os deficittel tervezte meg, amely végül 12,3 Mrd Ft mértékben teljesült.

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások alakulását a 20. táblázat szemlélteti.

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások alakulása

Előirányzat megnevezése	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek összesen	7,7	7,5	-0,2	97,4%
Ingatlan értékesítés bevételek	4,2	3,7	-0,5	88,1%
Haszonbérleti díjak	3,3	3,5	0,2	106,1%
Vagyonkezelői díjak	0,1	0,1	0,0	100,0%
Egyéb bevételek	0,1	0,2	0,1	200,0%
Nemzeti Földalappal kapcsolatos kiadások összesen	21,5	19,8	-1,7	92,1%
Termőföld vásárlás	5,6	5,2	-0,4	92,9%
Életjáradék termőföldért	9,1	8,7	-0,4	95,6%
Ingatlanok fenntartásával járó kiadások	0,6	0,5	-0,1	83,3%
Vagyongazdálkodási egyéb kiadások	5,2	5,4	0,2	103,8%
Fejezeti tartalék	1,0	-	-1,0	-

Forrás: MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A legjelentősebb bevétel-elmaradás oka a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek cím 01. Ingatlanok értékesítéséből származó felhalmozási bevételek alulteljesülése (4,2 Mrd Ft helyett 3,7 Mrd Ft). Az ingatlan-értékesítés bevételeinek többségét a „Földet a gazdáknak!” program 2019. évre áthúzódó értékesítései adták. (PM, 2018a).

A Vagyongazdálkodás egyéb kiadásai közül az Értéknövelő beruházások megtérítése jogcímcsoport felhalmozási kiadási előirányzata 1,9 Mrd Ft volt, ami 0,2 Mrd Ft összegben teljesült. Ez a jogcím a kiadott tulajdonosi hozzájárulások által megvalósított értéknövelő beruházásokat fedezi. Mértéke a benyújtott, 2019. évben esedékes 22 elszámolási igény alapján került meghatározásra, azonban a teljesítés ettől jelentősen elmaradt. Ezzel szemben a bírói döntésből eredő kiadásoknál a 15 M Ft előirányzat mellett 1,3 Mrd Ft teljesítés keletkezett.

8.3 A helyi önkormányzatok támogatásainak alakulása

A helyi önkormányzatok támogatásaihoz kapcsolódó kiadások a 2019. évben 778,5 Mrd Ft-ban teljesültek. Ez a 2019. évi eredeti költségvetési előirányzathoz képest (729,0 Mrd Ft) 106,8% előirányzat-túllépést jelent az évközben bevezetett új jogcímek miatt.

A 21. számú táblázat a költségvetési törvényben szereplő eredeti támogatási előirányzatokat, valamint ezek teljesítését mutatja be – figyelembe véve a kormányzati, fejezeti hatáskörben végrehajtott évközi előirányzat-módosításokhoz kapcsolódó teljesítéseket is – a 2019. december 31-i állapotnak megfelelően.

A helyi önkormányzatok támogatásai fejezet főbb kiadásainak alakulása

Megnevezés	2018. évi teljesítés (Mrd Ft)	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Teljesítés a törvényi előirányzat %-ában
IX. fejezet összesen, ebből:	746,8	729,0	778,5	106,8
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	598,6	629,0	618,6	98,4
A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai összesen	67,4	100,0	84,0	84,0
Új címeken, átcsoportosítással megállapított támogatások	80,8	-	76,0	-

Forrás: költségvetési törvény és MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása a törvényi előirányzathoz képes 1,6 százalékponttal alacsonyabban teljesült. A 2019. év folyamán kormányzati, fejezeti hatáskörben 9,2 Mrd Ft-tal csökkentették a kapcsolódó előirányzatokat (MÁK, 2020d). Azért került sor 2019-ben az előirányzat összegének csökkentésére, mert az ágazati feladatok jogszabályban meghatározott mértékű támogatása nem igényelt több forrást az év folyamán. A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásainak 84 Mrd Ft-os felhasználása a 100 Mrd Ft-os eredeti előirányzathoz képest szintén alacsonyabban teljesült.

A fejezeten belül a 2019. év során a Kormány saját hatáskörben új címeket hozott létre. Az évközben létrehozott új támogatási jogcímek között az egyes önkormányzatok feladatainak ellátására és a települési önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatására szolgáló előirányzatok szerepelnek. Az új jogcímek teljesítése 76,0 Mrd Ft-tal 778,5 Mrd Ft-ra növelte éves szinten a kiutalt önkormányzati támogatás összegét. A többi jogcím kiadási megtakarítása következtében az önkormányzati támogatások eredeti előirányzatát az új támogatások miatt csak 6,8%-kal lépték túl.

8.4 Az adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások

A XLI. Adósságszolgálattal kapcsolatos fejezet egyenlegét 982,2 Mrd Ft deficittel tervezték, ami 880,8 Mrd Ft-ra teljesült. A fejezet kiadásai 11,7%-kal, 119,5 Mrd Ft-tal teljesültek túl a tervezett előirányzatok összegéhez képest, bevételei pedig közel hétszeresével, 220,9 Mrd Ft-tal teljesültek az előirányzatot meghaladóan. A jelentős többletkiadás és bevételi többlet a piaci értékesítésű államkötvények kamatelszámolásaihoz köthető (PM, 2019b). A kiadásokat növelte, hogy közel kétszeres összegben teljesültek az állampapírok értékesítését támogató kommunikációs kiadások.

Az adósságszolgálattal kapcsolatos bruttó pénzforgalmi kamatkidadások 2019. évre előirányzott összege 989,3 Mrd Ft volt, mely 2019. év végére 1 100,5 Mrd Ft összegben, az eredeti előirányzat 111,2%-ában teljesült. A bruttó pénzforgalmi kamatbevételek 2019. évi előirányzott összege 37,5 Mrd Ft volt, amely a 2019. év végére 258,4 Mrd Ft összegben, 689,1%-ban teljesült.

A kamategyenleg alakulását a 2019. évi törvényi előirányzat és a teljesítési adatok alapján a 22. sz. táblázat mutatja be.

A kamategyenleg alakulása

	2019. évi törvényi elő- irányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvé- nyi előirányzat- tól (Mrd Ft)	Teljesítés az elő- irányzat százaléká- ban (%)
Kamatbevételek összesen	37,5	258,4	220,9	689,1%
Forint	37,4	259,0	221,6	692,5%
Deviza	0,1	-0,6	-0,7	-600,0%
Kamatkiadások összesen	989,3	1 100,5	111,2	111,2%
Forint	803,9	914,5	110,6	113,8%
Deviza	185,4	186,0	0,5	100,3%
Kamategyenleg	951,8	842,1	-109,7	88,5%

Forrás: MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A **kamatkiadások** összesen 111,2 Mrd Ft-tal magasabb összegben teljesültek a törvényi előirányzatnál (1 100,5 Mrd Ft értékben).

A forintban fennálló adósság kamatkiadásai 110,6 Mrd Ft-tal teljesültek a tervezetten felül. Az előirányzatot meghaladó bevételi teljesítés ahhoz köthető, hogy év közben jelentősen átalakult a lakossági állampapírok piaca. 2019. júniustól nem értékesítettek négy lakossági állampapírt – Féléves Magyar Állampapír, Kétéves Magyar Állampapír, Bónusz Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegy Plusz – és bevezették június 3-tól a Magyar Állampapír Pluszt (továbbiakban: MÁP Plusz). Az új állampapír (MÁP Plusz) kedvező fogadtatásra talált a lakosság körében, 3 196,2 Mrd Ft értékben vásároltak belőle, amely a lakossági állampapír állományának nagymértékű növekedéséhez járult hozzá (ÁKK, 2019c).

A 2018. évhez viszonyítva csökkent két állampapír állománya is (Egyéves Magyar Állampapír, 1MÁP) 1 011,8 Mrd Ft-tal, Prémium Magyar Állampapír (PMÁP) 57,8 Mrd Ft-tal. Ugyanakkor 51,4 Mrd Ft-tal növekedett a Kincstári Takarékjegy (KTJ), 24,9 Mrd Ft-tal a Babakötvény befektetési állománya. (ÁKK, 2019c)

A forintban fennálló adóssághoz kapcsolódóan, a fejezet hiányt finanszírozó és adósságmegújító államkötvények kamatelszámolásai jogcím működési **bevételei** a törvényi előirányzat 25,5 Mrd Ft összegét 227,2 Mrd Ft-tal haladták meg.

9 AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

Az elkülönített állami pénzalapok (továbbiakban: ELKA) egyenlegét a 2019. évi költségvetési törvény 12,7 Mrd Ft deficitel állapította meg. Az ELKA bevételi előirányzatai 609,4 Mrd Ft-ot, a kiadási előirányzatai 622,1 Mrd Ft-ot tettek ki.

Az ELKA 2019. évi bevételei 658,4 Mrd Ft (108%-os) összegben, míg kiadásai 618,8 Mrd Ft (99,5%-os) összegben teljesültek, melynek hatására az ELKA tervezett 12,7 Mrd Ft-os deficitese egyenlege 39,6 Mrd Ft-os szufficitre fordult át, mely javította a központi költségvetés pénzforgalmi egyenlegét. A Bethlen Gábor Alap kivételével minden alap pozitív egyenleggel zárt.

Az ELKA 2019. évi bevételi és kiadási előirányzatait, azok teljesítését a 23. táblázat tartalmazza.

Az ELKA előirányzatainak teljesítési adatai

ELKA	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)			2019. évi teljesítés (Mrd Ft)			Teljesítés az előirányzat százalékában (%)	
	Bevétel	Kiadás	Egyenleg	Bevétel	Kiadás	Egyenleg	Bevétel	Kiadás
NFA	453,9	484,8	- 30,9	466,9	451,9	15,0	102,9%	93,2%
BGA	33,8	33,8	-	67,1	69,9	- 2,8	198,5%	206,8%
KNPA	27,1	14,8	12,3	31,0	14,7	16,3	114,4%	99,3%
NKA	11,3	10,1	1,2	13,9	11,0	2,9	123,0%	108,9%
NKFIA	83,3	78,6	4,7	79,5	71,3	8,2	95,4%	90,7%
Összesen	609,4	622,1	- 12,7	658,4	618,8	39,6	108,0%	99,5%

Forrás: MAK (2020a) alapján ASZ szerkesztés

A **Nemzeti Foglalkoztatási Alap** (NFA) a tervezett 30,9 Mrd Ft-os deficittel szemben 15,0 Mrd Ft-os szufficittal zárt, amely döntően kiadási megtakarításból keletkezett. A bevételek a 2019. törvényi előirányzathoz képest 2,9%-kal magasabb összegben teljesültek.

A **bevételeken** belül a legjelentősebb növekedés a Szakképzési hozzájárulás közvetlen működési bevételei címhez köthető, ami 9,3 Mrd Ft-tal haladta meg a törvényi előirányzat mértékét, illetve az Egyéb bevételek cím bevételei a 2,8 Mrd Ft-os törvényi előirányzatot meghaladóan, 5,1 Mrd Ft-ban teljesültek.

A Szociális hozzájárulási adó NFA-t megillető hányada címen a bevétel 5,1%-kal, 3,4 Mrd Ft-tal maradt el az előirányzattól. Ezt a bevételkiesést az adókulcs évközi mérséklése okozta. A költségvetési törvény 34. § (1) bekezdése az NFA részére 2,47%-os részesedést biztosít a szociális hozzájárulási adóból. Csökkentek a Bér garancia támogatás törlesztése cím működési bevételei is (34,6%-ban teljesültek).

Az álláskeresési ellátások kivételével minden **kiadás** a tervezetthez képest alacsonyabb összegben teljesült.

A legnagyobb elmaradás az Aktív támogatások címnél (13,7 Mrd Ft értékben), illetve a Startmunkaprogram címnél (14,5 Mrd Ft értékben) volt tapasztalható. Az előirányzatok kedvezőbb alakulása a foglalkoztatottak létszámának növekedéséhez köthető, ugyanis az előirányzathoz fizették ki a munkanélküliek és álláskeresők foglalkoztatási, képzési támogatásait.

A foglalkoztatottság növekedésével a „2014-2020-as időszak munkaerő piaci programjai” alcím kiadásai is csökkentek 9,1 Mrd Ft-tal (MÁK, 2020d).

A **Bethlen Gábor Alap** (BGA) bevételi és kiadási előirányzatai a törvényi előirányzat, illetve az év közbeni fejezetek közötti átcsoportosítás szerint teljesültek. A bevételi és kiadási előirányzatok azonosan 33,8 Mrd Ft-ban kerültek meghatározásra, amit egy évközi módosítás 70,5 Mrd Ft-ra növelt. Az évközi módosítás a BGA költségvetését az 1591/2019. (X. 16.) Korm. határozat közel duplájára emelte, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványelszámolási Alapból 30,0 Mrd Ft került átcsoportosításra. A teljesítés ettől jelentősebb mértékben nem tért el, azonban a nullszaldós egyenleg végül 2,8 Mrd Ft-os deficitre módosult. A megnövekedett költségvetési támogatások nagy részét nemzetpolitikai célú támogatásokra fordították.

A **Központi Nukleáris Pénzügyi Alap** (KNPA) 2019. évi egyenlegét 12,3 Mrd Ft szufficittal tervezték, azonban a 19. Egyéb bevételek címen képződött 3,9 Mrd Ft-os többletbevétel következtében az egyenleg is ugyanezen összeggel nőtt, 16,3 Mrd Ft-ra.

Az Országgyűlés a **Nemzeti Kulturális Alap** (NKA) költségvetését 1,2 Mrd forintos szufficittal tervezte meg, ami év közben 1,7 Mrd Ft-tal nőtt. Az NKA bevételi előirányzatai közül a Szerzői jogi törvény alapján a közös jogkezelőktől származó befizetések cím magasabb összegben teljesült.

A **Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap** (NKFIA) fejezet egyenlegét 4,7 Mrd Ft-os szufficittal tervezték, a kiadások nagymértékű csökkenése miatt a szufficit 8,2 Mrd Ft-ra nőtt. A Hazai innováció támogatása cím kiadásai az előirányzathoz-viszonyítva 17,4 Mrd Ft-tal csökkentek, azonban két újabb kiadási cím került a fejezetbe 2019-ben, ami 11,3 Mrd Ft-tal növelte a kiadásokat (MÁK, 2020d). Összességében a kiadások 7,3 Mrd Ft-tal, a bevételek 3,8 Mrd Ft-tal csökkentek a tervezetthez képest, ami a szufficit 3,5 Mrd Ft-os növekedését eredményezte.

10 A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A TB Alapok együttes bevételei 77,4 Mrd Ft-tal alul (98,7%), míg a kiadások 157,6 Mrd Ft-tal (2,7%-kal) túlteljesültek a törvényi előirányzathoz viszonyítva. A Nyugdíjbiztosítási Alap (továbbiakban: Ny. Alap) és az Egészségbiztosítási Alap (továbbiakban: E. Alap) teljesített kiadásai és bevételei az előirányzattól jelentősen nem tértek el (kiadásai kis mértékben növekedtek, a bevételek pedig valamelyest elmaradtak a törvényi előirányzattól).

Mind a két alap esetében a bevételek jelentős részét a szociális hozzájárulási adó biztosítja. Ezen felül nyugdíj- és egészségbiztosítási járulékok, költségvetési támogatások és egyéb források alkotják a bevétel fennmaradó részét.

A szociális hozzájárulási adóból három alaprészesül (NFA, Ny. Alap, E. Alap) eltérő arányban. A költségvetési törvény 34. § (1) bekezdése alapján 2019. évben a megfizetett szociális hozzájárulási adó 70,22%-a az Ny. Alapot (2018. évben 79,5%), 27,31%-a az E. Alapot (2018. évben 20,5%), 2,47%-a az NFA-t illeti meg a költségvetési törvény alapján.

Az alapok bevételeinek alakulására kedvező hatást gyakorolt a foglalkoztatottak számának növekedése és a havi bruttó átlagkereset emelkedése, mivel a 2019. évben az előző évhez képest 466,0 Mrd Ft-tal nőtt a szociális hozzájárulási adó bevétel. A 2017. évben a havi bruttó átlagkereset 297 017 Ft volt, amely a 2019. évre 367 833 Ft-ra emelkedett. A bruttó bértömeg-növekedés járulékos és adó oldalról növelte az alapok bevételeit, azonban a kiadásokat is emelte, tekintve, hogy a folyósítandó kifizetések egy része a keresetek arányában kerül teljesítésre.

A szociális hozzájárulási adóból a tervezett 5408,3 Mrd Ft 98,2%-a, 5312,3 Mrd Ft bevétel folyt be. A 96,0 Mrd Ft bevételkiesés a szociális hozzájárulási adó kulcsának évközi mérsékléséből származott. A szociális hozzájárulási adó mértéke 2016-ig a bruttó munkabér 27%-a volt, azonban a 2017. évben 22%-ra, majd a 2018. évben 19,5%-ra és végül 2019. július 1-étől 17,5%-ra csökkent a mértéke.

10.1 Nyugdíjbiztosítási Alap

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** kiadásait és bevételeit a költségvetési törvény 3 451 Mrd Ft-ban állapította meg.

A bevételek csekély mértékben elmaradtak a tervezettől (68,8 Mrd Ft-tal). A kiadások 58,9 Mrd Ft-tal haladták meg a tervezettet. A Ny. Alap egyenlege végül 127,7 Mrd Ft deficittel zárt.

A Ny. Alap egyes bevételi és kiadási előirányzatainak alakulását a 24. táblázat szemlélteti.

A Ny. Alap egyes bevételi és kiadási előirányzatainak alakulása

Megnevezés	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
Szociális hozzájárulási adó és járulékok	3 388,2	3 321,2	-67,0	98,0%
Egyéb járulékok és hozzájárulások	21,4	19,8	-1,6	92,5%
Késedelmi pótlék és bírság	6,7	5,3	-1,4	79,1%
Pénzeszköz átvétel	29,7	29,7	0,0	100,0%
Egyéb bevételek	5,0	6,2	1,2	124,0%
Bevétel összesen	3 451,0	3 382,2	-68,8	98,0%
Nyugellátások	3 444,8	3 502,3	57,5	101,7%
Egyéb kiadások	6,2	7,3	1,1	117,7%
Vagyongazdálkodás	0,01	0,34	0,33	3400,0%
Kiadás összesen	3 451,0	3 509,9	58,9	101,7%
Egyenleg	0,0	-127,7	-127,7	-

Forrás: MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

A szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető hányada a 2018. évi 79,5%-ról 2019. évre 70,22%-ra csökkent. A bevételek tervezettől való elmaradását túlnyomó részben a Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része és munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulék alcím alulteljesülése eredményezte, döntően az adókulcs 2 százalékpontos csökkentése következtében. Ugyan a bruttó bér- és keresettömeg 2018. évről 2019. évre növekedett, azonban ennek hatása nem volt képes ellensúlyozni az adócsökkentés hatásait.

Az ÁSZ az „Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2019. I. félévi folyamatokról” című elemzésében az adó 25,0-50,0 Mrd Ft-os alulteljesítésének kockázatát prognosztizálta, amely végül 67,0 Mrd Ft összegben teljesült.

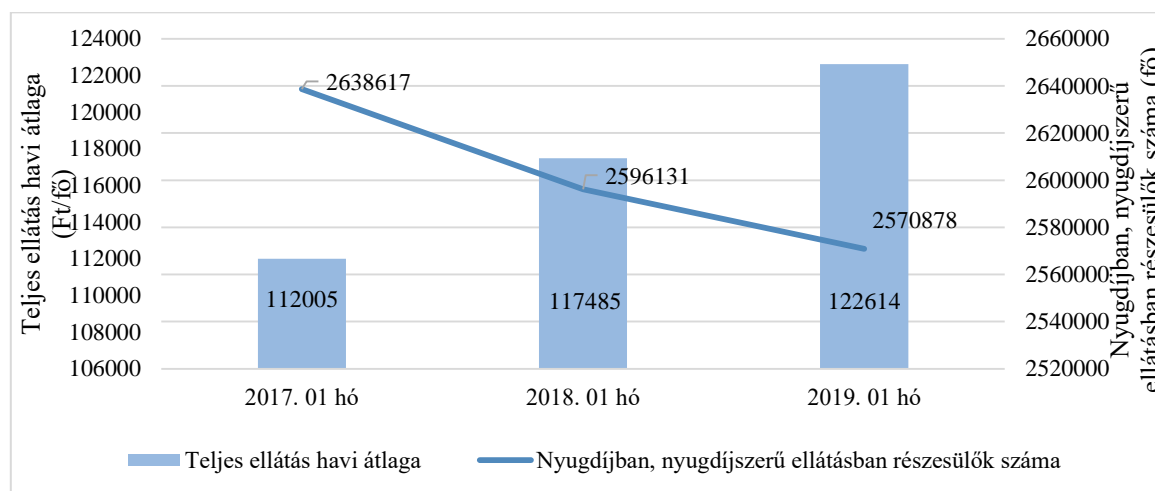
A Ny. Alap működési kiadásainak 99,8 %-át Nyugellátások alcím kiadásaira fordítják, ez 57,5 Mrd-tal, 1,7%-kal magasabb összegben (3 502,3 Mrd Ft-ban) teljesült a tervezettnél. Ezen belül a kiadások két előirányzat esetében tértek el jelentősen a tervezettől. A Korhatár feletti öregségi nyugdíj jogcím működési kiadása esetében, ahol a törvényi előirányzat 2 773,1 Mrd Ft volt, és a kiadások 2 813,8 Mrd Ft összegben teljesültek, illetve a Nyugdíjprémium céltartalék jogcímcsoportnál, melynek működési kiadási előirányzata 24,7 Mrd Ft volt és 45,9 Mrd Ft-ban teljesült. Mindez a nyugdíjak összegének emeléséhez, illetve az évközi nyugdíjprémium kifizetéséhez köthető.

A költségvetési törvény 58. §-ában a tervezett fogyasztói árnövekedés alapján a nyugdíjemelések mértékét 2,7%-ban határozta meg. A nyugdíjak összege 2,7%-kal emelkedett, ezt korrigálták novemberben az infláció alapján újabb 0,7%-os emeléssel.

A 1997. évi LXXXI. törvény 101. § (5) bekezdése lehetővé teszi, hogy amennyiben a bruttó hazai termék növekedése meghaladja a 3,5%-ot, úgy a tárgyév novemberében nyugdíjprémium kerüljön kifizetésre. A prognosztizált gazdasági növekedés alapján (4,6%) állapították meg a nyugdíjprémium összegét.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma évek óta csökken (2018-2019. közt közel 2,6%-kal), azonban a teljes havi ellátás átlagos összege emelkedett. (7. ábra)

A nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma és a havi ellátás átlagos összege (Ft/fő) 2017. és 2019. között

Forrás: KSH STADAT: 6.2.4.7. (éves); 6.2.4.8. (éves) adatai alapján ÁSZ szerkesztés⁵

10.2 Egészségbiztosítási Alap

Az **Egészségbiztosítási Alap** egyenlegét 2 442,1 Mrd Ft kiadási és bevételi főösszeggel állapította meg.

Az **E. Alap bevételei** 99,6%-ban (a tervezettől 8,6 Mrd Ft-tal alacsonyabb összegben), kiadásai pedig 104,0%-ban (a tervezettől 98,7 Mrd Ft-tal magasabb összegben) teljesültek. A hiány mértéke 107,3 Mrd Ft volt 2019. végén.

Az összes bevétel 70,1%-a (1 706,1 Mrd Ft) Szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető részéből, munkáltatói egészségbiztosítási járulékból és biztosított egészségbiztosítási járulékból származott 2019-ben. A 2018. évben – az ezen jogcímekből származó bevétel – 1 385,2 Mrd Ft volt. Az előző évhez képest a 2019. évi bevételek növekedésének oka az E. Alapot megillető szociális hozzájárulási adó arányának növekedése, amely a korábbi 20,5%-ról 27,31%-ra módosult. A bruttó keresetek és a foglalkoztatottság növekedése is hozzájárult a bevételek előző évhez viszonyított kedvezőbb teljesítéséhez.

A tervezetthez képest azonban a Szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető része és munkáltatói egészségbiztosítási járulék alcímnél 36,7 Mrd Ft elmaradás állapítható meg. A szociális hozzájárulási adóból befolyó bevétel kockázatára az ÁSZ 2019. I. félévi KT részére készített elemzése is felhívta a figyelmet.

A biztosítottak által fizetendő egészségbiztosítási járulék törvényi előírányzata 985,0 Mrd Ft volt, ami 992,3 Mrd Ft összegben teljesült. Az egyéb járulékok és hozzájárulások alcímen a tervezetthez képest 18,3 Mrd Ft többletbevétel keletkezett, mivel az Egészségügyi hozzájárulás 24,1 Mrd Ft előírányzata 174,3%-ra teljesült. Ennek háttérében az áll, hogy 2019-től az egészségügyi hozzájárulás adónem beolvadt a szociális hozzájárulási adóba, azonban ennek bevétel-

⁵ A Magyar Államkincstár adatai eltérnek a KSH adataitól, utóbbi alapján „a nyugdíjasok havi átlagos létszáma az előző évi 2 millió 165 ezerről 2 millió 154 ezer főre mérséklődött. A havi átlagos ellátás összege 127 450 forintról 133 698 forintra emelkedett”

csökkentő hatása csak 2019 februárjától volt. Az Egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek alcím Baleseti adó jogcímcsoportjánál bevételi elmaradás volt tapasztalható, a törvényi előirányzat 17,0 Mrd Ft volt, ami 7,9 Mrd Ft-ban (46,5%-on) teljesült. A Gyógyszergyártók és forgalmazók befizetései jogcímcsoport bevételei is kedvezőbben alakultak, a törvényi előirányzat 81,7 Mrd Ft volt, ami 92,1 Mrd Ft értékben teljesült.

Az **E. Alap kiadásainak** legnagyobb részét, 71,9%-át a Természetbeni ellátások alcím kiadásai teszik ki, a működési kiadás törvényi előirányzata 1 740,4 Mrd Ft volt, ami 1 826,3 Mrd összegben teljesült.

A Természetbeni ellátások alcímen belül a törvényi előirányzattól a 01. Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport kiadásai nagymértékben, 66,4 Mrd Ft-tal tértek el (1 278,2 Mrd Ft helyett 1 344,6 Mrd Ft összegben teljesültek). A Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport működési kiadásait növelte az egészségügyben előrehozott bérfejlesztés, így a 2019. november 1-jétől esedékes átlagos 8%-os bérfejlesztést 2019. július 1-jén megvalósították (PM, 2019b).

A Gyógyszertámogatás működési kiadásainál a törvényi előirányzat (280,6 Mrd Ft) 383,7 Mrd Ft összegben teljesült. A kiadási előirányzat túlteljesítésére azonban fedezetet biztosított a Gyógyszertámogatási céltartalék 81,7 Mrd Ft összegű átcsoportosítása, illetve a 1667/2019. (XI. 28.) Korm. határozat, amely 21,7 Mrd Ft összeggel emelte meg az előirányzat mértékét. Az ÁSZ 2019. I. félévi KT részére készített elemzése a gyógyszer-támogatás előirányzata esetében kockázatot prognosztizált.

Az E. Alap egyes bevételeinek és kiadásainak alakulását a 25. táblázat mutatja be.

25. táblázat

Az E. Alap egyes bevételeinek és kiadásainak alakulása

Előirányzat megnevezése	2019. évi törvényi előirányzat (Mrd Ft)	2019. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (Mrd Ft)	Teljesítés az előirányzat százalékában (%)
1. cím Egészségbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló bevételek	2 442,1	2 433,5	-8,6	99,6%
Szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető része és munkáltatói egészségbiztosítási járulék	750,5	713,8	-36,7	95,1%
Biztosított egészségbiztosítási járulék	985,0	992,3	7,3	100,7%
Egyéb járulékok és hozzájárulások	94,0	112,3	18,3	119,5%
Költségvetési hozzájárulások	442,9	442,9	0,0	100,0%
Egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek	169,2	170,2	1,0	100,6%
2. cím Egészségbiztosítási ellátások kiadásai	2 442,1	2 540,8	98,7	104,0%
Táppénz	126,1	132,9	6,8	105,4%
Gyermekgondozási díj	190,1	197,4	7,3	103,8%
Rokkantsági, rehabilitációs ellátások	286,8	282,7	-4,1	98,6%
Gyógyító-megelőző ellátás	1 278,2	1 344,6	66,4	105,2%
Gyógyszertámogatás	280,6	383,7	103,1	136,7%

Forrás: MÁK (2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

11 A KÖZPONTI TARTALÉKOK FELHASZNÁLÁSA

A költségvetési törvényben a központi alrendszer tartalék-előirányzatait a XV. Pénzügyminisztérium fejezetben tervezték meg.

A Rendkívüli kormányzati intézkedések 2019. évi 165,0 Mrd Ft összegű eredeti előirányzata esetében Országgyűlés hatáskörében előirányzat-emelés nem történt. Kormányzati, fejezeti hatáskörben hajtottak végre 1,0 Mrd Ft összegű előirányzat emelést. A 166,0 Mrd Ft összegű központi tartalék felhasználása 19,9 M Ft kivételével megtörtént a 2019. évben. Az előirányzat 60,7%-át a II. félévben használták fel.

Az Országvédelmi Alap eredeti előirányzata 60,0 Mrd Ft volt, ami teljes mértékben felhasználásra került. Az előirányzat két ütemben volt felhasználható, amennyiben a benyújtott EDP-jelentésben szereplő EDP-hiány nem haladta meg a GDP 1,8%-át. A felhasználás a 2019. évi költségvetési törvény előírásai szerint történt meg. A 2019. évi I., illetve II. EDP-jelentés alapján az EDP-hiány a GDP 1,8%-át tette ki (KSH, 2019a, 2019f). Az átcsoportosításra 2019. II. negyedévében az 1244/2019. (IV. 30.) Korm. határozat alapján 28,4 Mrd Ft összegben került sor a közúthálózat felújításának céljaira, az ITM fejezethez. A 2019. IV. negyedévben az 1668/2019. (XI. 28.) Korm. határozat alapján 10,9 Mrd Ft, az 1755/2019. (XII. 20.) Korm. határozat 19,1 Mrd Ft átcsoportosítása történt meg.

A Céltartalékok 136,5 Mrd Ft eredeti előirányzata 2019-ben a közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációjára 16,7 Mrd Ft-ot, a különféle kifizetésekre 1,3 Mrd Ft-ot, az ágazati életpályákra és bérintézkedésekre 78,5 Mrd Ft-ot, Közszolgáltatások fejlesztésére 40,0 Mrd Ft-ot tartalmazott. A közszféra bérkompenzációjára tervezett tartalék 91,0%-a, 15,2 Mrd Ft került felhasználásra. Az ágazati életpályák és bérintézkedések felülről nyitott előirányzatát 123,8 Mrd Ft-tal lépték túl, a felhasználás 202,3 Mrd Ft volt. A Különféle kifizetéseknél 3,2 Mrd Ft felhasználás mellett 1,9 Mrd Ft-os többlet felhasználás történt. A Közszolgáltatások fejlesztése tartalék teljes egészében felhasználásra került. Összességében a Céltartalékok előirányzatról 260,7 Mrd Ft-ot csoportosítottak át az év folyamán, amellyel az eredeti előirányzatot 91,0%-kal, 124,2 Mrd Ft-tal túllépték.

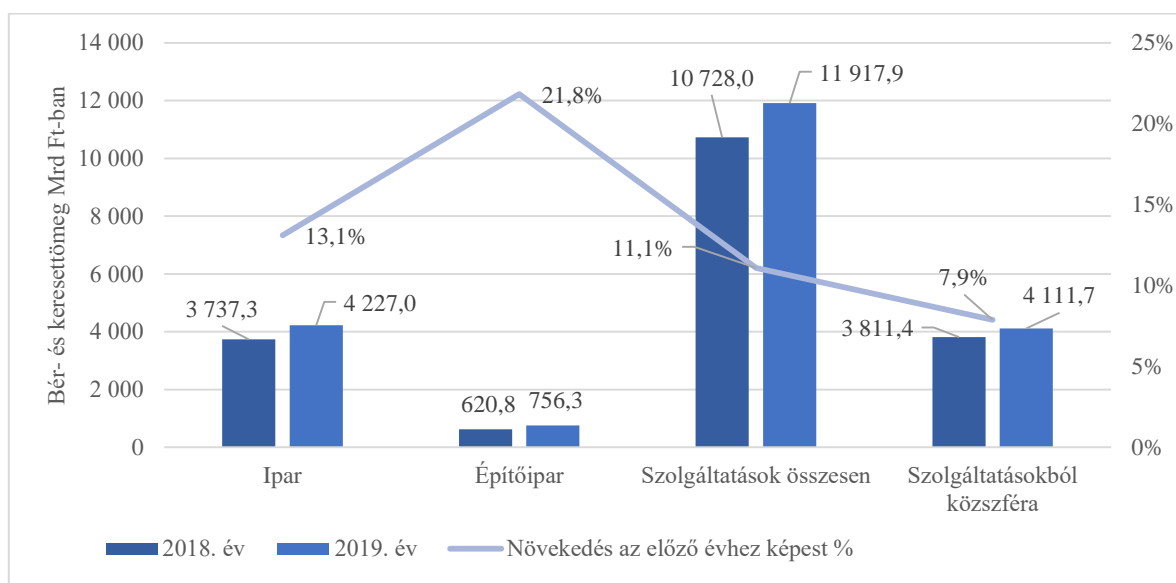
A Beruházás Előkészítési Alap 20 Mrd Ft előirányzatából 72,9%-át, 14,6 Mrd Ft-ot használtak fel.

12 A SZEMÉLYI ELŐIRÁNYZATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KIADÁSOK ALAKULÁSA

A munkabérek növekedésének a termelékenységet lényegesen meghaladó ütemű, több éve tartó folyamata a gazdasági növekedés fenntarthatóságát akadályozó tényező (ÁSZ, 2019f). A béremelések – amelyek a korábbi lemaradás utáni bérfelzárkózásnak tekinthetők – eddig nem akadályozták a versenyképesség növelését (ÁSZ, 2019e). A bruttó átlagkereset emelkedése rövidtávon a vállalkozások számára versenyképesség rontó hatással bír, hosszabb távon azonban serkenti az alkalmazkodást, mivel a munkaerő a magasabb béreket megfizetni tudó, azaz termelékenyebb munkahelyek felé áramlik (ÁSZ, 2019e). Másrészt a bérek növekedése, béerverseny jellemzően a munkaerőhiány következménye, mivel a vállalkozás akkor hajlandó több bért fizetni, hogy megszerezze és/vagy megtartsa a munkaerőt (ECO-VISTA, 2019).

A 8. ábra szemlélteti a kiáramló bér- és keresettömeg nagyságát, változásának dinamikáját a gazdasági növekedést termelési szempontból leginkább támogató ipar, építőipar és szolgáltatás ágak esetében, és érzékelteti ezekhez képest a szolgáltatás nemzetgazdasági ágon belül a közszféra helyzetét.

A bér- és keresettömeg nagysága, változása 2018. és 2019. között (Mrd Ft)

Forrás: KSH STADAT 3.1.22. (évközi) alapján, ÁSZ szerkesztés

A bértömeg növekedése mind a négy ágazatban összességében folyamatos volt. Szembetűnő, hogy a szolgáltatások ágazatban áramlott ki a legtöbb bér negyedévente, mintegy 2,5-3 ezer Mrd Ft értékben. A szolgáltatások ágazat része a közszféra⁶, amelynek bér- és keresettömege 2018-ban a szolgáltatásokénak 35,5%-át, 2019-ben 34,5%-át tette ki. Az építőiparban kifizetett bérek volumene volt a legalacsonyabb, azonban növekedése intenzív, 21,8% volt az előző évhez képest. Az ipar és a közszféra nagyságrendje hasonló, a szolgáltatások bértömegének harmada, 1,0 ezer Mrd Ft körüli összeg.

A közszférában a hatéves bérmegállapodás ellenére visszafogottabb volt a bérek növekedése. Kockázatot jelent, hogy a munkaerőhiánnyal küzdő területekről megfelelő mértékű béremelés nélkül folytatódhat az elvándorlás, romolhat a feladatellátás színvonala. Ennek kezelése rövidtávon béremelésekkel biztosítható. A jövőben szükségesek lesznek az államháztartási hiányt növelő bértömeg emelkedés megakadályozása érdekében megtakarítást jelentő, hatékonyságot növelő lépések. Ez rövidtávon a teljesítmények mérése, hosszabb távon technológiai fejlesztés lehet, amely magával hozza közszférában is a termelékenység javulását és a béremelés növekedési ütemének fenntartható finanszírozhatóságát. (ÁSZ, 2019e)

A költségvetési szférában a központi költségvetés bértömegének változását a 2018. és 2019. években a költségvetés személyi juttatás előirányzatainak terv- és előzetes tényadatain keresztül értékeltük az 1. számú melléklet adatai alapján.

A központi költségvetésben a **személyi juttatások eredeti előirányzatai** 2018-ról 2019-re nominálisan 7,1%-kal, 166,1 Mrd Ft-tal nőttek. Fejezetenként összehasonlítva a két év eredeti személyi juttatás előirányzatait, a két év közti jelentős eltérések többségében szervezeti válto-

⁶ Jelen elemzés szempontjából a közszféra fogalma alatt a KSH által meghatározott közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás, oktatás, humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ágat értjük, akár az állam, akár az önkormányzat, akár nem állami humánszolgáltató látja el az adott feladatot.

zások miatt következtek be. Többek közt a 2019. évi költségvetésben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal már nem fejezetként, hanem a Pénzügyminisztérium fejezet 2. címeként jelent meg. A 2019. év folyamán a kutatással-fejlesztéssel kapcsolatos feladatok a Magyar Tudományos Akadémia fejezettől egy új fejezethez, a XXXVI. Eötvös Lóránd Kutatási Hálózathoz, a főiskolák, egyetemek előirányzatai, illetve a kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok az EMMI fejezettől címként az ITM fejezethez kerültek. A 2018. évi eredeti előirányzatok változása 2019-re az átszervezéseken, új feladatokon túl, a 2019. évi költségvetés indoklása szerint többek között például a minimálbér és garantált bérminimum emelés ellentételezésére, kiegészítő pótléokra biztosított előirányzatok növekedése következtében történt.

A 2019. évben a költségvetési törvényben jóváhagyott személyi juttatás előirányzatait az Országgyűlés nem módosította. A központi alrendszerben a személyi juttatások eredeti előirányzataihoz képest az előirányzatok 20,5%-kal növelt összege 509,8 Mrd Ft-ot jelentett (MÁK, 2020d). A változás főként a BM 93,8 Mrd Ft, az ITM 145,1 Mrd Ft és az EMMI 135,3 Mrd Ft növekedéséből származott. A céltartalékokból a közszférában foglalkoztatottak kompenzációjára 15,2 Mrd Ft-ot, az ágazati életpályák és bérintézkedések címén 202,3 Mrd Ft-ot használtak fel, együttesen 2019-ben 217,5 Mrd Ft-ot fordítottak béremelésre.

A BM esetében kormányzati hatáskörben a 2019. évi kormányhatározatok alapján 30,6 Mrd Ft személyi juttatás előirányzat emelés volt azonosítható. Ebből 28,3 Mrd Ft volt a fegyveres testületeknél szolgálatot teljesítők munkájának anyagi elismerése érdekében jogosultaknak egyszeri fegyveres testületi juttatásként kifizetett bruttó 500 ezer Ft. A büntetés-végrehajtási intézetek férőhely-bővítési programja kapcsán 1,9 Mrd Ft-tal emelték meg a BM előirányzatát.

Az ITM-nél kormányzati hatáskörben éves személyi juttatás előirányzat változás 4,9 Mrd Ft összegben történt a vonatkozó 2019. évi kormányhatározatok alapján. A módosítások konkrét célja nem volt ismert. 2019-ben az ITM fejezetbe átkerült Egyetemek, főiskolák alcím évközi változásai miatt 2,4 Mrd Ft, ehhez kapcsolódóan az oktatási ágazat irányítására tekintettel az ITM igazgatási címén 0,7 Mrd Ft előirányzat-emelés volt. Az ELI-ALPS Lézeres Kutatóközpont személyi juttatására 0,8 Mrd Ft, a hulladékgazdálkodás ideiglenes közszolgáltatás indokolt többletköltségeire, kártalanításra 0,5 Mrd Ft személyi juttatás emelés történt.

Az EMMI fejezetnél kormányzati hatáskörű személyi juttatás előirányzat emelés történt 14,7 Mrd Ft értékben, ami a 2019. évi személyi juttatás előirányzat-módosítások 10,9%-ának felel meg. Ebből főbb változások a 2019. év folyamán a következők voltak: az előadó-művészeti szervezetek többlettámogatása jogcímen 10,1 Mrd Ft, a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2019. évi kompenzációjához szükséges előirányzat-átcsoportosítás 2019. április 23-i és december 17-i Kormány határozat alapján 3,6 Mrd Ft, a közgyűjteményekre 1,1 Mrd Ft előirányzat-emelés, oktatási ágazat irányításának átszervezése miatt 0,7 Mrd Ft csökkentés.

Az azonosított évközi kormányzati előirányzat-módosítások az adott fejezet éves előirányzat-változásának BM-nél 32,6%-át, az ITM-nél 3,4%-át, az EMMI-nél 10,9%-át tették ki. A MÁK központi költségvetési fejezetek kiadási előirányzat-változása című táblázata (MÁK, 2020c) alapján a 2019. évi összes előirányzat-módosítás 10,8%-a köthető kormányzati hatáskörhöz. A központi költségvetésben többletbevételekből finanszírozták az előirányzat-növelések 20,4%-át, az előirányzat-maradványokból a 68,8%-át. Ezek a módosítások döntően fejezeti és/vagy intézményi hatáskörűek voltak.

A személyi juttatások előirányzatainak évközi emelését támogatta a céltartalékok felhasználása is. A 2019. évben céltartalékokból finanszírozták a kormányhatározatok szerint például a fegyveres testületek 2019. évi testületi juttatását 48,9 Mrd Ft összegben (1806/2019. (XII. 27.) Korm. határozat), a költségvetési szerveknél és az egyházi jogi személyeknél foglalkoztatottak 2019. évi kompenzációja novemberi és decemberi fedezete biztosítását 0,8 Mrd Ft összegben (1714/2019. (XII. 17.) Korm. határozat), a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak

2019. évi kompenzációjának finanszírozását 5,2 Mrd Ft (1218/2019. (IV. 23.) Korm. határozat), a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal rendvédelmi feladatokat ellátó szervvé alakulásával kapcsolatos forrásokat 0,5 Mrd Ft összegben (1316/2019. (V. 30.) Korm. határozat).

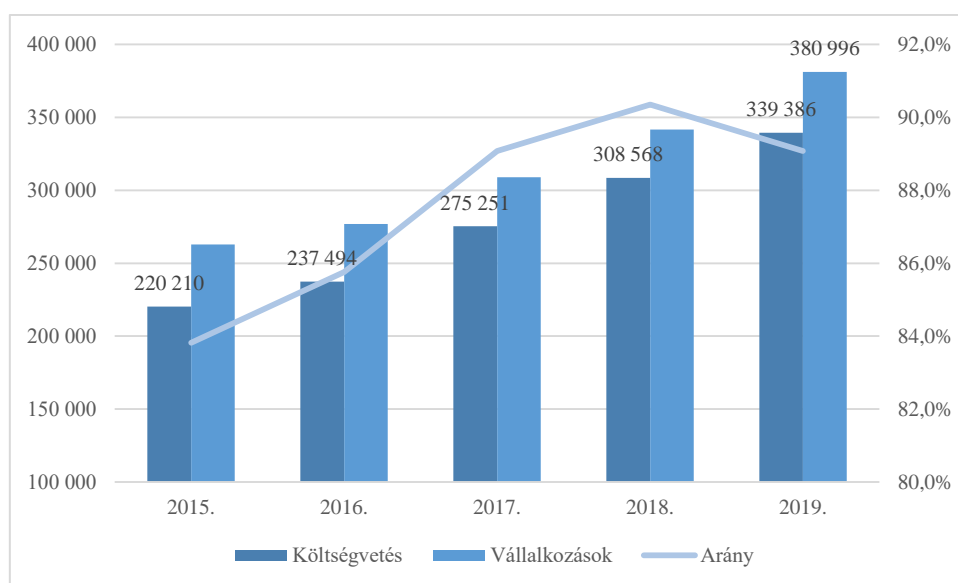
A 2019. évben a központi alrendszerben a személyi juttatások eredeti előirányzatainak összegéhez képest a bértömeg 13,6%-kal nőtt ténylegesen, a tervezetthez képest a növekedés 339,5 Mrd Ft-ot tett ki. Ez a növekedés reálértéken 13,1%-nak felel meg. A növekmény döntően a BM 76,8 Mrd Ft, az ITM 78,5 Mrd Ft és az EMMI 98,2 Mrd Ft növekedéséből adódott.

A 2018-ról a 2019. évre a közszféra keresettömegének a 7. ábra szerinti 7,9%-os növekedése, és a központi költségvetésben bekövetkezett 8,4%-os keresettömeg növekedés közötti különbség abból adódik, hogy az önkormányzati alrendszerben a keresettömeg növekedése elmaradt a központi alrendszerben bekövetkezett növekedéstől. Létszámadat hiányában a központi költségvetésben az egy főre jutó tényleges bérkiáramlás változása nem volt értékelhető. A KSH-nál ugyanakkor rendelkezésre álltak a központi költségvetésnél tágabb kör, a közszféra átlagkereset adatai, amelyek tendenciájukban hasonlóan változnak, tekintettel arra, hogy a közszféra bérének több mint kétharmadát a központi költségvetés adja. A központi költségvetés kiáramlott bértömege 2018-ban 2610,8 Mrd Ft, 2019-ben 2830,4 Mrd Ft volt (MÁK, 2020d), amely a közszférének 2018-ban 68,5%-a, 2019-en 68,8%-a volt.

A 9. ábra mutatja be a bruttó átlagkereset alakulását a verseny- és költségvetési szférában, és a költségvetési szféra béreinek arányát a versenyszféra béreihez a 2015-2019. években.

9. ábra

A bruttó átlagkereset a verseny- és költségvetési szférában Ft-ban és a költségvetési szféra béreinek aránya a versenyszférához viszonyítva, 2015. és 2019. között

Forrás: KSH STADAT 2.1.32. (évközi), 2.1.33. (évközi) alapján ÁSZ szerkesztés

A költségvetési szféra béremeléseinek hatására a 2015-2018. években folyamatos volt a költségvetési szféra relatív – a versenyszféra átlagához viszonyított – bérhelyzetének javulása. Ez azonban a 2019. évben 1,2 százalékponttal visszaesett összefüggésben azzal, hogy 2017-től a költségvetési szféra bruttó átlagkeresetének növekedési üteme lassult, a 2017. évi 15,9%-ról 2019-re 10,0%-ra csökkent az előző évhez képest. A versenyszféra bérnövekedésének üteme azonban 2017-2019 között közel állandó volt. A költségvetési szférában végrehajtott béremelések a 2015-2018. évek között lépést tartottak a versenyszféra béremeléseivel, azonban 2019-től elvált egymástól költségvetési és versenyszféra átlagkeresetének változása.

1. számú melléklet

A személyi juttatások előirányzata és teljesítése a 2018. és 2019. évi központi költségvetésben, fejezetenként

1.	2. Fejezet	Személyi juttatások Mrd Ft-ban						2019-2018. eredeti előir. eltérése		2019-2018. tény eltérése		2019. eredeti előirányzat és tény eltérése	
		2018. tv.er.ei	2018. mód.ei.	2018. tény	2019. tv.er.ei.	2019. mód.ei.	2019 tény	Mrd Ft	%	Mrd Ft	%	Mrd Ft	%
3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	11.	12.		
I.	Országgyűlés	21,4	29,4	23,5	27,0	38,2	30,1	5,6	126,2%	6,6	128,1%	3,1	111,5%
II.	Köztársasági Elnökség	0,8	1,4	1,4	0,8	1,5	1,5	-	100,0%	0,1	107,1%	0,7	187,5%
III.	Alkotmánybíróság	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,1	0,1	109,1%	-	100,0%	-0,1	91,7%
IV.	Alapvető Jogok Biztosának Hivatala	0,9	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9	-	100,0%	0,1	112,5%	-	100,0%
V.	Állami Számvevőszék	6,4	6,7	6,6	8,0	7,8	7,6	1,6	125,0%	1,0	115,2%	-0,4	95,0%
VI.	Bíróságok	65,8	81,2	78,7	76,5	83,0	82,2	10,7	116,3%	3,5	104,4%	5,7	107,5%
VIII.	Ügyészség	30,6	33,4	33,4	36,0	35,2	35,2	5,4	117,6%	1,8	105,4%	-0,8	97,8%
X.	Igazságügyi Minisztérium	3,8	4,4	3,9	7,6	9,2	9,1	3,8	200,0%	5,2	233,3%	1,5	119,7%
XI.	Miniszterelnökség	174,4	213,4	193,2	172,8	209,2	193,8	-1,6	99,1%	0,6	100,3%	21,0	112,2%
XII.	Agrárminisztérium	39,0	41,6	39,2	40,7	46,5	44,8	1,7	104,4%	5,6	114,3%	4,1	110,1%
XIII.	Honvédelmi Minisztérium	141,2	156,5	156,1	180,0	193,9	192,7	38,8	127,5%	36,6	123,4%	12,7	107,1%
XIV.	Belügyminisztérium	384,2	456,8	435,3	399,3	493,1	476,1	15,1	103,9%	40,8	109,4%	76,8	119,2%
XV.	Pénzügyminisztérium	37,2	62,1	56,0	160,0	194,4	183,5	122,8	430,1%	127,5	327,7%	23,5	114,7%
XVI.	Nemzeti Adó- és Vámhivatal	99,4	124,8	116,4	-	-	-	-99,4	0,0%	-116,4	0,0%	-	-
XVII.	Innovációs és Technológiai Minisztérium	105,9	129,8	119,2	354,3	499,4	432,8	248,4	334,6%	313,6	363,1%	78,5	122,2%
XVIII.	Külgazdasági és Külügyminisztérium	63,6	63,2	58,7	65,8	70,0	68,6	2,2	103,5%	9,9	116,9%	2,8	104,3%
XIX.	Uniós Fejlesztések	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XX.	Emberi Erőforrások Minisztériuma	1101,3	1349,9	1231,4	905,6	1040,9	1003,8	-195,7	82,2%	-227,6	81,5%	98,2	110,8%
XXI.	Miniszterelnöki Kabinetiroda	2,2	2,8	2,8	2,3	4,2	4,1	0,1	104,5%	1,3	146,4%	1,8	178,3%

1.	2. Fejezet	Személyi juttatások Mrd Ft-ban						2019-2018. eredeti előir. eltérése		2019-2018. tény eltérése		2019. eredeti előirányzat és tény eltérése	
		2018. tv.er.ei	2018. mód.ei.	2018. tény	2019. tv.er.ei.	2019. mód.ei.	2019 tény	Mrd Ft	%	Mrd Ft	%	Mrd Ft	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	11.	12.
XXII.	Miniszterelnöki Kormányiroda	0,6	2,9	2,5	3,7	5,6	5,4	3,1	616,7%	2,9	216,0%	1,7	145,9%
XXX.	Gazdasági Versenyhivatal	1,1	1,4	1,4	1,3	1,6	1,6	0,2	118,2%	0,2	114,3%	0,3	123,1%
XXXI.	Központi Statisztikai Hivatal	6,1	6,1	5,8	6,5	7,7	7,5	0,4	106,6%	1,7	129,3%	1,0	115,4%
XXXIII.	Magyar Tudományos Akadémia	28,6	44,6	34,2	8,3	8,6	8,5	-20,3	29,0%	-25,7	24,9%	0,2	102,4%
XXXIV.	Magyar Művészeti Akadémia	3,4	4,2	4,1	5,4	5,1	5,0	2,0	158,8%	0,9	122,0%	-0,4	92,6%
XXXV.	Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal	2,0	1,9	1,4	2,0	2,0	1,9	-	100,0%	0,5	135,7%	-0,1	95,0%
XXXVI.	Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat	-	-	-	21,0	36,8	28,2	21,0	-	28,2	-	7,2	134,3%
LXXII.	Egészségbiztosítási Alap	3,8	4,0	3,7	3,9	4,7	4,4	0,1	102,6%	0,7	118,9%	0,5	112,8%
	Összesen	2324,8	2824,5	2610,8	2490,9	3000,7	2830,4	166,1	107,1%	219,6	108,4%	339,5	113,6%

Forrás: Kormány (2019b), MÁK (2019a, 2020d) alapján ÁSZ szerkesztés

2. számú melléklet

Az ÁSZ kockázatjelzései a „Vélemény a 2019. évi központi költségvetésről – Vélemény Magyarország központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról” c. értékelésben					
Megnevezés	2019. évi előirányzat (M Ft)	2019. évi teljesítés (M Ft)	Eltérés a törvényi előirányzattól (M Ft)	ÁSZ által jelzett túlteljesülés kockázata (M Ft)	Jelzett kockázata megvalósulása
X. Igazságügyi Minisztérium					
20/2/28 Magán- és egyéb jogi személyek kártérítése	1 000,0	7 012,8	6 012,8	1 000,0	A kockázat igazolódott, az előre jelzett érték felett teljesült
XII. Agrárminisztérium					
20/6 Állat-, növény- és GMO kártalanítás	1 200,0	21 102,1	19 902,1	1 300,00	A kockázat igazolódott, az előre jelzett érték felett teljesült
XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium					
21/1/1/2 Vasúti személyszállítási közszolgáltatások költségterítése	168 372,1	168 372,1	0,0	11 100,00	A kockázat nem igazolódott, a teljesítés az előirányzatotn történt
21/1/1/3 Autóbuszsal végzett személyszállítási közszolgáltatások költségterítése	65 300,30	97 167,5	31 867,2	42 900,00	A kockázat részben igazolódott, az előre jelzett érték alatt teljesült
XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium					
7/1/1 Beruházás ösztönzési célú előirányzat	50 000,0	81 555,2	31 555,2	50 000,00	A kockázat részben igazolódott, az előre jelzett érték alatt teljesült
7/1/2 Kötött segélyhitelezés	15 025,2	6 143,5	-8 881,7	3 200,00	A kockázat nem igazolódott, az előirányzat alatt teljesült
8/1/1/1 Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítése	20 500,0	20 353,1	-146,9	500	A kockázat nem igazolódott, az előirányzat alatt teljesült
LXXII. Egészségbiztosítási Alap					
3/1/18 Összevont szakellátás	911 329,0	966 685,5	55 356,5	8 700,00	A kockázat igazolódott, az előre jelzett érték felett teljesült
Összesen	1 232 726,6	1 368 391,8	135 665,2	119 700,0	

Forrás: ASZ (2018c) alapján ASZ szerkesztés

Fogalomtár

Alapok Alapja GINOP, VEKOP, EFOP pénzügyi eszközök	az Alapok Alapja GINOP, VEKOP, EFOP pénzügyi eszközök a központi költségvetés XIX. Uniós Fejlesztések fejezet 2. cím 17. alcíme 1-3. jogcímét képező előirányzatokból áll. Ebből a forrásból került finanszírozásra a GINOP, VEKOP, EFOP operatív programok keretében az alapok alapját végrehajtó alapkezelő, pénzügyi közvetítő, a VEKOP esetében pl. a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. kiválasztását követően az operatív programokban szereplő pénzügyi eszközök (pl. hitelprogram, kockázati tőke program) nyújtása a kijelölt igénybevevői körnek (pl. KKV-k, nagyvállalatok, lakosság). (Forrás: 2019. évi költségvetési törvényjavaslat, XIX. fejezet indoklása)
államadósság	az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított (konszolidált) adóssága (Forrás: Gst. 2. § (1) bekezdés a) pontja)
államadósság-mutató	olyan százalékban kifejezett, egy tizedesig kerekített hányados, amely számlálójában az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének, és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított (konszolidált) adósságának, nevezőjében, a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai terméknek e törvény szerinti értéke szerepel (Forrás: Gst. 2. § (1) bekezdés a)-b) pontjai).
Babakötvény	Minden 2005. december 31. után született belföldi gyermek és 2017. június 30. napja után született külföldi gyermek számára az állam 42 500 forint életkezdési támogatást ad, amit egy minimális kamatozású letéti számlán helyeznek el a Magyar Államkincstárban. Ahhoz, hogy ez az induló összeg a gyermek nevére szóló számlára kerüljön és ott Babakötvényben kamatozzon egy ún. Start-érték-papírszámlát kell nyitni a Magyar Államkincstárban (https://www.allampapir.hu/allampapirokbABA/)
bruttó államadósság	az adósságelemet képező instrumentumokban fennálló követelések levonása nélkül számított kötelezettség.
bruttó állóeszköz-felhalmozás	Tartalmazza az elszámolási időszakban vásárolt vagy saját termelésben előállított tárgyi eszközök és immateriális javak értékét, a használt tárgyi eszközök értéknövekedését, a külföldről származó tárgyi eszköz-appointot, valamint a pénzügyi lízing konstrukcióban beszerzett tárgyi eszközök értékét. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html)
bruttó kereset	A személyi jövedelemadót, az egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékot, valamint a munkaerőpiaci járulékot is tartalmazó alaphír és egyéb jogcímenek fizetett kereseti elemek (bérpótlék, kiegészítő fizetés, prémium, jutalom, 13. és további havi fizetés) összege. (Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz21.html)
EDP jelentés	a KSH jelentése az EU Túlzott Hiány Eljárása keretében évente kétszer történő adatszolgáltatás az Európai Unió részére a kormányzati szektor hiányáról és adósságának alakulásáról.
EDP egyenleg/hiány	az államháztartási egyenleg és a kormányzati szektor uniós statisztikai egyenlegének eltérése

Elkülönített állami pénzalap	Az elkülönített állami pénzalapok a közfeladatok ellátása során az állam nevében beszedendő költségvetési bevételek és teljesítendő költségvetési kiadások alapszerű elszámolására szolgálnak. Elkülönített állami pénzalapot közfeladat részben vagy egészben államháztartáson kívüli forrásból történő ellátásának biztosítása céljából törvény hozhat létre.
előirányzat átcsoportosítás	Az átcsoportosítást végrehajtó költségvetésének – az Országgyűlés vagy a Kormány intézkedése, és a fejezetet irányító szervek megállapodása esetén a központi költségvetés, a fejezetet irányító szerv intézkedése esetén a fejezet, az államháztartás önkormányzati alrendszerében a költségvetési rendelet, határozat összesített – kiadási előirányzatai főösszegének változatlansága mellett a kiadási előirányzatok egyidejű csökkentésével és növelésével végrehajtott módosítás.
előirányzat-módosítás	A megállapított bevételi előirányzat vagy a kiadási előirányzat növelése vagy csökkentése. (Forrás: Áht. 1. § 6. pont)
felülről nyitott előirányzat	a központi alrendszer azon előirányzatai, melyek teljesülése módosítás nélkül elérhet az előirányzattól
foglalkoztatási arány	A foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya. (Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz21.html)
hatéves bérmegállapodás	a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán 2016. novemberében a Kormány, a munkáltatók és a munkavállalók képviselői által kötött 2017-2022 évekre vonatkozó adó- és bérmegállapodás, amelyben 2017-2018-ban kötelező minimálbér, garantált bérminimum emelésben, többéves adó-és járulékmérték csökkentésben, illetve a további béremelésekről évenkénti egyeztetésben állapodtak meg. (Forrás: https://www.portfolio.hu/gazdasag/20161124/a-nagy-bermegallapodas-7-pontja-240585)
háztartások fogyasztása	A fogyasztási kiadáson kívül tartalmazza a természetbeni társadalmi juttatásból származó fogyasztást is. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html)
konszolidált adósság	az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének, és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított adóssága (Forrás: Gst. 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján)
kormányzati szektor egyenlege	az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 2009. május 25-i 479/2009/EK tanácsi rendelet alapján számított egyenleg (Forrás: Gst. 1. § c) pontja)
kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezet	az Áht. 3. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakon kívül az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 2009. május 25-i 479/2009/EK rendelet (a továbbiakban: 479/2009/EK rendelet) szerint a kormányzati szektorba sorolt szervezet. (Forrás: Gst. 1. § b) pontja, Áht. 2. § (1) bekezdés l) pontja)

költségvetési szerv	A költségvetési szerv jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy. A költségvetési szerv tevékenysége lehet alaptevékenység, amely a létrehozásáról rendelkező jogszabályban, alapító okiratában a szakmai alapfeladatoként meghatározott, valamint a szakmai alapfeladatai ellátását elősegítő más, nem haszonszerzés céljából végzett tevékenység, vállalkozási tevékenység, amely haszonszerzés céljából, államháztartáson kívüli forrásból, nem kötelezően végzett termelő-, szolgáltató-, értékesítő tevékenység. (Forrás: Áht. 7. § (1)-(2) bek.)
költségvetési támogatás	A TB Alapok kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások. (Forrás: Áht. 1. § 14. pont)
külkereskedelmi egyenleg	A nemzetgazdaság export- és importforgalmának egyenlege, amely tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmon kívül a szolgáltatások exportjának és importjának egyenlegét. Az áruforgalom tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmi statisztikából rendelkezésre álló általános forgalmat (beleértve a vámszabad területek és a külföld közötti forgalmat), a bunkerüzemanyagot, az aktív és passzív bér munkát (bruttó értéken számba véve), a bér munka késztermék export anyag tartalmának korrekcióját, a javítást (nettó értéken számba véve) és a tértiarut. A szolgáltatásforgalom tartalmazza az idegenforgalmat (a nem rezidensek költsége Magyarországon és a rezidensek költsége külföldön), a rezidens és nem rezidens gazdasági egységek közötti üzleti és egyéb szolgáltatás tranzakciókat. A nemzetgazdasági elszámolásokban a külkereskedelmi áruforgalom számítása szerződéses paritáson történik. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html)
maastrichti adósságmutató	a statisztikai értelemben vett kormányzati szektor konszolidált bruttó adósságát névértéken fejezi ki
pénzforgalmi szemléletű költségvetési egyenleg	a beszámolási időszakban az államháztartás központi alrendszerében teljesített bevételek és kiadások különbsége
stabilitási tartalék	a központi költségvetésről szóló törvényben fejezeti stabilitási tartalékot kell képezni a központi költségvetésről szóló törvényben nem szerepeltetett új feladatok, valamint az abban szerepeltetett feladatok bővítése előirányzati fedezetének biztosítására. A fejezeti stabilitási tartalék felhasználásának szabályait a Kormányrendeletben állapítja meg. (Forrás: Áht. 21. § (4a) bekezdés)
strukturális egyenleg	a kormányzati szektornak a gazdaság ciklikus hatásaitól és egyedi tételektől megtisztított egyenlege
szufficit	Költségvetési többlet, eredmény. Amennyiben a költségvetés bevételei meghaladják a kiadásokat, szufficitról beszélünk.
végső fogyasztás, összes végső fogyasztási kiadás	Azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak az értéke, amelyek a háztartások vagy a társadalom végső szükségleteinek kielégítését szolgálják. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html)

Rövidítések jegyzéke

ÁFA	Általános forgalmi adó
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
ÁSZ	Állami Számvevőszék
ÁSZ tv.	Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény
Babakötvény	Babakötvény a Magyar Államkincstárnál Start-értékpapírszámlával rendelkező gyermek javára értékesítenek, amely a gyermek 18. születésnapjáig vásárolható meg.
BGA	Bethlen Gábor Alap
CSOK	Családi Otthonteremtési Kedvezmény
E. Alap	Egészségbiztosítási Alap
EDP	Európai Unió Túlzott Hiány Eljárása (Excessive Deficit Procedure)
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
EGT	Európai Gazdasági Térség
ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
ELKH	Eötvös Loránd Kutatási Hálózat
ELKH Titkárság	Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Titkárság
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EU	Európai Unió
ESA	Nemzeti és Regionális Számlák Európai Rendszere (European System of Accounts)
GDP	Gross domestic product, bruttó hazai termék. A GDP az egy területen, adott idő alatt előállított végső felhasználásra szánt javak (termékek és szolgáltatások) összességének értéke.
GINOP	Gazdaságfejlesztés és Innovációs Operatív Program
Gst.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
GYED	Gyermekgondozási Díj
GYOD	Gyermekek Otthongondozási Díja
IKOP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
IMF	Nemzetközi Valutaalap
ITM	Innovációs és Technológiai Minisztérium
KEHOP	Környezet és Energetikai Hatékonysági Operatív Program
KNPA	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap
Korm. határozat	Kormányhatározat
Korm. rendelet	Kormányrendelet
Kormány	Magyarország Kormánya
KÖFOP	Közigazgatási- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program

költségvetési törvény, Kvtv.	2018. évi L. törvény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KT	Költségvetési Tanács
KTJ	Kincstári Takarékjegyeket
MÁK, Kincstár	Magyar Államkincstár
MÁP Plusz	Magyar Állampapír Plusz
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt
Mrd Ft	milliárd forint
NAV	Nemzeti Adó és Vámhivatal
NCSSZA	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap
NFA	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NKA	Nemzeti Kulturális Alap
NKFIA	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
OP	Operatív Program
PM	Pénzügyminisztérium
PMÁP	Prémium Magyar Állampapír
RSZTOP	Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program
TÁMOP	Társadalmi Megújulási Program
TB Alapok	Társadalombiztosítási Alapok (Ny. Alap és E. Alap)
TGY S	Terhességi, gyermekágyi segély
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
VEKOP	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program
1MÁP	Egyéves Magyar Állampapír

Felhasznált dokumentumok

- Agrárminisztérium (2020): *Mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár – Rekordmagas összegű kárenyhítő juttatás a termelőknek*
(<https://www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium/mezogazdasagert-felelos-allamtitkarsag/hirek/rekordmagas-osszegu-karenyhito-juttatas-a-termeloknek>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2019a): *Éves finanszírozási kiadvány 2019*
(<https://www.akk.hu/uploads/mn0Glgwq.pdf>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2019b): *Állampapírpiac Havi jelentés. 2019. december*
(<http://www.akk.hu/hu/oldal/kiadvanyok>)
- Államadósság Kezelő Központ Zrt. (2019c): *Tájékoztató a 2019. évi lakossági állampapírokról*
(<https://www.akk.hu/uploads/ewVevXr0.pdf>)
- Államadósság Kezelő Központ (2020a): *A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása, 2019. decemberi monitoring jelentés, 2020. január*
(<https://www.akk.hu/uploads/1wm9kZwY.pdf>)
- Államadósság Kezelő Központ (2020b): *Állampapírpiac Negyedéves Tájékoztató 2019. Negyedik Negyedév* (<https://www.akk.hu/uploads/yrpyyJwN.pdf>)
- Állami Számvevőszék (2018a): *Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2017. II. félévi költségvetési folyamatok, T/436, ÁSZ, 2018. június*
(https://www.asz.hu/storage/files/files/Publikaciok/Elemzesek_tanulmányok/2018/kt_elemzes_20180614.pdf?ctid=1237)
- Állami Számvevőszék (2018b): *Elemzés a 2017. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről a zárszámadás ellenőrzése kapcsán, T/442, ÁSZ, 2018. október*
(https://www.asz.hu/storage/files/files/Publikaciok/Elemzesek_tanulmányok/2018/kfmz_20180905.pdf?ctid=1237)
- Állami Számvevőszék (2018c): *Vélemény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról, 18177*
(<https://www.asz.hu/storage/files/files/jelentes/2018/18177.pdf?ctid=98>)
- Állami Számvevőszék (2019a): *Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2018. II. félévi költségvetési folyamatokról, T/456, ÁSZ, 2019. május*
(https://asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2019/E1905_elemzes_KT_2018_II_felev.pdf?ctid=1271)
- Állami Számvevőszék (2019b): *Elemzés a 2018. évi gazdasági és költségvetési folyamatok alakulásáról az előzetes adatok alapján, T/467, ÁSZ, 2019. július*
(https://asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2019/20190711_koltsegetesi_folyamatok.pdf?ctid=1271)
- Állami Számvevőszék (2019c): *Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2019. I. félévi költségvetési folyamatokról, T/468, ÁSZ, 2019. július*
(https://asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2019/20190711_elemzes_KT_2019_I_felevi_koltsegetesi_folyamatokrol.pdf?ctid=1271)
- Állami Számvevőszék (2019d): *A költségvetés szerkezeti változása különös tekintettel az uniós források ciklikusságára, T/453, ÁSZ, 2019. április*
(https://asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2019/Koltsegetes_szerkezet_elemzes_20190430.pdf?ctid=1271)
- Állami Számvevőszék (2019e): *Elemzés a magyar gazdaság kiegyensúlyozott növekedését befolyásoló tényezőkről, T/470, ÁSZ, 2019. július*
(https://asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2019/gazd_elemzes_20190731.pdf?ctid=1271)

Állami Számvevőszék (2019f): *Elemzés - Az adósságcsökkentés fenntarthatósága, T/451, ÁSZ, 2019. április*
(https://www.asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2019/az_adossagcsokkentés_fenntarthatosa_ga.pdf?ctid=1271)

Állami Számvevőszék (2020): *Elemzés – Az uniós támogatások államadósságra és hiányra gyakorolt hatása, T/481, ÁSZ, 2020. április*
(https://asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2020/az_unios_tamogatások_allamadossagra_es_hianyra_gyakorolt_hatasa_20200423.pdf?ctid=1296)

ECO-VISTA (2019): *A bérmegeállapodások hatása a gazdasági növekedésre, az államháztartás egyensúlyára, készült a költségvetési tanács megrendelésére, ECO-VISTA Kft., 2019. június* (<https://www.parlament.hu/documents/126660/1966013/B%C3%89RMEG%C3%81LLAPOD%C3%81SOK+HAT%C3%81SA+A+GAZDAS%C3%81GI+N%C3%96VEKED%C3%89SRE+tanulm%C3%A1ny.pdf/fe23066f-46b7-78d7-4056-397f2761c0e5?t=1570191809517>)

Innovációs és Technológiai Minisztérium (2019): *Adatszolgáltatás az Európai Unió támogatások felhasználásának alakulásáról, operatív programként, adatok_2019_I_félév_0531_ig.xlsx*

Innovációs és Technológiai Minisztérium (2020): *Adatszolgáltatás az Európai Unió támogatások felhasználásának alakulásáról, operatív programként, adatok_2019_II_félév.xlsx*

International Monetary Fund (2020): *World Economic Outlook, Tentative Stabilization, Sluggish Recovery? An update of the key WEO projections, January 20, 2020* (<https://www.imf.org/~media/Files/Publications/WEO/2020/January/English/text.ashx?la=en>)

KEHOP (2020): *A beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzésre vonatkozó éves végrehajtási jelentés, 2018. év, feltöltve 2020. január 15, Eves_vegrehajtasi_jelentes_2018_KEHOP.pdf* (<https://www.palyazat.gov.hu/kryezeti-s-energiateremtési-operatív-program-kehop#>)

Központi Statisztikai Hivatal (2014): *ESA2010 módszertan*
(https://ksh.hu/docs/hun/esa2010/esa2010_modszertan.pdf?lang=hu)

Központi Statisztikai Hivatal (2019a): *EDP jelentés, 2019. április 23.*
(https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/krm/edp_magyar_20190423.xls)

Központi Statisztikai Hivatal (2019b): *Gyorstájékoztatók Bruttó hazai termék (GDP), III. negyedév, 2019. november 19.* (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/gdp1909>)

Központi Statisztikai Hivatal (2019c): *Gyorstájékoztatók Bruttó hazai termék (GDP), II. negyedév, 2019. augusztus 30.* (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/gdp1906>)

Központi Statisztikai Hivatal (2019d): *Gyorstájékoztatók Bruttó hazai termék (GDP), I. negyedév, 2019. május 31.* (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/gdp1903>)

Központi Statisztikai Hivatal (2019e): *Munkaerőpiaci folyamatok, 2019. I–III. negyedév*
<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mpf/mpf193/index.html#chapter-9>

Központi Statisztikai Hivatal (2019f): *EDP jelentés, 2019. október 21.*
(http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/krm/edp_magyar_20191021.xls)

Központi Statisztikai Hivatal (2020a): *EDP jelentés, 2020. április 1.*
(https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/krm/edp_magyar_20200401.xls)

Központi Statisztikai Hivatal (2020b): *Gyorstájékoztatók Bruttó hazai termék (GDP), IV. negyedév, 2020. február 28.* (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/gdp1912>)

Központi Statisztikai Hivatal (2020c): *Gyorstájékoztatók Fogyasztói árak, 2019. december, 2019. év, 2020. január 14.* (<http://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/far1912>)

- Központi Statisztikai Hivatal (2020d): *A társadalmi haladás mutatószámrendszere, 2.3.2. Munkanélküliség (2004–2019)* (http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_2.html)
- Központi Statisztikai Hivatal (2020e): *Gyorstájékoztatók Keresetek, 2019. január-december, 2020. február 26.* (<https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/#/hu/document/ker1912>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2020f): *A globális keresletcsökkenés miatt jelentősen esnek az üzemanyagárak, 2020. április.* (<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/uzemanyagarak/index.html>)
- Központi Statisztikai Hivatal (2020g): *Gyorstájékoztató Beruházás, 2019. IV. negyedév, 2019. év, 2020. február 28.* (<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/ber/ber1912.html>)
- Magyar Államkincstár (2019a): *2018. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai 2018.12.hó (2019.02.19).xlsx, fejezetenként, 2018. december* ([http://www.allamkincstar.gov.hu/files/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20inform%C3%A1ci%C3%B3k/Adatszolg%C3%A1ltat%C3%A1s/2018.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpointi%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9grehajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adatai%202018.12.h%C3%B3%20\(2019.02.19\).xlsx](http://www.allamkincstar.gov.hu/files/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20inform%C3%A1ci%C3%B3k/Adatszolg%C3%A1ltat%C3%A1s/2018.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpointi%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9grehajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adatai%202018.12.h%C3%B3%20(2019.02.19).xlsx))
- Magyar Államkincstár (2019b): *Központi költségvetési fejezetek kiadási előirányzat-változásai, bevételi és kiadási előirányzatának és teljesítésének alakulása fejezetenkénti összesítésben, illetve központi költségvetésre kiemelt előirányzatonként, 2018. december, ktgvszervek_fejezetek_1812.xls* (http://www.allamkincstar.gov.hu/files/M%C3%A9rlegek/2014/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20szervek,%20fejezetek/ktgvszervek_fejezetek_1812.xls)
- Magyar Államkincstár (2020a): *Magyar Államkincstár adatszolgáltatása a központi költségvetés, a központi kormányzat előzetes mérlegeiről, TB alapok, ELKA-k mérlegeiről, havi és éves összesen részletezésben, ÁHT összesen tábla_2019_12.xlsx*
- Magyar Államkincstár (2020b): *Központi kormányzat előzetes mérlege, 2019. december* (http://www.allamkincstar.gov.hu/files/M%C3%A9rlegek/2014/k%C3%B6zpointi%20ktgvet%C3%A9si%20m%C3%A9rlegek/kpiktv_merleg_19012.xls)
- Magyar Államkincstár (2020c): *Központi költségvetési fejezetek kiadási előirányzat-változásai, bevételi és kiadási előirányzatának és teljesítésének alakulása fejezetenkénti összesítésben, illetve központi költségvetésre kiemelt előirányzatonként, 2019. december* (http://www.allamkincstar.gov.hu/files/M%C3%A9rlegek/2014/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20szervek,%20fejezetek/ktgvszervek_fejezetek_1912.xls)
- Magyar Államkincstár (2020d): *2019. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai 2019.12.hó (2020.02.28).xls, fejezetenként, 2019. december* ([http://www.allamkincstar.gov.hu/files/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20inform%C3%A1ci%C3%B3k/2019.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpointi%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9grehajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adatai/2019.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpointi%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9grehajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adatai%202019.12.h%C3%B3%20\(2020.02.28\).xls](http://www.allamkincstar.gov.hu/files/K%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20inform%C3%A1ci%C3%B3k/2019.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpointi%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9grehajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adatai/2019.%20%C3%A9vi%20k%C3%B6zpointi%20k%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9s%20v%C3%A9grehajt%C3%A1s%C3%A1nak%20adatai%202019.12.h%C3%B3%20(2020.02.28).xls))
- Magyar Nemzeti Bank (2019a): *Költségvetési jelentés 2019. szeptember* (<https://www.mnb.hu/letoltes/ko-ltse-gvete-si-jelente-s-2019-szeptember.pdf>)
- Magyar Nemzeti Bank (2019b): *Inflációs Jelentés 2019. december* (<https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir-19.pdf>)
- Magyar Nemzeti Bank (2020a): *Hitelezési folyamatok, 2020. március* (<https://www.mnb.hu/letoltes/hitelezesi-folyamatok-2020-marcius-hu.pdf>)
- Magyar Nemzeti Bank (2020b): *Inflációs Jelentés 2020. március* (<https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir-21.pdf>)

Magyarország Kormánya (2018a): *T/503. számú törvényjavaslat Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről* (<https://www.parlament.hu/irom41/00503/00503.htm>)

Magyarország Kormánya (2019a): *Konvergencia program 2019-2023, 2019. április* (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2019-european-semester-convergence-programme-hungary_hu.pdf)

Magyarország Kormánya (2019b): *T/7556. számú törvényjavaslat a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény végrehajtásáról* (<https://www.parlament.hu/irom41/07556/07556.html>)

Nagy K., Palócz É., Vakhal P. (2018): *Az Európai Unió által támogatott projektek előfinanszírozásának hatása az államháztartás állapotára és a gazdasági fejlődésre, Készült a Költségvetési Tanács Titkársága megbízásából, KOPINT-TÁRKI Zrt., 2018. december 17.* (https://www.parlament.hu/documents/126660/1651131/KT_EU_%C3%81HT_20181217.pdf/26fc943f-bafc-03a2-3217-08b4a37b6f17)

Nemzeti Adó és Vámhivatal (2019): *Tájékoztató a szociális hozzájárulási adó változásáról* (https://www.nav.gov.hu/nav/ado/szocialis_hozzajarulasi_ado/ado_merteke.html)

Pénzügyminisztérium (2018a): *Tájékoztató a XLIV. Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadásokról* (<http://www.parlament.hu/irom40/10377/adatok/fejezetek/44.pdf>)

Pénzügyminisztérium (2018b): *A Nemzeti Foglalkoztatási Alap 2019. évi költségvetési javaslata* (<http://www.parlament.hu/irom40/10377/adatok/fejezetek/63.pdf>)

Pénzügyminisztérium (2019a): *TÁJÉKOZTATÓ az államháztartás központi alrendszerének 2019. szeptember végi helyzetéről, 2019. október* (<https://www.kormany.hu/download/6/f4/b1000/T%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3.pdf>)

Pénzügyminisztérium (2019b): *TÁJÉKOZTATÓ az államháztartás központi alrendszerének 2019. évi előzetes főbb pénzügyi folyamatairól, 2020. január* (<https://www.kormany.hu/download/b/f0/c1000/T%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3.pdf>)

Pénzügyminisztérium (2019b1): *Az államháztartás központi alrendszerének előzetes mérlege* (<https://www.kormany.hu/download/c/f0/c1000/%C3%81HT%20m%C3%A9rleg.pdf>)

Pénzügyminisztérium (2019c): *Makrogazdasági és költségvetési előrejelzés 2019-2023, 2019. december* (<https://www.kormany.hu/download/b/7e/b1000/Makrogazdas%C3%A1gi%20%C3%A9s%20%C3%B6lts%C3%A9gvet%C3%A9si%20el%C5%91rejelz%C3%A9s%20282019-2023%29.pdf>)

Pénzügyminisztérium (2019d): *Alacsony adók segítik a kis- és középvállalkozásokat, cikk, Adóügyekért Felelős Államtitkárság, 2019. január 4.* (<https://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/adougyekert-felelos-allamtitkarsag/hirek/alacsony-adok-segitik-a-kis-es-kozepvallalkozasokat>)

Pénzügyminisztérium (2020a): *Tovább csökkent a magyar államadósság a tavalyi évben, cikk, Államháztartásért Felelős Államtitkárság, 2020. április 1.* (<https://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/allamhaztartasert-felelos-allamtitkarsag/hirek/tovabb-csokkent-a-magyar-allamadossag-a-tavalyi-evben>)

Pénzügyminisztérium (2020b): *Pénzügyminisztérium adatszolgáltatása a konszolidált, Gst. szerint korrigált államadósságról, 2019. évi tény a költségvetési törvényben szereplő tervárfolyamon, 20200409_Gst_2019_KT.xlsx*

Pénzügyminisztérium (2020c): *Pénzügyminisztérium adatszolgáltatása a bruttó maastrichti államadósságról (GDP %-ban), 2019_EDP_0331.xlsx*

Pénzügyminisztérium (2020d): *Az adórendszer támogatja a kkv-kat, cikk, Államháztartásért Felelős Államtitkárság, 2020. január 10.* (<https://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-minisztrium/adougyekert-felelos-allamtitkarsag/hirek/az-adorendszer-tamogatja-a-kkv-kat>)

Pénzügyminisztérium (2020e): *Adatszolgáltatás: Kimutatás a 2019. évi Rendkívüli kormányzati intézkedések, céltartalék előirányzatok és az Országvédelmi Alap VII-XII. havi felhasználásáról, RKI_céltartalék_OVA_2019_II_félév.xlsx*

Pénzügyminisztérium (2020b): *Stabil államháztartással és nagymértékű államadósság-csökkenéssel zárult a tavalyi év* (<https://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-minisztrium/allamhaztartasert-felelos-allamtitkarsag/hirek/stabil-allamhaztartással-es-nagymerteku-allamadossag-csokkenessel-zarult-a-tavalyi-ev>)

Pénzügyminisztérium (2020c): *XLI. Adósságszolgálattal kapcsolatos bevételek és kiadások* (<http://www.parlament.hu/irom40/04730/adatok/fejezetek/41.pdf>)

Központi Statisztikai Hivatal STADAT táblák:

- 2.1.1. A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként (1998–), éves
- 2.1.1.1. A 15–74 éves foglalkoztatottak számának alakulása*, évközi
- 2.1.31. Keresetek, alkalmazásban állók – legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, valamennyi költségvetési intézmény és foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezetek, évközi
- 2.1.32. Keresetek, alkalmazásban állók – legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, évközi
- 2.1.33. Keresetek, alkalmazásban állók – költségvetés összesen, évközi
- 2.1.35. Közfoglalkoztatás keretében alkalmazásban állók száma, teljes munkaidőben alkalmazásban álló közfoglalkoztatottak keresete, évközi
- 2.1.39. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete nemzetgazdasági áganként, évközi
- 2.1.47. Reálkeresetek alakulása (1992–), éves
- 2.1.47. Üres álláshelyek száma és aránya, évközi
- 2.3.2. Lakásépítés, lakásmegszűnés, üdülőépítés (kumulált adatok), évközi
- 3.1.1. A bruttó hazai termék (GDP) volumenindexei, évközi
- 3.1.5. A bruttó hazai termék (GDP) termelésének volumenindexei, előző év azonos időszaka = 100,0%, évközi
- 3.1.9. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása folyó áron [millió forint], évközi
- 3.1.12. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználásának volumenindexei, 2005. évi átlagáron, előző év azonos időszaka = 100,0%, évközi
- 3.1.19. Hozzájárulás a bruttó hazai termék (GDP) növekedéséhez (termelési oldal), előző év azonos időszakához viszonyított indexekből számítva [százalékpont], évközi
- 3.1.20. Hozzájárulás a bruttó hazai termék (GDP) növekedéséhez (felhasználási oldal), előző év azonos időszakához viszonyított indexekből számítva [százalékpont], évközi
- 3.1.22. Negyedéves jövedelmek keletkezése számla [millió forint], évközi
- 3.3.4. A beruházások teljesítményértéke és volumenindexei a vállalkozásoknál és a költségvetési szerveknél, évközi
- 3.5.23. A külkereskedelmi termékforgalom áruszerkezete forintban (2014–), éves
- 3.6.1. Fogyasztóiár-indexek a termékek és szolgáltatások főbb csoportjai szerint, évközi
- 3.7.2. A központi költségvetés bevételei és egyenlege (2005–), éves
- 3.7.3. A központi költségvetés kiadásai (2005–), éves
- 3.7.5. A háztartások pénzügyi vagyona [milliárd forint], évközi

- 4.3.1. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe építményfőcsoportonként, évközi
- 4.3.4. Az építőipari vállalkozások szerződéseinek értéke és volumenindexei, építőipar összesen, évközi
- 4.6.20. Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett új és használt közúti járművek száma gépjárműnemenként, évközi
- 5.1.9. Foglalkoztatási ráta korcsoportok szerint, nemenként (1992–) [%], hosszú
- 5.1.12. Munkanélküliségi ráta korcsoportok szerint, nemenként (1992–) [%], hosszú
- 5.1.16. Aktivitási arány korcsoportok szerint, nemenként (1992–) [%], hosszú
- 6.2.4.7. Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők, január (2000–), éves
- 6.2.4.8. Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők átlagos ellátása, január (2000–), éves

Jogszabályok és közjogi szabályozó eszközök jegyzéke

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 549/2013/EU RENDELETE (2013. május 21.) az Európai Unióbeli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (ESA2010) (hatályos 2013. július 16-tól)

A TANÁCS 2009. május 25-i 479/2009/EK RENDELETE az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról (hatályos 2009. június 30-tól)

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról

2006. évi LIX. törvény az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

2008. évi LXVII. törvény a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről

2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről

2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

2016. évi CXXII. törvény a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról

2017. évi CLXX. törvény a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról

2018. évi XLI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról (hatályos 2018. július 26-tól)

2018. évi XLIX. törvény a Budapest és az agglomeráció fejlesztésével összefüggő állami feladatokról, valamint egyes fejlesztések megvalósításáról, továbbá egyes törvényeknek a Magyarország filmszakmai támogatási programjáról szóló SA.50768 számú Európai Bizottsági határozattal összefüggő módosításáról (hatályos 2018. augusztus 4-től)

2018. évi L. törvény Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről

2018. évi LXXXII. törvény az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról (hatályos 2018. november 24.)

2018. évi LXXXIV. törvény a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról

2018. évi XCIX. törvény az energetikai tárgyú törvények, valamint egyes klímapolitikai és adózási tárgyú törvények módosításáról (hatályos 2018. december 19-től)

2018. évi CXXVII. törvény az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és egyéb törvények módosításáról (hatályos 2018. december 22-től)

2019. évi LXVIII. törvény a kutatás, fejlesztés és innovációs rendszer intézményrendszerének és finanszírozásának átalakításához szükséges egyes törvények módosításáról (hatályos 2019. augusztus 1-től)

2019. évi LXXII. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények uniós jogharmonizációs kötelezettségek miatt szükséges módosításáról (hatályos 2019. július 24-től)

2019. évi LXXIII. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról (hatályos 2019. július 24-től)

2019. évi LXXIX. törvény Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény végrehajtásáról

2019. évi C. törvény a Versenyképesebb Magyarországért program egyes adóintézkedéseinek megvalósítását szolgáló törvények módosításáról (hatályos 2019. december 13-tól)

2019. évi CXXIV. törvény a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról (hatályos 2019. december 19-től)

2019. évi CXXV. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosításáról (hatályos 2019. december 19-től)

257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről

549/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet az Unió fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről

272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

17/2016. (II. 10.) Korm. Rendelet a használt lakás vásárlásához, bővítéséhez igényelhető családi otthonteremtési kedvezményről

351/2017. (XI. 23.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet módosításáról

204/2018. (XI. 8.) Korm. rendelet az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény végrehajtásáról szóló 209/2013. (VI. 18.) Korm. rendelet módosításáról (hatályos 2019. január 1-jétől)

44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet a babaváró támogatásról

45/2019. (III. 12.) Korm. rendelet a nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatásáról 202/2019. (VIII. 23.) Korm. rendelet - a nyugellátásokban és egyes más ellátásokban részesülő személyek részére juttatandó rezsitartalványról

27/2018. (XI. 8.) ITM rendelet az útdíj mértékéről és az útdíjköteles utakról szóló 25/2013. (V. 31.) NFM rendelet módosításáról (hatályos 2019. január 1-jétől)

30/2019. (VII. 12.) OGY határozat a központi költségvetés címrendjének módosításáról

1497/2018. (X. 12.) Korm. határozat a közfoglalkoztatással összefüggő egyes kérdésekről

1001/2019. (I. 9.) Korm. határozat a Nemzeti Együttműködési Alap alapkezelőjének változása miatt szükséges fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1014/2019. (I. 25.) Korm. határozat - a Sopron rendezvényterületének kialakításához szükséges intézkedésekről

1016/2019. (I. 28.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1017/2019. (I. 30.) Korm. határozat a Pécsi Sport Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság sportcélú működéséhez szükséges forrás biztosítása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról

1025/2019. (II. 11.) Korm. határozat a 2019. évi fejlesztéspolitikai célokról és a 2018. évi fejlesztéspolitikai célok teljesüléséről

1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat - a nemzeti identitás erősítését célzó programokról

1046/2019. (II. 18.) Korm. határozat - a vallásos alkotó közösségek, zenei együttesek és zenészek hosszú távú működését biztosító forrásbiztosításról

1055/2019. (II. 22.) Korm. határozat a 2019. évi FINA Úszó Bajnokok Sorozat magyarországi versenye megrendezése érdekében szükséges kormányzati intézkedésekről

1057/2019. (II. 22.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványelszámolási Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben meghatározott befizetési kötelezettség egy részének elengedéséről, a központi költségvetést érintő címrendi módosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1104/2019. (III. 8.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Központi Maradványelszámolási Alapból történő és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, a központi költségvetés címrendjének módosításáról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1112/2019. (III. 12.) Korm. határozat a Digitális Kormányzati Ügynökség felállításával kapcsolatos egyes feladatokról

1127/2019. (III. 14.) Korm. határozat a 2020. évi Dubaji Világkiállításon történő magyar megjelenésről

1150/2019. (III. 25.) Korm. határozat - a Nemzeti Földügyi Központ létrehozásáról

1158/2019. (III. 27.) Korm. határozat a 2022. évi magyar-szlovák közös rendezésű férfi kézilabda Európa-bajnokság megrendezéséhez szükséges létesítményfejlesztés előkészítésének Beruházás Előkészítési Alapból történő támogatásáról

1183/2019. (IV. 5.) Korm. határozat - a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról

1196/2019. (IV. 12.) Korm. határozat - az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) projektek előirányzat címrendi módosításáról

1207/2019. (IV. 18.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Központi Maradványelszámolási Alapból és fejezetek között történő előirányzat-átcsoportosításról, a központi költségvetés címrendjének módosításáról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1218/2019. (IV. 23.) Korm. határozat a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2019. évi kompenzációjához szükséges előirányzat-átcsoportosításról

1236/2019. (IV. 25.) Korm. határozat - a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet létrehozásával összefüggő intézkedésekről

1244/2019. (IV. 30.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, az Országvédelmi Alapból, a Központi Maradványelszámolási Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, fejezetek közötti átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1263/2019. (V. 7.) Korm. határozat a Központi Maradványelszámolási Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, fejezetek közötti átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1280/2019. (V. 15.) Korm. határozat a 2019. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források átcsoportosításáról

1282/2019. (V. 15.) Korm. határozat a kéményseprőipari közszolgáltatás ellátása érdekében szükséges forrás biztosításáról

1296/2019. (V. 27.) Korm. határozat a büntetés-végrehajtási intézetek férőhely-bővítési programjához kapcsolódó egyes kérdésekről

1300/2019. (V. 27.) Korm. határozat a Miniszterelnökség és az Emberi Erőforrások Minisztériuma költségvetési fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1301/2019. (V. 27.) Korm. határozat - a XIV. Belügyminisztérium fejezet 2019. évi egyes forrásigényeinek biztosításáról

1316/2019. (V. 30.) Korm. határozat a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal rendvédelmi feladatokat ellátó szervvé alakulásával kapcsolatos források biztosításáról

1324/2019. (VI. 3.) Korm. határozat a 2020. évi, a 2021. évi és a 2022. évi ITF FED Kupa Döntő megrendezése érdekében szükséges kormányzati intézkedésekről

1343/2019. (VI. 11.) Korm. határozat - a Központi Maradványelszámolási Alapból történő előirányzat-átcsoportosításról, fejezetek közötti átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1353/2019. (VI. 13.) Korm. határozat a Központi Maradványelszámolási Alapból és fejezeten belüli és fejezetek közötti átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1354/2019. (VI. 14.) Korm. határozat a minimálbér és a garantált bérminimum emelésével kapcsolatos intézkedésekről

1355/2019. (VI. 14.) Korm. határozat - az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Célelőirányzatok jogcím 2019. évi előirányzatának megemeléséről

1359/2019. (VI. 19.) Korm. határozat a kiemelt budapesti közösségi fejlesztések keretében az egykori Józsefvárosi pályaudvar és az egykori MÁV Északi Járműjavító területén megvalósítandó közcélú beruházások közlekedési kiszolgálásának egyes elemeiről

1364/2019. (VI. 20.) Korm. határozat a Modern Városok Program keretében megvalósuló egyes beruházások megvalósítása érdekében szükséges forrás-átcsoportosításokról

1431/2019. (VII. 26.) Korm. határozat - a tankönyvellátás finanszírozásának és az állami tankönyvfejlesztés folyamatának hosszú távú biztosításával kapcsolatos kormányzati állásfoglalásról

1432/2019. (VII. 26.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványelszámolási Alapból történő, illetve fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, a 2018. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1436/2019. (VII. 26.) Korm. határozat a 2020. évi Vízilabda Európa-bajnokság megrendezéséhez szükséges többletforrás biztosításáról

1446/2019. (VII. 26.) Korm. határozat - a Bay Zoltán Nemzeti Kutatóintézet-hálózat kialakításáról

1475/2019. (VIII. 1.) Korm. határozat - a XI. Miniszterelnökség fejezet és a X. Igazságügyi Minisztérium fejezet címrendjének módosításáról

1504/2019. (VIII. 23.) Korm. határozat a Magyar Falu Program keretében megvalósuló egyes program-elemekkel összefüggő intézkedések végrehajtásához szükséges feladatokról és a „30 éve szabadon” emlékév programjáról szóló 1124/2019. (III. 13.) Korm. határozat végrehajtásához szükséges, valamint a XI. Miniszterelnökség fejezetet és a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetet érintő 2019. évi forrásátcsoportosításról

1508/2019. (VIII. 23.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványelszámolási Alapból történő, illetve fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1516/2019. (IX. 4.) Korm. határozat a központi költségvetés címrendjének a Kormány tagjainak feladat-és hatásköréről szóló kormányrendelettel összefüggő módosításáról

1517/2019. (IX. 4.) Korm. határozat - a Beruházás ösztönzési célelőirányzat megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat előirányzat-módosítás nélküli túllépésének engedélyezéséről

1528/2019. (IX. 17.) Korm. határozat - a Központi Maradványelszámolási Alapból történő, illetve fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1591/2019. (X. 16.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványelszámolási Alapból történő, illetve fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1600/2019. (X. 16.) Korm. határozat a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Nukleáris Technikai Intézetének a 2019. évben ellátandó kutatási feladataihoz szükséges támogatás biztosításáról

1625/2019. (X. 31.) Korm. határozat - a MÁV-csoport közszolgáltatási feladatait érintő időszerű finanszírozási kérdésekről

1636/2019. (XI. 14.) Korm. határozat - a traumatológiai szakma fix díjainak emelése érdekében szükséges forrás átcsoportosításáról

1638/2019. (XI. 14.) Korm. határozat az oktatási ágazat irányításának módosításával kapcsolatban szükséges egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 209/2019. (VIII. 27.) Korm. rendelet végrehajtásával összefüggő fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1649/2019. (XI. 19.) Korm. határozat - a Magyar Posta Zártkörűen Működő Részvénytársaság által az állam részére nyújtott egyes szolgáltatások ellentételezéséhez szükséges 2019. évi forrás biztosításáról

1657/2019. (XI. 21.) Korm. határozat a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény alapján a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 19. Szociális célú humánszolgáltatások alcím, 1. Szociális célú nem állami humánszolgáltatások támogatása jogcímcsoport előirányzat-túllépésének jóváhagyásáról

1667/2019. (XI. 28.) Korm. határozat az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás, a Gyógy-szertámogatás és a Gyógyászati segédeszköz támogatás jogcímcsoportok egyes előirányzatainak megemeléséről

1668/2019. (XI. 28.) Korm. határozat a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Központi Maradványelszámolási Alapból és az Országvédelmi Alapból történő, illetve fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, a Nagyvállalati beruházási támogatások előirányzat terhére kötelezett-ségvállalás engedélyezéséről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1689/2019. (XII. 10.) Korm. határozat - a „Beruházás ösztönzési célelőirányzat” megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat előirányzat-módosítás nélküli túllépésének engedélyezéséről

1693/2019. (XII. 10.) Korm. határozat - a helyközi autóbuzos személyszállítási közszolgáltatások ellátását biztosító VOLÁNBUSZ Zrt. finanszírozásának időszerű feladatairól

1694/2019. (XII. 10.) Korm. határozat - a köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás jogcímcsoport előirányzat túllépésének jóváhagyásáról

1697/2019. (XII. 10.) Korm. határozat egyes települési önkormányzatok fejlesztési és működési feladatainak támogatásáról, valamint a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról és a központi költségvetés címrendjének a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő módosításáról szóló 1156/2017. (III. 20.) Korm. határozat módosításáról

1711/2019. (XII. 11.) Korm. határozat a Modern Városok Program keretében a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézetének infrastruktúra fejlesztéséhez szükséges 2019. évi előirányzat-átcsoportosításról

1714/2019. (XII. 17.) Korm. határozat a költségvetési szervek és az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjainak 2019. évi kompenzációjához nyújtott támogatással összefüggő előirányzat-átcsoportosításról

1716/2019. (XII. 17.) Korm. határozat - az egyes élethelyzetekhez kapcsolódó eljárások egyszerűsítéséhez szükséges források biztosításáról

1718/2019. (XII. 17.) Korm. határozat - a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1720/2019. (XII. 17.) Korm. határozat a XI. Miniszterelnökség és a XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium, valamint a XI. Miniszterelnökség és a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma költségvetési fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1729/2019. (XII. 19.) Korm. határozat - a Nemzeti Humán Reprodukciós Programról

1734/2019. (XII. 19.) Korm. határozat a Dunaújvárosi Egyetem Paksi Kompetencia- és Kutatóközpontjának kialakításához szükséges, a XI. Miniszterelnökség és a XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium költségvetési fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1743/2019. (XII. 19.) Korm. határozat - állami tulajdonban álló gazdasági társaságok támogatásához szükséges forrás biztosításáról

1755/2019. (XII. 20.) Korm. határozat a Központi Maradványelszámolási Alapból és az Országvédelmi Alapból történő, illetve fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1798/2019. (XII. 23.) Korm. határozat - egyes egészségügyi kérdésekről

1800/2019. (XII. 23.) Korm. határozat - fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, a központi költségvetést érintő címrendi módosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról

1806/2019. (XII. 27.) Korm. határozat a fegyveres testületeknél szolgálatot teljesítő személyek 2019. évi fegyveres testületi juttatásának biztosítása érdekében szükséges intézkedésekről

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu